

Gorenjski Glas

PETEK, 23. OKTOBRA 2009

Leto LXII, št. 84, cena 1,35 EUR, 19 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN OB PETKIH | NAKLADA: 22.000 IZVODOV | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Na nogah še zaradi severne obvoznice

Združenje civilnih pobud Škofja Loka je znova predstavilo pomisleke glede poljanske obvoznice in se zavzelo za ustrežnejšo rešitev tudi za severno.

MATEJA RANT

Škofja Loka - "Glede severne obvoznice bi se lahko marsikaj naučili iz zapletov pri gradnji južne obvoznice," je na torkovi okrogli mizi, na kateri se je zbralo okrog dvesto ljudi, poudaril predsednik Združenja civilnih pobud Škofja Loka **Marjan Frlan**. Zato so v združenju prepričani, da bi moral občinski svet o umeščanju trase severne obvoznice odločiti šele takrat, ko se bodo dogovorili z vsemi lastniki. Na občini odgovarjajo, da podpirajo utemeljene civil-

ne pobude in razprave, za kar bo, še dodajajo, priložnost ob javnih razgrnitvah in postopkih, ki bodo še sledili umeščanju trase severne obvoznice. Glede poljanske obvoznice pa so poudarili, da so tako lokacijski kot prostorski postopki za občino in državo končani. "Evropska sredstva za gradnjo obvoznice so bila pridobljena prav na osnovi obstoječih dokumentov, zato jih v tej fazi ne kaže več spreminjati," so še dodali.

V Združenju civilnih pobud Škofja Loka so prepričani, da je predlog glede sever-

ne obvoznice pomanjkljiv, zaradi česar bi se lahko ponovili zapleti kot pri poljanski obvoznici. Zato so sprejeli sklep, s katerim so občinskemu svetu predlagali, da ne sprejmejo županovega predloga, dokler se ne dogovorijo z lastniki in predstavijo še dodatne študije, jih uskladijo in nato predstavijo vsem občanom. Glede poljanske obvoznice pa so občinskemu svetu predlagali, naj občinski upravi naloži, da se z direktorjo za ceste dogovori o spremembi krožišča na Suhi v viadukt.

► 6. stran

Razprava o poljanski in severni obvoznici je povsem napolnila dvorano Sokolskega doma.

Merkur preiskujejo kriminalisti

Na policijski upravi in tožilstvu so potrdili, da o Merkurju poteka kriminalistična preiskava.

ŠTEFAN ŽARGI

Ljubljana, Naklo - Kot je v sredo za televizijo Slovenija potrdil tiskovni predstavnik Policijske uprave Ljubljana, v Merkurju opravljajo predkazenski postopek v zvezi s sumi uradno pregonljivega kaznivega dejanja. Neuradno naj bi preiskovali sporno posojilo v višini štirideset milijonov evrov, ki naj bi ga konec lanskega leta Nova ljubljanska banka odobrila Merkurju, ta pa naj bi kot jamstvo zastavil večinski delež v svoji hčerinski družbi Big bang. Po Merkurjevih bilancah naj bi bil celoten Big bang vreden 15 milijonov evrov, po vrednotenju NLB-ja pa kar sedemdeset milijonov

evrov. V odgovoru na vprašanje o omenjenem posojilu je Kordež dejal, da Merfin nima nobenega posojila pri NLB-ju, "ima pa Merkur posojila, tako kot pri drugih

bankah, ki jih uporablja pri svojem tekočem poslovanju". Po njegovih besedah je Merkur v letošnjem letu investiral osemdeset milijonov evrov "in razumljivo je, da za

svoj razvoj potrebuje tudi ta". V odzivu na prispevek v TV Dnevniku so v Merkurju zapisali tudi: "V družbi Merkur, d. d., z morebitnim začetcem takšnih postopkov v teh dneh nismo seznanjeni, zato žal ne moremo vedeti, kaj naj bi ustrezni organi preiskovali. Prepričani smo, da so vsi naši posli povsem zakoniti, kar smo morebitnim preiskovalcem seveda pripravljeno dokazati tudi z vsemi potrebnimi dokumenti. Zato upamo, da se bo preiskava, če res poteka, iz medijev preselila v naše podjetje, kjer bodo preiskovalci s pomočjo dokumentacije hitro lahko preverili nespornost naših poslovnih transakcij."

Merkurjeva težava je tudi zaprti trgovski center v Šiški.

paket za mlade

Brezplačni paket za vodenje osebnih financ mladostnikov z darilom - 30 EUR za filmske predstave v Koloseju.

www.gbkr.si/mladi

Gorenjska Banka

ŽELEZNIKI

Otrok padel pod tovornjak

V ponedeljek sta se na Gorenjskem zgodili dve hudi prometni nesreči, ki sta terjali dve življenji. V Železnikih je pod kolesi tovornjaka umrl desetletni deček, na Belci pa je voznik osebnega vozila zbil 46-letnega delavca, ki je na cesti Kranjska Gora-Jesenice izvajal vzdrževalna dela. Letos je na Gorenjskem v prometnih nesrečah umrlo že 21 oseb, v enakem obdobju lani pa trinajst. Več na 8. strani. **S. Š.**

Urne kazalce bomo pomaknili za eno uro nazaj

V nedeljo bomo spet prešli s poletnega časa nazaj na srednjeevropski pasovni čas. To bomo storili tako, da bomo ob treh ponoči urne kazalce pomaknili za eno uro nazaj, na drugo uro. Noč bo torej eno uro daljša.

84

AKTUALNO

Asfaltna baza moti sosede

Prebivalcem zaselka Podreber na jugozahodu vasi Naklo vse bolj greni življenje bližnja asfaltna baza. Združeni v civilno iniciativo so svoje zahteve predstavili vodstvu Cestnega podjetja Kranj in Občine Naklo.

3

GG+

Na vrhu oblasti, ki si je ne želi

V vabilu na Glasovo prejo z dr. Pavlom Gantarjem smo poudarili, da je prvi mož zakonodajne oblasti v državi. Naš gost je na preji presenetil z izjavo, da ne gre za to, kako visoko je kdo, temveč za to, kaj lahko na svojem področju dobrega naredi.

10

GG+

V polju grenkobe iščem Prešerna

Slavist, profesor Franc Drolc je dober poznavalec Prešerna in dolgoletni sopotnik kranjskega kulturnega dogajanja. Ob njegovi 70-letnici je pri Gorenjskem muzeju izšla knjižica njegovih govorov iz Prešernovega gaja.

12

ZADNJA

Zbogom samopostrežni terminali

Pacientom za zdravstvene storitve na Gorenjskem ni več treba na samopostrežnih terminalih potrjevati kartic zdravstvenega zavarovanja. Kartico pa morajo še vedno imeti s seboj pri pregledu, izdaji recepta ...

24

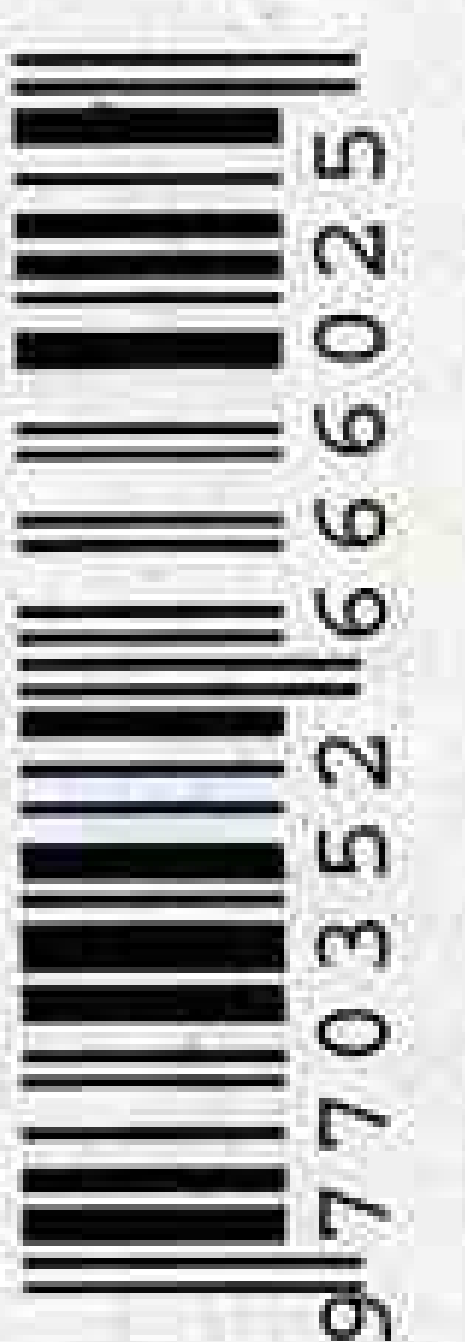
VREME

Danes dopoldne bo večinoma suho, popoldne pa oblačno in deževno, v noči na soboto bodo padavine ponehale. V soboto in nedeljo bo deloma sončno.

6/15°C

jutri: delno sončno

KRATKE NOVICE

LJUBLJANA

V Svizu bodo glasovali o dogovoru glede plač

Približno štirideset tisoč članov Sviza v devetsto zavodih od srede glasuje o aneksu h kolektivni pogodbi za javni sektor, ki so ga predstavniki sindikatov javnega sektorja in vlade parafirali v noči s ponedeljka na torek. Člani Sviza se bodo glede dogovorjenega opredelili do ponedeljka, v torek pa se bo na izredni seji sestal glavni odbor sindikata in se na podlagi izidov glasovanja odločil, ali bodo podpisali omenjeni ankes. **M. R.**

MEDVODE

Slavnostna akademija LDS Medvode

V LDS Medvode so 15. oktobra s slavnostno akademijo proslavili 15-letnico občinskega odbora LDS v Medvodah. Udeležili so se je ustanovni in današnji člani, slavnostni govornik na akademiji je bil prvi predsednik odbora Roman Lavtar, gost akademije pa generalni sekretar LDS Dorijan Maršič. Predsednica odbora LDS Medvode Alenka Žavbi Kunaer je na kratko opisala zgodovino Liberalne demokracije Slovenije in prisotne spomnila tudi na zgodovino medvoškega odbora. Ustanovni zbor je bil 14. oktobra 1994 v gostilni Na Klancu v Medvodah, kjer so se ob obletnici zbrali tudi tokrat. LDS ima v 23-članskem medvoškem občinskem svetu tri svoje predstavnike. **M. B.**

Stavka v CIRIUS-u preložena

Pogovori med predstavniki ministrstva in stavkovnim odborom so bili uspešni, zato stavke spremljevalcev skupin gibalno oviranih učencev in dijakov z več motnjami včeraj ni bilo.

JASNA PALADIN

Kamnik - Opozorilne stavke spremljevalcev gibalno oviranih učencev in dijakov z več motnjami v Center za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje (CIRIUS), ki so jo napovedali za včeraj, za zdaj ne bo.

Tako so se v sredo pozno popoldne po nekajurnih pogajanjih dogovorili predstavniki stavkovnega odbora zavoda CIRIUS in sindikata SVIZ ter ministrstva za šolstvo in šport. "Dosegli smo tako velik napredek in nekatere pragmatične rešitve za stavkovne zahteve, da je stavkovni odbor delavcem včeraj zjutraj predlagal, da se stavka preloži. Ugotovili smo, da je šlo za posamezne napake pri oblikovanju tega delovnega mesta, ki bodo s tem dogovorom odpravljene," je po sestanku povedal **Branimir Štrukelj**, glavni tajnik Sindikata vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije. O drugih konkretnih rešitvah z generalnim sekretar-

Pogovori, na katerih sta v sredo pozno popoldne sodelovala tudi Darko Krašovec in Branimir Štrukelj, so bili uspešni.

jem ministrstva za šolstvo in šport Darkom Krašovcem v sredo še nista želela govoriti, saj bosta obe strani v teh dneh nadaljevali pogajanja.

So pa s pogovori in odnosom ministrstva do reševanja nastale situacije zadovoljni v zavodu CIRIUS, kjer je zaposlenih 25 od vseh 28 spremljevalcev gibalno oviranih učencev in dijakov z več motnjami, kolikor jih je

v Sloveniji. "Takoj zjutraj smo se sestali z zaposlenimi in jim predstavili rešitve včerajšnjega sestanka. Pogajanja so bila kar naporna, a smo optimisti, saj je ministrstvo pokazalo pravo voljo, da se naše razmere uredijo. Ker pa pogovori še potekajo, smo stavko samo preložili," je povedala predsednica stavkovnega odbora **Alenka Pavlinič**.

Spremljevalci skupin gibalno oviranih učencev in dijakov z več motnjami so med svoje stavkovne zahteve sicer umestili zahtevo po preimenuvanju in uvrstitvi delovnega mesta v katalog delovnih mest javnih uslužbenecv, dvig plač in dodatek za posebne obremenitve, ministrstvo pa ima za dokončno rešitev zahtev zdaj čas do 1. decembra.

OBČINA ŠKOFJA LOKA, POLJANSKA CESTA 2, 4220 ŠKOFJA LOKA

MEDNARODNI CIKEL KONCERTOV 2009

**4. KONCERT -
GLASBENI VEČER Z GOSTI
IZ ZAMEJSTVA**

Jutri, v soboto, 24. oktobra 2009, ob 19. uri
Jurjeva dvorana Stara Loka

Pevski zbor Lubnik, Škofja Loka
Mirjam Pahor, Sovodnje ob Soči
Pevsko društvo Sele, Sele na Koroškem

www.gorenjsglas.si

Darilo

izžrebanemu naročniku časopisa

Gorenjski Glas

Avtokarto prejme MILAN KRIVEC z Bohinjske Bele.

GG | naročnine | 04/201 42 41, e-pošta: narocnine@g-glas.si, www.gorenjsglas.si

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Se vidimo v Planetu Tuš!

Jutri, v soboto, Planet Tuš v Kranju pripravlja dan z imenom Planet Tuš Fest - Planet nori do polnoči. To pomeni, da boste le jutri lahko izkoristili super popuste in ugodnosti, ki jih pripravljajo v trgovinah Planeta Tuš. Tako izjemno ugodnih nakupov tam še ni bilo, zato le izkoristite priložnost in se sprehodite med številnimi lokali. Na celodnevem dogodku bo poskrbljeno tudi za najmlajše, saj se bodo od 10. pa vse do 20. ure lahko zabavali v Nodijevem mestu igrač, kjer se bodo udeležili raznih ustvarjalnih delavnic ali se vozili z Uhačevim kolesom. V večernih urah pa se bo zabava nadaljevala z glasbenima skupinama Karma in E.T. Gorenjski glas bo na dogodku prisoten s stojnico, kjer bomo dostopni za vsa vaša vprašanja in predloge, veseli bomo tudi novih naročnikov, ki bodo prejeli lepo darilo. Če boste v bližini, vas povabimo, da se ustavite pri naši promotorki Andreji, ki bo z vami z veseljem poklepetala. Nasvidenje jutri! **D. K.**

Blažijo prostorsko stisko v vrtcih

V ponedeljek je začel veljati nov pravilnik o normativih in kadrovskih pogojih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje.

MATEJA RANT

Ljubljana - Kot so pojasnili na ministrstvu za šolstvo in šport, so spremembe pravilnika med drugim posledica spremembe zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, s katero se je ukinila zgornja meja števila oddelkov za vrte, ter pomanjkanja prostih mest v vrtcih in naraščanja števila odklonjenih otrok.

"Občine so dale pobudo, da se normativi za heteroge-

ne oddelke za določeno obdobje izjemoma ukinejo in nadomestijo z normativi za homogene oddelke. Takšne pobude dajejo tudi posamezni vrtci, vendar le za oddelke prvega starostnega obdobja," so razložili na ministrstvu za šolstvo in šport. Z novim pravilnikom so tako občinam ustanoviteljicam vrta omogočili, da do 1. septembra prihodnje leto sprejmejo sklep, s katerim določijo, da se lahko v heterogenih oddelkih prvega starostnega

obdobja uporabi normativ za homogene oddelke, če hkrati zagotovijo sedemurno sočasno prisotnost dveh strokovnih delavcev v oddelku. Za to mora občina pridobiti soglasje ministra, ki ga bo izdal na podlagi dveh pogojev, in sicer da so morali v vrtcu odkloniti otroke prvega starostnega obdobja in da ob enem občina izvaja aktivnosti za zagotovitev dodatnih prostih mest v vrtcu v naslednjem šolskem letu. "Omenjena rešitev v pravil-

niku je samo eden izmed ukrepov, ki ga je lahko sprejelo ministrstvo za ublažitev stiske pomanjkanja prostih mest v vrtcih. Drugi, mnogo bolj učinkoviti ukrepi so v pristojnosti posamezne občine, in sicer da v svojih okoljih poiščejo primerne prostore, ki jih je mogoče preurediti za potrebe vrta, poiščejo morebitne koncesionarje in zagotovijo gradnjo dodatnih kapacitet vrtcev," so še dodali pri ministrstvu za šolstvo in šport.

LJUBLJANA

Vlada nagradila uspešne športnike

Vlada bo športnike, ki so s svojimi dosežki nad pričakovanji promovirali Slovenijo, nagradila z enkratno denarno nagrado. Med njimi je tudi nekaj Gorenjcev. Sara Isakovič bo za svoje športne dosežke nagrajena s pet tisoč evri, po 4500 evrov bodo prejeli Rok Flander, Iztok Čop in Luka Špik, Teji Gregorin pripada nagrada v višini tri tisoč evrov, s tisoč evri pa bodo za svoje športne uspehe nagrajeni še Miha in Tomaž Pirih ter Rok Rozman. Kot so sporočili iz urada vlade za komuniciranje, gre za dodatno nagrajevanje športnikov, ki so osvojili medalje oziroma dosegli vrhunske športne rezultate na olimpijskih igrah ter svetovnih in evropskih prvenstvih v tistih športnih panogah in disciplinah, ki so na rednem programu olimpijskih iger. S tem naj bi jim omogočili tudi kakovostnejše priprave, ki so podlaga za doseganje vrhunskih športnih rezultatov. **M. R.**

LJUBLJANA

Zlati red za zasluge Jocu Žnidaršiču

Z zlatim redom za zasluge je za življenjsko delo na fotografskem področju in velik prispevek pri prepoznavnosti Slovenije predsednik države Danilo Türk odlikoval fotografa Joca Žnidaršiča. Kot so zapisali v obrazložitvi, je s svojim ustvarjalnim delom slovenski fotografiji vtisnil neizbrisni pečat in s tem ogromno prispeval k prepoznavnosti slovenske fotografije v svetu in k prepoznavnosti države Slovenije. Žnidaršič, so še dodali v utemeljitvi nagrade, že tri desetletja kot avtor ali urednik pripravlja velike fotomonografije o Sloveniji. V času svojega fotografskega udejstvovanja je na razstavah in natečajih prejel petdeset nagrad, ena izmed najvišjih je World Press Photo, edina na naših tleh. Žnidaršič je mednarodni mojster umetniške fotografije in je prejel tudi nagrado Prešernovega sklada in Župančičevo nagrado. **M. R.**

So sodnice dovolj učinkovite?

Predsednica Okrajnega sodišča v Kranju Mateja Jereb zavrača očitke o nizki storilnosti okrajnih sodnic.

SIMON ŠUBIC

Kranj - Slovenski sodniki so zaradi aktualnega reševanja systemske ureditve njihovih plač še bolj pod drobnogledom javnosti kot sicer. Pozornost javnosti je še posebej usmerjena v njihovo storilnost, v sprotno reševanje sodnih postopkov in odpravljanje še vedno velikih sodnih zaostankov. Potem ko je pred časom pravosodni minister Aleš Zalar pohvalil učinkovitost kranjskega sodišča, smo v našem uredništvu prejeli anonimko, katere avtor navaja, da je storilnost sodnic na Okrajnem sodišču v Kranju nizka, da nekatere večkrat ne dosežejo mesečne norme oziroma pričakovanega obsega dela, kar pa naj bi predsednica okrajnega sodišča Mateja Jereb mirno dovoljevala. Slednja je anonimne očitke zavrnila, saj da so lani vsi sodniki na Okrajnem sodišču v Kranju dosegli pričakovani obseg dela, in sicer v povprečju 130 odstotkov. Na kranjskem okrajnem sodišču sicer dela osemnajst sodnic.

"Glede na obseg obravnavanja zadev, glede na število

Mateja Jereb

rešenih zadev po posameznih sodnikih in glede na podatke o zmanjševanju števila zadev, ne pričakujemo, da bi bil letos rezultat drugačen. Pri tem pa seveda pojasnjemo, da takrat, ko sodnik obravnava obsežnejše in strokovno zahtevnejše zadeve, mesečno zaključi manj zadev. To pa seveda ne pomeni, da na letni ravni ne doseže pričakovanega obsega dela, ki ga je določil Sodni svet," odgovarja Jerebova. V skladu z Merili za najmanjši pričakovani obseg dela, ki jih je Sodni svet sprejel decem-

bra 2005, je pričakovani obseg dela določen letno, sodišča pa so dolžna podatke o storilnosti sodnikov posredovati Sodnemu svetu, ki spremlja, ugotavlja in analizira učinkovitost dela sodnikov in sodišč, še dodaja predsednica kranjskega okrajnega sodišča.

Na Okrajnem sodišču v Kranju so sicer imeli v začetku lanskega leta 20.267 nerešenih zadev, na dan 31. decembra 2008 pa le še 15.946 zadev, kar pomeni, da so zmanjšali število nerešenih zadev za dobrih 21 odstotkov.

Kot so nam sporočili iz urada predsednice sodišča, so število sodnih zaostankov pri pomembnejših zadevah (pravdne, kazenske, zapuščinske in nepravdne zadeve) lani zmanjšali za 8,3 odstotka, pri prekrškovnih zadevah za 65 odstotkov, pri izvršilnih za skoraj 12 odstotkov in pri zemljiškopravnih zadevah za malo manj kot pet odstotkov. Ob letošnjem polletju so imeli nerešenih še 14.506 zadev, kar pomeni, da so jih v prvih šestih mesecih zmanjšali za skoraj devet odstotkov. "Tudi letos zmanjšujemo število sodnega zaostanka, in sicer smo število sodnega zaostanka zmanjšali glede kazenskih zadev za dvajset odstotkov, glede zapuščinskih zadev za 9,79 odstotka, glede nepravdnih zadev za 11,85 odstotka, glede izvršilnih zadev za dvajset odstotkov, glede zemljiškopravnih zadev za 26,28 odstotka in glede prekrškovnih zadev za 29,67 odstotka. Iz navedenih podatkov izhaja, da sodišče pospešeno rešuje stare zadeve oziroma sodni zaostanek," Jerebova dokazuje storilnost svojih sodnic.

Cepivo za sedem evrov

Prva pošiljka cepiva proti novi gripi je v Sloveniji.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana - Slovenija je včeraj prevzela prvo pošiljko cepiva (34 tisoč odmerkov) proti novi gripi H1N1 proizvajalca GalaxoSmithKline. V zdravstvenih ustanovah bodo začeli cepiti prihodnji teden, najprej zdravstvene delavce, v začetku novembra pa tudi kronične bolnike. Cepljenje je prostovoljno, cepivo brezplačno, treba bo poravnati le strošek storitve cepljenja, kar znaša sedem evrov. Strokovnjaki pravijo, več ljudi se bo cepilo, bolj se bo virus zaježil. "Cepivo je varno in praviloma ne povzroča stranskih učinkov. Lahko se pojavijo rdečina in otekline na mestu cepljenja, blag glavobol in slabo počutje, kar pa hitro izzveni," je povedala dr. Alenka Kraigher, predstojnica Centra za nalezljive bolezni na Inštitutu za varovanje zdravja. Ob ceplje-

nju morate biti zdravi, ne bodo pa cepili otrok, mlajših od šestih mesecev. Cepljenje odsvetujejo osebam, ki so alergične na sestavine cepiva (na jajčne beljakovine), nosečnice pa se morate pred cepljenjem posvetovati z zdravnikom. Prihodnji teden bo tudi znano, ali bo zadoščal en odmerek cepiva, ali pa bo sta potrebna dva.

Ostro so se na cepivo proti novi gripi odzvali v Helsinškem monitoringu Slovenije. Njihova predsednica Neva Miklavčič Predan je sporočila, da na svetovnem spletu objavljene raziskave kažejo na to, da je cepivo nevarno in zato napovedujejo državljansko akcijo proti cepljenju. Ne glede na to, ali se boste cepili ali ne, pa vsekakor zaupajte splošnim priporočilom o skrbi za higieno rok in kašlja. Če zbolite, ostanite doma.

KRANJ

Bančna spodbuda na začetku poslovne poti

Vsem, ki se odločajo za samostojno poslovno pot, je v Gorenjski banki od začetka oktobra dalje na voljo poseben bančni paket, ki vključuje brezplačne plačilne storitve, brez katerih v poslu ne gre. Ker je na začetku samostojne poslovne poti običajno najtežje, novoustanovljenim podjetjem in samostojnim podjetnikom ponujajo v prvem letu poslovanja brezplačno glavne plačilne storitve - vodenje poslovnega računa, uporabo elektronske banke, izvajanje domačega elektronskega plačilnega prometa in izdajo poslovne kartice. V Gorenjski banki tudi sicer letos dajejo večji poudarek malim in srednje velikim podjetjem in samostojnim podjetnikom, zato so temu primerno prilagodili tudi notranjo organiziranost in ponudbo. C. Z.

Asfaltna baza moti sosede

Prebivalci Podrebra v Naklem opozarjajo, da jim asfaltna baza vse bolj greni življenje. Vodstvu Cestnega podjetja Kranj in Občine Naklo so predstavili svoje zahteve.

STOJAN SAJE

Naklo - V zaselku Podrebra na jugozahodu vasi Naklo stoji 34 stanovanjskih hiš, pod katerimi je že desetletja asfaltna baza Cestnega podjetja Kranj. Ta industrijski objekt je bil večkrat jabolko spora med domačini in lastniki. To problematiko je leta 2000 obravnaval občinski svet Občine Naklo. Takrat so prebivalce pomirili s sklepom, da naj bi asfaltna baza delovala na sedanji lokaciji predvidoma sedem let, nato pa jo bodo preselili drugam. "Obljub ni nihče uresničil. Asfaltna baza je še vedno v Naklem. Krajanov ne znanjajo z meritvami emisij. Leta 2007 je država sprejela Uredbo o emisiji snovi v zrak iz naprav za pripravo asfaltnih zmesi. Zanima nas, kako jo lastnik baze upošteva. Ugotovljamo, da so postale razmere neznesne. Motijo nas smrad, hrup, prah in izpusti iz dimnika. Združili smo se v civilni iniciativi, ki je zahtevala sestanek s predstavniki Cestnega podjetja

Žiga Konjar (desno) je seznanil direktorja Žiberno in župana Štularja, kaj zahtevajo prebivalci naselja Podreber glede tamkajšnje asfaltna baze.

Kranj in Občine Naklo. Pričakujemo, da bo do konca leta dosežen pisni dogovor o preselitvi asfaltna baze. Druga naša zahteva se nanaša na ukrepe, ki bodo do konca obratovanja baze v Naklem omilili posledice in omogočili okoliškim prebivalcem človeka dostojno življenje," je dejal Žiga Konjar na ponedeljkovem srečanju.

Predsednik uprave Cestnega podjetja Kranj Branko Žiberna je potrdil, da imajo interese za selitev. Ob betonarni pri Podbrezjah so kupili ne-

kaj zemljišč, kjer želijo urediti asfaltno bazo. Čakajo na dokumentacijo z Ministrstva za okolje in prostor RS. Dobil so tri ponudbe za tehnično opremo, med katerimi bodo izbrali najboljšo. To bo osnova za načrte in pridobitev gradbenega dovoljenja. Slednjega pričakujejo v letu ali dveh, postavitve nove baze pa v treh do petih letih. Na sedanji lokaciji izvajajo predpisane meritve emisij, ki doslej niso pokazale presežanja dovoljenih količin. Delovanje baze ob nedeljah je

nujno zaradi povečanih potreb po asfaltu na več cestnih gradbiščih.

Ta pojasnila niso pomirila večine od 28 krajanov. Ivo Konc je poudaril, da zahtevajo hitro rešitev. Nanjo ne morejo čakati še pet let. Jože Mohorič je ugotovil, da so bili vsa leta miroljubni. Če jim ne bodo prisluhili, lahko pride tudi do zapore ceste, kjer divjajo tovornjaki in ogrožajo varnost ljudi. Bojan Hozjan je opozoril še na probleme z delavci, ki konec tedna kalijo nočni mir.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič,
Urša Petermel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubic,
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, Štefan Žargi,
stalni sodelavci:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Matjaž Gregorič, Ana Hartman, Jože Košrnjek,
Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladin, Marjeta Smolnikar, Ana Volčjak

OBlikovna ZASNOVA
Jernej Stritar, Ilvar Stritar d.o.o.

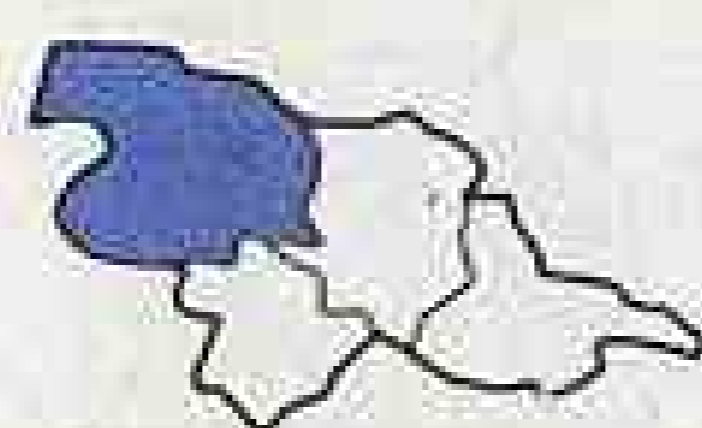
TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Vozlič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek in četrtek od 8. do 17. ure, sreda od 8. do 18. ure, petek od 8. do 14. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno) in devet lokalnih prilog / Tisk: Druck Carinthia GmbH & CoKG, St. Veit/Glan (St. Vid na Glini), Avstrija / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,35 EUR, letna naročnina: 140,40 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

Dobrodelni bazar Nata

ANDREJ INDOLF

Neapelj - V Združenem poveljstvu sil zveze Nato v Neaplju je 16. in 17. oktobra potekal tradicionalni dobrodelni bazar, zelo vabljiva je bila slovenska stojnica. Mednarodni dobrodelni bazar pripravila Klub žena pripadnikov poveljstva, na stojnicah se je predstavilo več kot petindvajset držav in lokalni izdelovalci. Bazar je namenjen druženju in spoznavanju različnih kultur in običajev, zbrana sredstva so namenjena izključno dobrodelnosti.

Slovenska skupnost (pripadniki slovenske vojske, ki delajo v tem poveljstvu, in njihove družine) je bila letos še posebej uspešna. Že juni-

ja je na naslove več kot 150 slovenskih podjetij potovala prošnja, da za mednarodni bazar poklonijo svoje izdelke. Odzvalo se je več kot šestdeset donatorjev iz vseh koncev Slovenije, prispevali so izdelke, ki so bili na bazarju zelo dobro sprejeti. Tako lahko z veseljem sporočamo, da so se obiskovalci zelo zanimali za slovenske izdelke, za Slovenijo in njene lepote ter dobrote. Naše žene pa so spekle slovenske sladice kot sta orehova potica in gibaniča, postregli smo tudi s pršutom in dobro kapljico. Zahvaljujemo se vsem, ki so nam poklonili svoje izdelke, zbrana sredstva bomo namenili pomoči potrebnim na območju Slovenije.

Na slovenski stojnici dobrodelnega bazarja v Neaplju

MOJSTRANA

Na obisku predstavniki Unescovih šol iz Afrike

V začetku tedna je osnovno šolo 16. december v Mojstrani obiskala delegacija predstavnikov Unescovih šol iz štirih južnoafriških držav: Lesota, Svazilanda, Namibije in Zimbabveja. V Slovenijo so prišli v okviru programa sodelovanja koordinatorjev Unescovih šol, med katerimi je kot edina na Gorenjskem tudi osnovna šola iz Mojstrane. S slovenskimi kolegi so izmenjali izkušnje, iskali možnosti sodelovanja ter si z navdušenjem ogledali šolo, ki je po afriških merilih odlično opremljena. "Presenečeni smo nad majhnim številom otrok v razredu, nad njihovim lepim obnašanjem ter odličnim znanjem angleščine," je povedala Erica Van der Hoven, učiteljica iz Namibije. "Tudi o opremljenosti z računalniki, kakršno imate, lahko pri nas samo sanjamo." **M. A.**

"Zdaj vemo, zakaj v Mojstrani igralnic nimate zunaj," so pred šolo v hladnem jutru ugotavljali učitelji iz Afrike.

KMETIJSKA ZADRUGA MEDVODE

zaposli

PRAVNIKA (m/ž)

Pogoji: univ. dipl. pravnik, dipl. pravnik, pravnik ali višji upravni delavec, 3 leta delovnih izkušenj.

Zaposlitev je za nedoločen čas, s 6-mesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izobrazbi, dosedanjimi delovnimi izkušnjami in krajšim življenjepisom naj kandidati pošljejo na naslov: KZ Medvode, z. o. o., Medvode, Cesta ob Sori 11, 1215 Medvode ali na elektronski naslov: zadruga@kzmedvode.si s pripisom: *Prijava na objavljeno delovno mesto*, v 8 dneh od dneva objave.

Črno delo malih le na črno

Mali dimnikarji, ki niso dobili koncesij, so se sešli v Trziču. Čutijo se opeharjene, ker je država dovolila delo le velikim podjetjem, ki ne spoštujejo koncesijskih pogodb.

STOJAN SAJE

Trzič - Črni oblaki so se zgrnili nad male dimnikarje v Sloveniji, ko je država septembra lani podelila koncesije za dimnikarsko službo le velikim podjetjem. Nekateri so izgubili del terena, na katerem so pošteno delali vrsto let. Drugi so izgubili vse svoje stranke, ki bi jih še vedno rade sprejele za čiščenje kurilšč in dimnih naprav. Seveda to nikomur ne pade na pamet, ker lahko dimnikarja stane delo na črno 4400 evrov za eno stranko, lastnika hiše pa do šeststo evrov.

"V Trziču sem bil dimnikar od leta 1984. Štiri leta sem s tremi delavci skrbel za dimnikarsko službo v občinah Trzič in Naklo. Lani smo ostali brez dela in zaslužka. Jaz moram delati druge stvari, da preživim, ljudje pa me sprašujejo, kdaj jim bom spet čistil dimnik. Tožijo nad ceno storitve, saj jim dimnikar od drugod vsakič zaračuna še prevoz," je dejal **Franc Bakan** iz Trziča. Njegov kolega **Alojz Bauman** je povedal, da je imel od leta 1988 dovolj dela za osem zaposlenih v Škofji Loki in širši okolici. Ob podelitvi koncesije, ki vključuje Škofjo Loko,

Mali dimnikarji so opeharjeni, trdi Jože Klobasa (skrajno desno); ob njem Alojz Bauman in Franc Bakan.

Železnike in Jezersko, je izgubil občino Gorenja vas-Poljane, kar je okrog dvajset odstotkov strank. Samo del terena je ohranil **Primož Rautar** v Kranjski Gori, **Iztok Polak** pa je opustil dimnikarsko delo v Kamniku.

Mali dimnikarji iz vse Slovenije se niso zbrali v Trziču, da bi tarnali. Kot je pojasnil **Jože Klobasa** iz Lenarta, so se že lani povezali v združenje, ki ima blizu štirideset članov. Po več mesecih pri-

zadevanj jih je sprejel minister za okolje in prostor **Karl Erjavec**, ki jim je obljubil rešitev dimnikarskih sporov. Ustanovili so komisijo, a so pogledi na probleme vse bolj različni. Okrog osemdeset zaposlenih pri malih dimnikarjih težko čaka, da se bodo razmere uredile. Ne strinjajo se, da je država podelila koncesije le trem velikim podjetjem. Pridobili naj bi jih zaradi neresničnih podatkov o številu dimnikarjev, ministr-

stvo pa ne nadzira izvajanja pogodbenih določil. Predsednik sekcije dimnikarjev pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije **Bojan Brenčič** je poudaril, da ščitijo interese vseh članov. Upravni odbor sekcije je na seji septembra predlagal ustanovitev komisije za pregled spoštovanja javnih razpisov in koncesijskih pogodb. Dopis so poslali ministrstvu za okolje in prostor 14. septembra, doslej pa niso prejeli odgovora.

Tegobe v jedru mesta Trzič

Zaradi obnove vodovoda in kanalizacije je otežen dostop do hiš in lokalov na Trgu svobode. Nekaj domačinov je opozorilo vodstvo občine na vsakdanje težave.

STOJAN SAJE

Trzič - Uredništvu Gorenjskega glasa je prebivalec Trziča poslal kratko sporočilo, ki ga je naslovil Trziške tegobe in zagate v mestnem jedru. V njem navaja, da se je 7. septembra začela obnova infrastrukture na Trgu svobode. Po dobrem mesecu dni je prekopanega pol trga. Dostava do hiš je onemogo-

čena, prehodi za pešce so ozki in nevarni, z ene strani ulice pa sploh neprehodni. Zatrjuje tudi, da Komunala Trzič ne namerava odvažati smeti z mest, do koder ne pride s tovornjakom. Ob tem si je dovolila poslati obvestilo o povišanju cen komunalnih storitev, je zapisal Trzičan.

Prizadetega prebivalca smo klicali na domači telefon, vendar se ni oglasil. Za pojasnila

smo prosili tudi vodstvo Občine Trzič. Župan **Borut Sajovic** je povedal, da pritožbe poznajo. Prejšnji teden je prišel na pogovor k njim **Mihael Rožič** skupaj s še štirimi podjetniki iz mesta. Sam je imel druge obveznosti, zato se je z njimi pogovarjal direktor občinske uprave **Drago Zadnikar**. Dogovorili so se, da bodo čim bolj prisluhnili opozorilom domačinov na težave za-

radi gradnje. Cestno podjetje Kranj je dolžno poskrbeti, da ljudje lahko oddajo smetnjake. Ob ponedeljkih je res nekaj ovir na pločnikih, dokler ne izpraznijo smetnjakov. Parkiranje vozil na trgu ni možno, a so na voljo dodatna parkirišča za Mošenikom in na gradu. Razumejo tudi težave zaradi zmanjšanja prometa v raznih lokalih na trgu. Zato bo Občina Trzič pomagala pri dodatnem oglaševanju ponudbe podjetnikov sredi mesta prek Radia Gorenc. Na južnem delu trga bo kmalu konec del, zato bo možen dostop iz te smeri. Gradbišče pa so že preselili proti občinski stavbi, je pojasnil župan Sajovic.

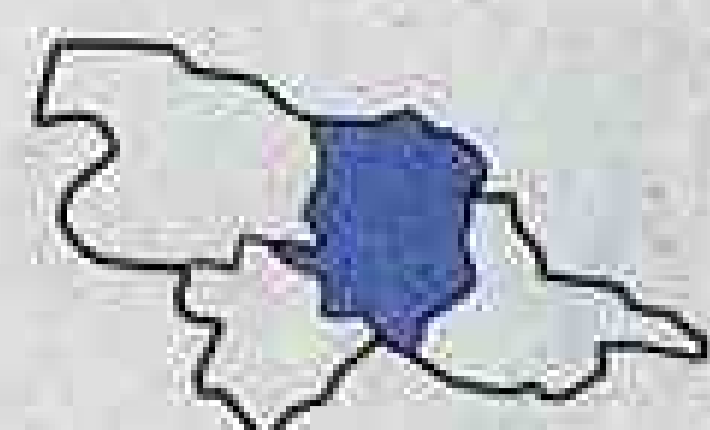
RADOVLJICA

Veleposlaniki so si ogledali staro Radovljico

V sredo je Radovljico na povabilo Veleposlaništva Kraljevine Norveške obiskalo 18 veleposlanic in veleposlanikov držav Evropske unije, ki imajo svoja predstavništva v Sloveniji. Gostitelji so jim želeli pokazati primer dobre prakse porabe sredstev Norveškega mehanizma, ki je v zadnjih letih slovenskim projektom namenil dobrih 18 milijonov evrov. Norveška sredstva namreč predstavljajo desetino vseh sredstev, potrebnih za prenovo radovljiške graščine, ki bo v celoti dobila novo podobo v letu 2011. Z videnim pa je bila zadovoljna tudi norveška veleposlanica Guro Katharina Helwig Vikor, ki je gostom predstavila projekt obnove baročne dvorane, za katerega je Norveški finančni mehanizem prispeval dobrih 207 tisoč evrov. **M. A.**

Norveška veleposlanica Guro Katharina Helwig Vikor je kolegom veleposlanikom predstavila projekt prenove baročne dvorane v radovljiški graščini.

Dom je večji in prenovljen

Letošnji praznik Krajevne skupnosti Primskovo je bil prav poseben. Tamkajšnji Dom krajanov je bogatejši za prizidek, prenovljena velika dvorana pa že vabi v goste ...

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - Ob prazniku Krajevne skupnosti (KS) Primskovo so v soboto slovesno odprli prizidek ter prenovljeno dvorano v Domu krajanov. Prizadevanja za posodobitev in širitev doma so trajala dolga leta, sedanjí sestavi Sveta KS Primskovo pa je vendarle uspelo projekt udejanjiti. "Pridobili smo vso dokumentacijo in soglasja. Projekt je bil sprva ocenjen med sedemsto in osemsto tisoč evri. Dejansko smo za prizidek porabili 370 tisoč evrov, toliko je bilo na voljo občinskega denarja in temu smo se morali prilagoditi. V prizidku bo vsa infrastruktura kot podpora delovanju dvorane oziroma odra. V njem je dovolj prostora tudi za delovanje krajevne skupnosti, za krajanje, za seminarje ... Prenova dvorane je stala štirideset tisoč evrov brez DDV, v njej pa je več kot dvajset novih detajlov, vključno z vsemi potrebnimi

mi inštalacijami za koncertno dvorano. Nekatere stare detajle smo ohranili in jih samo obnovili. V sklop doma sodi tudi trgovina Mercator, posodobljeno in večjo za okoli dvesto kvadratnih metrov so odprli že konec maja," je povedal predsednik KS Primskovo **Drago Štefe**, ki je vodil projekt obnove dvorane in bil vsakodnevno vključen v dokončanje prizidka.

Dvorana doma je letos stara sedeminpetdeset let, pobudnik za gradnjo je bil tedaj **Miha Košnik**, po domače **Vreček**. "Oživiti dogajanje v dvorani pa je povsem nov izziv za zadnje leto našega mandata," je poudarila članica Sveta KS Primskovo **Mihaela Blatnik**, kranjski podžupan **Stane Štraus** pa ni izključil možnosti še za kakšno dodatno naložbo v dvorano v prihodnje.

Ob prazniku so podelili tudi priznanja KS Primskovo, prejeli so jih prvi predsednik KS Primskovo in dol-

Trak je prerezala Francka Košnik, vdova pobudnika gradnje dvorane Mihe Košnika. Pri tem ji je pomagala vnučka Maruša. / Foto: Tina Dokl

goletni predsednik komisije za urejenost kraja **Andrej Babič**, botra številnih projektov - domačina **Ivica in Anton Arvaj**, učiteljica in nekdanja predsednica kulturne komisije v KS Maja **Ciglič**, upokojena učiteljica in pobudnica nenehne skrbi za spominska znamenja v KS **Štefka Kovač**, podpredsednik KS **Stane Udir**, ki je bil

tudi pooblaščen za usklajeno organizacijo gradnje prizidka k domu, in družba **Mercator**. Posebno priznanje je prejel **Mešani pevski zbor Musica Viva** za uspeh na letošnjem tekmovanju v Bratislavi (za srebrno in zlato odličje za ljudsko in sakralno petje). V nastajanju je tudi monografija o Primskovem, ki naj bi izšla ob letu osorej.

Zaradi gradnje slabša prometna varnost?

Dela po polžje in ogrožena varnost na Grencu, so v občinskem odboru SDS naslovili sporočilo za javnost, v katerem so kritični do občinske oblasti zaradi poslabšane prometne varnosti mimo Grenca, kjer gradijo trgovske centre.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - V oči bodejo zastoji del in neurejena cestna signalizacija, možnosti nesreč v prometu so večje. Čeprav se občina ni vključila v pogodbeno razmerja z investitorji, kar bi ji omogočalo kontrolo nad potekom del, je to ne razbremenjuje odgovornosti pri njenem zastopanju interesov občanov, pravijo. Kako na očitke odgovarjajo na občini?

"Nikakor ne drži, da so se prometne razmere na regionalni cesti Škofja Loka-Kranj kakorkoli poslabšale. Prometna varnost za najbolj ranljive skupine udeležencev v prometu se je celo precej izboljšala, saj je Občina Škofja Loka po dogovoru in v soglasju s krajanji izvedla gradnjo pločnikov, ki jih prvotni projekt ureditve regionalne ceste sploh ni predvidel. Tako je bil na desni strani regionalne ceste proti Kranju zgrajen pločnik na celotnem odseku do uvoza na staro državno cesto. Na levi strani ceste, tik ob trgovskoposlovni coni na Grencu, pa smo poleg pločnika uredili tudi novo kolesarsko stezo. S tem se je prometna varnost na tem delu ceste precej izboljšala, čeprav komunalna in prometna infrastruktura

še nista v celoti izvedeni," sporočajo z občine. "Občani tako lahko sedaj po na novo urejenem pločniku in naprej po stari državni cesti varno dostopajo v smeri Frankovega naselja, kar v preteklosti ni bilo mogoče. Poleg tega bo na tem cestnem odseku poslej uvedena omejitev hitrosti do 50 km/h. Do sedaj je bila na tem odseku izven naselja dovoljena hitrost 90 km/h."

V času gradnje in preureditve komunalne in prometne infrastrukture se je spremenil le prometni režim na lokalni cesti za del naselja Grenec. Občinske strokovne službe na tem območju proučujejo umeščanje trase za novo lokalno povezovalno cesto za kraja-ne Grenca na Kidričevo cesto. Sicer pa dodajajo, da vso prometno in komunalno infrastrukturo v trgovsko-poslovni coni izvajajo zasebni vlagatelji, Občina Škofja Loka pa jih je že večkrat pozvala, da kar najhitreje zaključijo gradbena dela. "Kot kaže, pa lokalni odbor stranke SDS vidi poslabšanje prometne varnosti prav tam, kjer se prometne razmere očitno izboljšujejo," na koncu svojega odgovora komentirajo na Občini Škofja Loka.

Nov pometalni stroj

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - Komunalna Kranj ima novo pometalno vozilo **Dulevo 5000 Evolution**, ki ga je na podlagi razpisa vzela v poslovni najem, kar pomeni 3500 evrov na mesec za obdobje štirih let. Direktor podjetja **Ivan Hočevar** je na četrtkovi predstavitvi povedal, da je poleg tehnološke izpopolnjenosti stroja zelo pomembna njegova ekološka prednost, saj preprečuje izpus t nevarnih delcev v ozračje s pomočjo inovativnega filtrirnega sistema. Zaradi ugodne potovalne hitrosti (hitrost premika je trideset kilometrov na uro, hitrost v

fazi dela pa do osemnajst kilometrov na uro) ga bodo še največ uporabljali pri čiščenju večjih, prometnejših površin, pa tudi pri vzdrževanju in čiščenju meteornih jaskov, pri čiščenju in odstranjevanju posipnih materialov po koncu dela zimске službe ... Stroj lahko pobere petsto kilogramov odpadkov na minuto, omogoča tudi pobiranje večjih odpadkov (pločevinke, plastenke, les ...) brez ustavljanja.

Do nove pridobitve je Komunalna Kranj strojno čiščenje izvajala s pomočjo dveh pometalnih strojev, manjšega bodo obdržali, večjega pa bodo zaradi dotrajanosti (let-

Stroj je okolju prijazen. / Foto: Tina Dokl

nik 1997) nadomestili s tem novim. Komunalna Kranj v Mestni občini Kranj ročno in strojno čisti 212 kilometrov cest, 75 kilometrov pločnikov, dvanajst kilometrov peš-

poti in stez ter 184 tisoč kvadratnih metrov parkirišč in dvaindvajset stopnišč. Na leto pri čiščenju javnih površin zberejo približno 304 tone različnih odpadkov.

KRATKE NOVICE

KRANJ

Na ogled primerov dobre prakse

Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj vabi družine jutri, v soboto, na praktičen ogled uspešnih primerov uporabe obnovljivih virov in učinkovite rabe energije v družinskih domovih po Gorenjski. Akcija je pripravljena v okviru projekta Od papirja politik do košarice trajnostne družine. Obvezna je prijava, več informacij dobite na tel. št. 04/257 88 28, 040 733 344 ali na info@ctrp-kranj.si. **U. B.**

KRANJ

Dnevi srbske kulture v Kranju

Kulturno društvo Brdo v dneh od 22. do 24. oktobra praznuje petnajsti rojstni dan. V Kulturnem domu na Kokrci bo danes ob 18. uri literarno-pesniški večer s predstavitvijo novih knjig Sanje ob dežju avtorja Mihajla Orlovića in Ko goska pleše (pesmi za otroke) avtorja Mirka Vukovića. Ob tem bo še razstava ilustracij Dragane Vukovića in karikatur Mirka Vukovića. Ob 20. uri bo v Kulturnem domu na Kokrci Večer tradicionalnih pesmi. Jutri ob 19. uri bo v športni dvorani na Zlatem polju 7. folklorna manifestacija Razigrana mladost. Nastopili bodo KD Brdo Kranj, SKC Vuk Stefanović Karadžić iz Bačke Topole, SKUD Vidovdan iz Ljubljane, FS Zeleni Jurij iz Črnomlja, SKPD Sveti Sava iz Kranja, FS Branko Radičević iz Maribora, MKD Ciril in Metod iz Kranja in SKD Sloga iz Nove Gorice. V dneh srbske kulture je na vseh lokacijah, poleg omenjenih še v Kulturnem domu v Predosljah, razstava slik člana KD Brdo Kranj Ljubomirja Kovačevića. **S. K.**

PORABIM, KAR RABIM

Prestavite v nižjo porabo.

Paket **VEDNO PORABIM, KAR RABIM** je najugodnejši paket oskrbe z električno energijo v Sloveniji, saj vam omogoča plačilo glede na dejansko porabo ter stalen nadzor nad porabljenimi energijo.

Za več informacij pokličite na **080 22 04** ali kliknite na www.porabimkarrabim.si.

elektro
gorenjska

ŽELEZNIKI

Obnovili v ujmi poškodovano cerkev

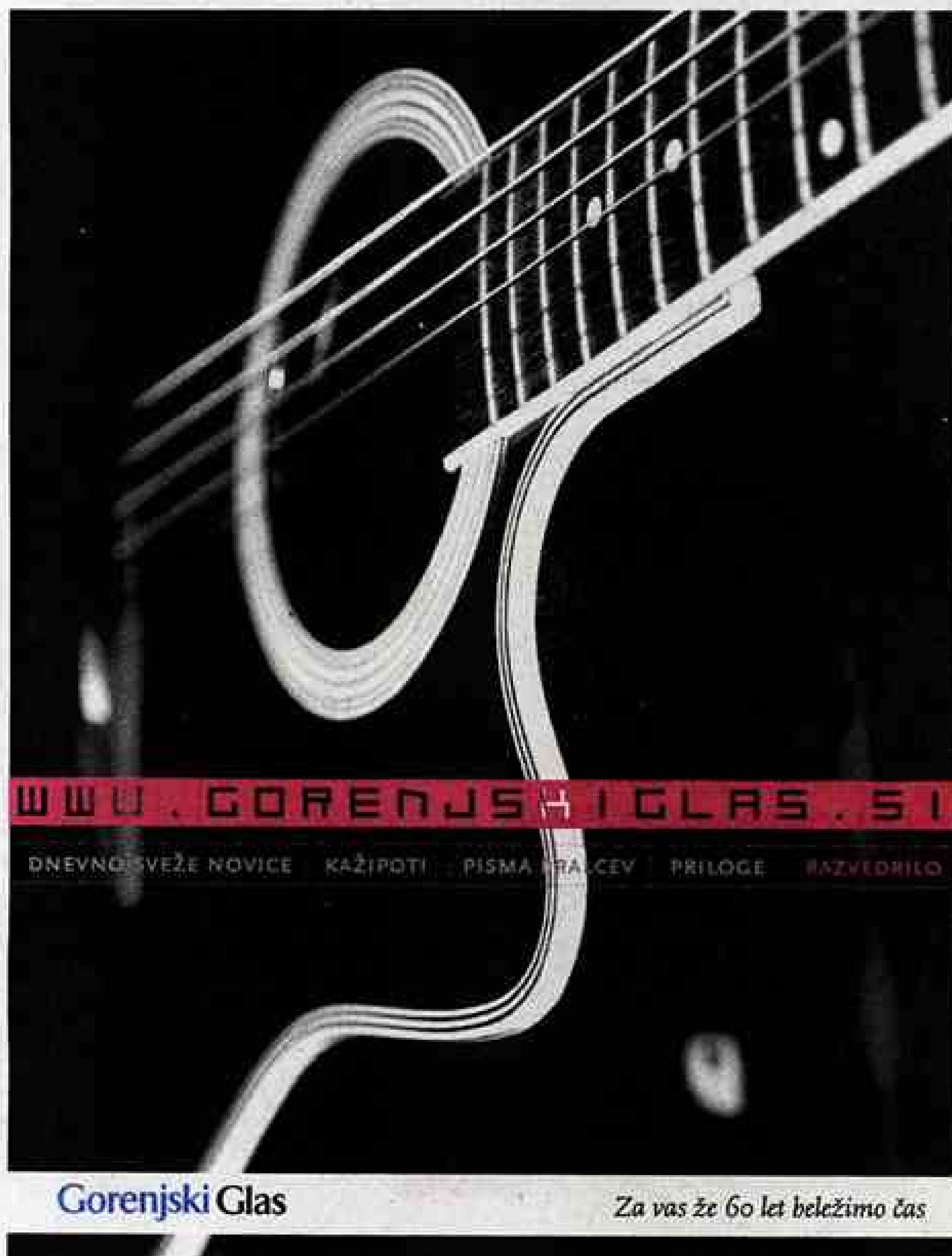
Predlanska poplava je prizadela tudi župnijsko cerkev sv. Antona v Železnikih. V dveh letih so jo obnovili, kot je pojasnil župnik **Andrej Jemec**, pa je bilo treba skoraj popolnoma obnoviti spodnji del župnijske cerkve: "Kamniti tlak smo zamenjali z marmornim, restavrirali smo spodnje dele oltarjev, obnovili klopi ter na novo uredili stene, električno napeljava in ozvočenje." Obnova je stala 109 tisoč evrov; večino denarja so zbrali verniki, del pa tudi ljubljanska nadškofija s posebno nabirko ob poplavi. Obnovljeno cerkev je minulo nedeljo blagoslovil apostolski nuncij v Sloveniji **Santos Abril y Castello**, še pred tem je pred cerkvijo nastopil Pihalni orkester Alpes Železniki, po maši pa je sledilo družabno srečanje. Obnova cerkve sv. Frančiška na pokopališču, ki je bila prav tako poškodovana v poplavi, bo po župnikovih besedah zaključena prihodnje leto, ta čas pa pripravljajo tudi dokumentacijo za nov pastoralni dom (Jegličev dom so po ujmi zaradi prevelikih poškodb morali porušiti), ki ga bodo v najboljšem primeru začeli graditi prihodnje leto. **A. H.**

SELCA

Obnovili bodo tudi Starogoliški most

Obnova v predlanski poplavi močno poškodovanega Starogoliškega mostu v Selcih bi letos zaradi pomanjkanja denarja morala izpasti iz sanacijskih del v občini Železniki, a so se po besedah župana **Mihaela Prevca** z izbranim izvajalcem Cestnim podjetjem Kranj dogovorili, da bodo most obnovili letos, občina pa bo 160 tisoč evrov vredno investicijo plačala prihodnje leto. **A. H.**

Zbiljski gaj neurejen

V naselju Zbiljski gaj še vedno ni urejena komunalna infrastruktura. Varovalka, da jo investitor pred gradnjo novih objektov mora dokončati, v odloku ostaja.

MAJA BERTONCELJ

Medvode - Tema Zbiljski gaj je bila v torko znova na dnevnem redu občinskega sveta Občine Medvode. Svetniki so obravnavali in zavrnili Osnutek odloka o spremembi občinskega lokacijskega načrta za to območje iz leta 2005.

Tema je odmevala že pred sejo: z dopisom z naslovom Zbiljski gaj - župan podlegel pritiskom gradbenih lobijev?, pod katerim je podpisana Alenka Žavbi Kunaver, svetnica LDS (župan je bil kot predlagatelj dnevnega reda namreč podpisan tudi pod gradivom za to točko) in z dopisom s stališčem prebivalcev Zbiljskega gaja. Vsi so svetnike pozvali, naj spremembe odloka ne podprejo. Za kaj pravzaprav gre? Kot je znano, je bila gradnja v Zbiljskem gaju polna zapletov. Zoper investitorja Mebles je bil v letu 2003 uveden stečaj in nekatere nedokončane objekte je kupil Gradis Inženiring, pravi prednik sedanjega investitorja Gradis skupina G.

Občinski svet je leta 2005 sprejel kompromisni predlog sprememb prvotnega zazidalnega načrta za to območje iz leta 1999 in z njim legaliziral gradnjo nekaterih objektov in novemu investitorju omogočil tudi povečanje naselja. Veljaven lokacijski načrt pa širitev pogojuje z varovalko, da mora investitor pred gradnjo novih objektov legalizirati in dokončati komunalno infrastrukturo v že zgrajenem delu naselja: gre predvsem za zgornjo plast asfalta in javno razsvetljavo. Ker se to še ni zgodilo, so Gradisu na Upravni enoti zavrnili izdajo gradbenih dovoljenj za legalizacijo obstoječih objektov in gradnjo novih. Gradbenega dovoljenja s tem istim razlogom niso izdali tudi domačinu, ki na tem območju želi graditi stanovanjski objekt. In predlagana sprememba odloka? Varovalka, da je dokončanje komunalne infrastrukture predpogoj za pristop k izvedbi drugih etap,

Investitor mora pred gradnjo novih objektov urediti okrog štiristo metrov ceste, po kateri se vozijo stanovalci stanovanj v naselju Zbiljski gaj, tudi Sandi Kodrič (na sliki).

naj se črta. Investitor namreč opozarja, da pogojevanje ni logično in da vse etape lahko potekajo hkrati. Glede na dosedanje slabe izkušnje, se tamkajšnji prebivalci bojijo, da v tem primeru asfalta in razsvetljave sploh ne bi dobili, zato so bili zadovoljni, da svetniki spremembe niso podprli.

"Stanovalci Zbiljskega gaja ne želimo čisto nič dru-

gega kot tisto, kar je bilo kompromisno dogovorjeno in je zapisano v odloku. To pomeni, da se mora najprej urediti komunalna infrastruktura v obstoječem delu naselja in se šele nato lahko pristopi k širitvi. Že štiri leta čakamo na to, da se kaj premakne, naselje pa še naprej ostaja kot gradbišče," je po seji povedal **Sandi Kodrič**.

Zavračajo očitke

Zdaj že nekdanji nadzorniki podjetja Velika planina, d. o. o., za težave krivijo župana, saj naj občina ne bi izpolnila svojih obveznosti.

JASNA PALADIN

Kamnik - Družba Velika planina, ki je v stoodstotni lasti občine Kamnik je predlog župana Toneta Smolnikarja pred dnevi dobila novega direktorja, potem ko je župan zaradi domnevne nezadostne kooperativnosti nadzornikov razpustil nadzorni svet. Direktor Marijan Skornišek je zaradi nesoglasij odstopil, nadomestil ga je Zvone Gosar.

Na očitke župana so se odzvali nekdanji direktor in vsi trije nadzorniki. V pismu za javnost so med drugim po-

udarili, da se je župan v imenu občine z notarskim zapisom leta 1999 zavezal, da bo občina letno subvencionirala nemoteno poslovanje družbe v primeru finančnih težav, vključno s poslovnim letom 2009, česar pa občina ni naredila, zato so pred mesecem podali predlog za izvršbo. "Družbo smo prevzeli z velikimi tehničnimi in likvidnimi težavami, brez večjega premoženja, saj so bili vsi gostinski objekti odprodani z vednostjo lastnika ter nobena od zastarelih naprav ni delovala ali imela obratovalnega dovo-

ljenja ... Družbo smo pripeljali do poslovne uspešnosti - odkupili smo nazaj ter uredili gostinski del, ki se je izkazal za najbolj donosno vejo poslovanja, vse naprave imajo obratovalna dovoljenja, osebje ima vsa dovoljenja za izvajanje tehničnih del na žičnicah, v dogovoru smo bili z lastnikom hotela Šimnovec za brezplačni najem ...," so med drugim zapisali nadzorniki **Dušan Božičnik**, **Dušan Šuštar** in **Tadej Pojbič** ter nekdanji direktor **Marijan Skornišek**, ki so pripravil tudi razvojni načrt družbe, ki je po njih-

vem mnenju realen, a županu očitno nevšečen, saj je predlagal novo projektno skupino.

Nekdanji nadzorniki tudi pravijo, da so podjetje zapustili s poravnanimi vsemi zapadlimi obveznostmi do dobaviteljev, poravnanimi krediti, kvalitetno gostinsko in turistično ponudbo in dovoljenji za vse naprave ter da je v ozadju županovih potez najverjetneje to, da je družba vložila izvršilni predlog zaradi zapadlih terjatev lastnika do družbe.

Za komentar smo prosili tudi župana Toneta Smolnikarja, a je sporočil, da vsebin, dokler novo vodstvo ne pridobi celovitih podatkov ter dejanske slike o zastavljenih vprašanjih, trditvah in mnenju dosedanje vodstva družbe, ne želi komentirati.

Na nogah še zaradi severne obvoznice

1. stran

Ob tem je član civilne iniciative **Franci Feltrin** poudaril, da ne nasprotujejo gradnji obvoznice, kot jim očitajo nekateri, ampak le vsem želijo dobro. "Naša iskrena želja je, da bi obvoznico zgradili čim prej, obenem pa nas je pritegnila stiska ljudi." Prepričan je namreč, da lahko uredijo promet tako, da s tem ne bodo prizadeli prebi-

valcev na drugem koncu. Tudi **Janez Radelj** iz omenjene civilne iniciative je zagotovil, da niso krivi za to, da obvoznice še ni. "Če so postopki tako slabo vodeni, da jih lahko izniči že pritožba v dveh stavekih, potem je nekaj hudo narobe." Prepričan je, da so se gradnje lotili po principu "začnimo graditi, pa bomo videli, kaj bo".

V bran sedanjim projektom za Poljansko obvoznico

pa je stopil gorenjevaški župan **Milan Čadež**. "Prepričan sem, da je projekte pripravila stroka, in še ne verjamem, da je obvoznica slabo umeščena v prostor." Obenem se strinja, da so zapleti s poljansko obvoznico lahko velika šola za umeščanje severne obvoznice. "Treba se je pogovarjati," je poudaril. Predsednik sveta krajevne skupnosti Poljane **Tomaž Pintar** pa je dejal, da se o

poljanski obvoznici govori že štirideset let. "Brez določenih posegov v prostor danes takega objekta nikakor ni mogoče umestiti." Opozoril je tudi, da Poljanci niso bili ustrezno obveščeni o okrogli mizi. Kot so zavržili sklicatelji okrogle mize, so razposlali prek 1900 vabil, tako da so imeli po njihovem prav vsi možnost povedati svoje mnenje o obeh obvoznicah.

Začenja se olimpijska zima

Ta konec tedna se bodo najboljše smučarke in smučarji sveta pomerili na prvi tekmi v novi olimpijski sezoni, na štartu v avstrijskem Söldnu pa bodo tudi naši tekmovalci.

VILMA STANOVNIK

Kranj - "Vsak dan zaspim in se zbudim z mislijo na februar," je glavni cilj letošnje sezone, uspešen nastop na olimpijskih igrah v Vancouveru, z enim stavkom opisal eden naših najobetavnejših smukačev, Tržičan Rok Perko, ki je bil na ponedeljkovem srečanju smučark in smučarjev z novinarji večina časa nasmejan, saj so vsi po vrsti hvalili uspešne priprave na dolgo sezono, čeprav je direktor alpskih disciplin Matjaž Šarabon priznal, da je bilo zbiranje denarja letos še posebno težavno, vendar pa so priprave kljub temu uspeli. "Dobro smo trenirali, vendar pa to seveda ni zagotovilo, da bo sezona potekala tako, kot si želimo," je bil previden naš najuspešnejši smukač Andrej Jerman, prav tako član SK Tržič, ki je bil zadovoljen zlasti s pripravami v Čilu, v naslednjih tednih pred prvim nastopom konec novembra v Lake Louisu pa si želi, da bi bili prav tako uspešni tudi zaključni treningi.

Priprave na novo sezono so jo v zadnjih mesecih in celo dneh marsikomu tudi zagodele, veliko smolo na treningu pa je imela zlasti Ma-

Člani naše alpske smučarske reprezentance (med njimi je bil tudi Gal Jaklič, ki ima že izpolnjeno normo za nastop na paraolimpijskih igrah) so se v začetku tedna predstavili novinarjem, že ta konec tedna pa se za veleslalomiste začne nova tekmovalna sezona. / Foto: Gorazd Kavčič

ruša Ferk, ki je kljub poškodbi roke še v ponedeljek napovedala svoj nastop na uvodu v sezono, a je na treningu v sredo padla ter z bolečo glavo in dodatno odrgnino na roki že pripotovala domov na Blejsko Dobravo. Tako bo naša ženska reprezentanca na jutrišnjem veleslalomu predvidoma nastopila le s tremi tekmovalkami: Črnjanko Tino Maze, Ano Drev iz Šmartnega ob Paki in mla-

do Tržičanko Katjo Jazbec. "Na sezono sem dobro pripravljena, poškodba je sanirana in zato pričakujem uspešen začetek in tudi nadaljevanje sezone," je povedala 21-letna tekmovalka iz Križev pri Tržiču.

Še skromnejša kot pri dekletih bo na prvi tekmi nove sezone zasedba naših veleslalomistov, saj se Aleš Gorza še ne počuti dovolj konkurenčnega, Janez Jazbec ima

težave z zdravjem, tako da je za nastop edini pripravljen mladi Miha Kürner (SK Bled). "Trenirali smo super, vzdušje v ekipi je dobro in upam, da se bomo mladi kmalu uspešno pridružili izkušenejšim reprezentantom in da bom nastopil na čim več tekmah svetovnega pokala," je povedal simpatični Miha, za katerega bomo pravič lahko stiskali pesti že to nedeljo.

Dvojno slavlje nogometašev Triglava

VILMA STANOVNIK

Kranj - V času recesije dobiti sponzorja, je skoraj tako velik podvig kot s 4 : 0 premagati vodilno ekipo na lestvici. Nogometašem Triglava Gorenjske je ta teden uspelo oboje, saj je predsednik kluba Igor Velov v torek podpisal pogodbo o sodelovanju z direktorico Domplana Vera Zevnik, v sredo popoldne pa so kranjski nogometaši visoko ugnali favorizirano moštvo Primorja in se v pokalnem tekmovanju kot edini drgoligaš uvrstili med osem najboljših slovenskih ekip.

"Prepričan sem, da šport in lokalno gospodarstvo morata sodelovati, in dokaz je tudi ta pogodba z Domplanom. Že

prej smo jo podpisali s Cestnim podjetjem, ob tej priložnosti pa naj povem, da si kot podžupan Kranja prizadevam, da bi vsi naši športni kolektivi našli stik z okoljem in nekateri med njimi so letos že dobili svoje sponzorje. Je pa nogometni klub najbolj množičen, veliko skrbi pa posvečamo mladim nogometašem," je ob podpisu pogodbe poudaril Igor Velov in dodal, da je ponosen na igranje članskega moštva, ki je trenutno na drugem mestu drugoligaške lestvice, kar pomeni, da so ambicije in želje po prvi ligi realnost.

"Na Domplanu smo sklenili, da del našega uspeha delimo z okoljem, kjer poslujemo. To ni naša prva in edina

Direktorica Domplana Vera Zevnik in predsednik ND Triglav 2000 Igor Velov sta podpisala pogodbo o sodelovanju, denar pa bo namenjen mladim Triglavovim nogometašem. / Foto: Gorazd Kavčič

pogodba, saj sodelujemo tudi pri humanitarnih dejavnostih, kulturi in drugih športih. Z vodstvom nogometnega kluba smo se dogovorili, da je denar namenjen mlajšim selekcijam, saj sicer za sponzorje niso tako zanimivi, za naše okolje pa so še kako pomembni," je ob podpisu pogodbe poudarila Vera Zevnik, direktor kluba Miran Šubic pa je povedal, da so se na recesijo dobro pripravili in da nimajo neporavnanih dolgov

in obveznosti. "Če bo treba, bomo pas še zategnili, vesel pa sem, ker so v našem članskem moštvu v večini domači fantje, ki se borijo za čim višje mesto na lestvici. Tako bo za nas zelo pomembna že nedeljska tekma z ekipo Mure 05," je dejal direktor Triglava Miran Šubic in navjače povabil, da jih k novi zmagi spodbujajo že čez dva dni ob 14. uri, ko bo na štadionu v Kranju drugoligaški derbi.

Poleg Triglava Gorenjske, ki je v osmini pokala Hervis Primorje premagal s 4 : 0 (2 : 0), so se zmage v gosteh in uvrstitve med osem najboljših ekip veselili tudi nogometaši Domžal, ki so Labod Dravo premagali z 2 : 3. V nadaljevanje tekmovanja so se uvrstile še ekipe Nafta, Maribora, Interblocka, CM Celja, Rudarja in Hit Gorice.

KRANJSKA GORA

Gregor Benedik na čelu ASK Kranjska Gora

Minulo soboto so v Kranjski Gori pripravili redni občni zbor Alpskega smučarskega kluba Kranjska Gora. Med drugim so se dosedanjemu predsedniku Antonu Albrehtu zahvalili za vodenje kluba zadnjih osem let. Na volitvah za novega predsednika je bil izmed dveh kandidatov (Jure Košir in Gregor Benedik) z večino glasov izbran 47-letni Gregor Benedik, nekdanji vrhunski tekmovalci v alpskem smučanju. V. S.

KRANJ

Finale pokala Cockta in spominska tekma

To nedeljo z začetkom poskusne serije ob 9. uri bo na skakalnici na Gorenji Savi potekalo sklepno dejanje letošnjega poletnega pokala Cockta za člane, mladince do 20 let, do 18 let in do 16 let. Prav tako se bodo na skakalnici HS 109 pomerila dekleta in nordijski kombinatorci, ki bodo tekmovanje zaključili na progi Njivica-Besnica-Podblica. Tekmovanje, ki ga bo organiziral Smučarski klub Triglav, bo posvečeno tudi pokojnim članom kranjskega skakalnega kolektiva, na njem pa bomo videli tudi večino naših najboljših reprezentantov. V. S.

TRATA

Balinarji Lokateksa Trate so pokalni prvaki

Minulo nedeljo je na balinišču na Trati potekal finale letošnjega pokalnega tekmovanja v balinanju, domačini pa so zanesljivo osvojili zmagovalni pokal, saj so med šestnajstimi ekipami iz vseh koncev Slovenije, ki so se uvrstili v končnico tekmovanja, prikazali najboljšo igro. Za Lokateks Trato so nastopali Jure Kozjek, Miha Tomše, Damijan Sofronievski in Uroš Vehar. Po izločilnih bojih so v velikem finalu za prvo mesto s 13 : 3 ugnali ekipo Krima. V. S.

KRANJ

Nogometaši Naklega še brez poraza

V prvi in drugi gorenjski nogometni ligi so bile preteklo soboto odigrane tekme 8. kroga. V derbiju kroga so nogometaši ekipe Naklo - klub zmagovalcev zmagali v gosteh pri Alpini Žiri z 0 : 1 in tako prevzeli vodstvo na lestvici pred Velesovim in Visokim. Ekipa Naklega je še edina brez poraza. Imajo pet zmag in tri remije. Rezultati preostalih tekem: Polet : Niko Železniki 0 : 2, Mimovrste = Jesenice : Velesovo 0 : 2, Bohinj : Kondor 1 : 3, Kranjska Gora : Hrastje 1 : 4 in Visoko : Bled Hirter 1 : 1. V 2. ligi pa so bili doseženi naslednji rezultati: Trboje : Podbrezje 2 : 0, Bitnje : Ločan 4 : 0, Preddvor : Britof 1 : 2 in Čirče : DLN 2 : 1. Na lestvici vodijo Bitnje pred Trbojami in Čirčami. Do konca jesenskega dela v prvi ligi so še trije krogi, v drugi pa še dva. Tekme 9. kroga bodo odigrane jutri z začetkom ob 15. uri. Spored v 1. ligi: Bled Hirter : Alpina Žiri, Hrastje : Visoko, Kondor : Kranjska Gora, Velesovo : Bohinj, Niko Železniki : Mimovrste = Jesenice in Naklo - Klub zmagovalcev : Polet, v 2. ligi pa: Čirče : Trboje, DLN : Preddvor, Britof : Bitnje in Ločan : Podbrezje. M. B.

KRANJ

Zmagi kranjskima hokejskima ekipama

Med tednom so bile ekipe v ligi EBEL proste, danes pa Jeseničani gostujejo na Dunaju, Olimpija pa v Salzburgu. V nedeljo bo ekipa Acronija Jesenic ob 18. uri gostila Graz 99ers, Tilia Olimpija pa Medveščak. V državnem prvenstvu so hokejisti Triglava na zaostali tekmi v gosteh z 0 : 7 premagali Mladost in se za en dan povzpeli na vrh lestvice. Že v sredo je namreč ekipa Maribora v vnaprej odigrani tekmi 15. kroga s 3 : 1 premagala Slavijo in znova prevzela vodstvo. Jutri ekipa Triglava gostuje pri Olimpiji, MK Bled v Mariboru, Mladi Jesenice pa gostijo Slavijo. V Kranju bo ekipa hokejistov Triglava, ki je v zadnjem krogu lige DEBL s 7 : 0 premagala ekipo Gradca, jutri ob 13. uri gostila ekipo hokejistov Innsbrucka. V. S.

1. B rokometna liga za ženske
RK NAKLO MERKUR : ŽRK VELENJE
SOBOTA, 24. 10. 2009, ob 18.00 uri
v BC Strahinj
VABLJENI * VSTOP PROST

Pogorelo gospodarsko poslopje, hiši so rešili

Prostovoljni gasilci iz občine Cerklje so včeraj pred nevarnim ognjem rešili dve stanovanjski hiši.

SIMON ŠUBIC

Zgornji Brnik - Včeraj kmalu po 6. uri je na Zgornjem Brniku zagorelo na skupnem gospodarskem poslopiju kmetij Pr' Pelin in Pr' Plevevc. Požar je leseno-zidan objekt povsem uničil, prav tako seno in krompir, ki sta bila shranjena v njem, med drugim pa je zgorel tudi traktor. Samo hitremu posredovanju domačih in okoliških gasilcev pa se lastniki lahko zahvalijo, da rdeči petelin ni preskočil tudi na stanovanjski hiši, ki stojita tik ob pogorelem gospodarskem poslopiju.

"Poziv na intervencijo je osrednja gasilska enota v Cerkljah prejela ob 6.12, gasilci z Zgornjega Brnika pa še malo prej. Požar je bil k sreči hitro opažen, tako da smo gasilci uspeli ohraniti obe hiši, ki sta le delno poškodovani. V intervenciji je sicer sodelovalo 62 operativnih gasilcev z Zgornjega Brnika, Cerkelj, Spodnjega

Brnika, Velesovega in Zalo-ga. To je kar veliko gasilcev, a mnenja smo, da je bolje pre-več kot premalo gasilcev, še posebej v primeru, ko požar ogroža tudi stanovanjsko hišo," je pojasnil poveljnik Gasilske zveze Cerklje in vodja intervencije **Blaž Kaplenik**. Zakaj je zagorelo, bo ugotovila kriminalistična komisija.

"Spal sem še, ko je nek moški pritekel na dvorišče in nekaj vpil. Ko sem hotel preveriti, kaj se dogaja, sem skozi okno videl, da gori hlev. Avtomobila in traktorja smo še uspeli rešiti, ostalo pa je uničeno. K sreči živine v tem objektu ni, še najpomembnejše pa je, da so nam gasilci obvarovali hišo, za kar smo jim zelo hvaležni," je dejal eden od lastnikov pogorelega objekta **Andrej Kropar**. "Gorelo je, da bolj ni moglo. Vse je uničeno, a k sreči je hiša ostala cela. Za to so zaslužni gasilci," pa je povedal drugi lastnik **Jože Gerkman**.

Ogenj je kljub takojšnjem posredovanju gasilcev gospodarsko poslopje popolnoma uničil. / Foto: Gorazd Kavčič

RETEČE, LJUBNO

Okradli gradbenike

V noči na ponedeljek so neznani storilci vlomili v gradbeni zabojnik na gradbišču in si prisvojili gradbeni in elektro material. Podjetju iz Kočevja so tatovi povzročili za okoli enajst tisoč evrov škode. Tatovi so obiskali tudi gradbišče na viaduktu Lešnica ter ukradli udarno kladivo in zajemalno žlico delovnega stroja. Zaradi kraje ima samostojni podjetnik za okoli pet tisoč evrov škode.

KRANJ

Ponarejen bankovec

Pri štetju dnevnega izkupička so v eni od bank v Kranju našli bankovec za deset evrov, za katerega sumijo, da je ponarejen. Bankovec je bil unovčen na bencinskem servisu v Kamniku. **S. Š.**

ODBOJKA - TEKMA ŠESTEGA KROGA 1. DRŽAVNE ODBOJKARSKÉ LIGE

Jutri, v soboto, 24. oktobra 2009, bo v ŠD Planina pri Kranju ob 18. uri tekma šestega kroga odbojcarskega državnega prvenstva moških. Odbojkarji **Astec Triglava** se bodo pomerili z ekipo **Calcit Kamnik**. Na tekmo vabimo čim več navijačev in ljubiteljev odbojke.

Odborbaški klub Triglav Kranj
Stariška ulica 11, 4000 Kranj

Dva mrtva v enem popoldnevu

V ponedeljek so gorenjske ceste terjale dve življenji: na Belci je voznik osebnega vozila zbil 46-letnega cestnega delavca, v Železnikih pa je desetletni fant padel pod tovornjak.

SIMON ŠUBIC

Železniki, Belca - Na gorenjskih cestah je letos umrlo že 21 oseb, osem več kot v enakem obdobju lani. Črna statistika se je nazadnje spremenila v ponedeljek (19. oktober), ko sta v enem dopoldnevu v prometnih nesrečah umrla 46-letni moški in desetletni fant.

Desetletni deček je okoli 17. ure v Železnikih ob nepravilnem, levem robu vozišča kolesaril proti Dašnici, poroča policija. Nasproti je s tovornim vozilom pripeljal petdesetletni voznik z območja Celja, ki je ob srečeva-

nju z drugim vozilom ustavil tovornjak. Deček se je peljal naprej, in ko je pripeljal do zadnjega dela tovornjaka, je izgubil ravnotežje in padel pod zadnje desno kolo tovornega vozila, ki je ravno takrat speljalo in ga prevozilo. Ob prihodu so reševalci Zdravstvenega doma Škofja Loka dečka takoj začeli oživljati, vendar je zaradi hudih ran umrl na kraju nesreče. Ogle-da kraja prometne nesreče sta se udeležili tudi državna tožilka in preiskovalna sodnica, ki v ravnanju voznika tovornjaka nista ugotovili elementov kaznivega dejanja.

Že prej, okoli 14.30 se je 49-letni Jeseničan z osebnim avtomobilom vozil iz smeri Kranjske Gore proti Jesenicam. Na Belci je pripeljal do mesta, kjer so delavci ob postavljeni prometni signalizaciji in fizičnem urejanju prometa opravljali redna vzdrževalna dela na cesti. Zaradi vožnje z nepri-lagojeno hitrostjo vozniku ni uspelo pravočasno ustavi-ti vozila, zato je najprej oplazi-l dva oseba avtomobila, ki sta se ustavljala pred za-poro, nato pa zbil 46-letne-ga delavca, ki je bil pri tem hudo ranjen. Do prihoda re-ševalnega vozila so mu prvo

pomoč izvajali mimoidoči, nakar so ga prepeljali v Splošno bolnišnico Jeseni-ce, od tam pa s helikopter-jem v Klinični center Ljub-ljana, kjer je nekaj po 22. uri hudim poškodbam podle-gel. Kraj prometne nesreče sta si ogledali državna tožil-ka in preiskovalna sodnica, ki sta ugotovili, da prometna signalizacija, ki je označeva-la delo na cesti, ni bila ustrezna. Policisti bodo zo-per voznika osebnega avto-mobila podali kazensko ovadbo, zaradi prekrška pa bodo ukrepali zoper pravno in odgovorno osebo izvajal-ca del na cesti.

Desetletnik je v Železnikih padel pod tovornjak. / Foto: Gorazd Kavčič

V Belci je voznik zbil cestnega delavca. / Foto: Gorazd Kavčič

RETNJE

Izginil motor

V sredo je nekdo v Retnjah ukradel deset let staro mo-torno kolo Honda Transalp, sivo-rdeče barve, s številko okvirja PDO6E2203815 in z registrsko številko KL 330U (A).

DOMŽALE

"Pridni" vlomilci

V Domžalah so bili tatovi zelo aktivni. V ponedeljek zgodaj zjutraj so tako nepri-dipravi vlomili v prodajalno z oblačili in ukradli za se-dem tisoč evrov oblačil. Vlo-milci so obiskali tudi gostin-ski lokal na Kolodvorski ce-sti in odnesli vso gotovino, ki so jo našli. Škode je za okoli dva tisoč evrov. Iz neke stanovanjske hiše pa so tatovi odnesli prenosna računalnika in nakit, s čimer so lastniku povzročili za šest tisoč evrov škode. **S. Š.**

Na žlički so bile sledi

V sredo se je nadaljevalo sojenje Stanku Radojeviću in Dejanu Saviću, ki naj bi 15. maja odvrгла ročno bombo pred policijsko stavbo v Kranju.

SIMON ŠUBIC

Kranj - Okrožna državna to-žilka **Renata Vodnjov** mladi-ma Kranjčanoma **Stanku Radojeviću** in **Dejanu Saviću** očita storitev kaznivih dejanj povzročitve splošne nevar-nosti ter nedovoljene proiz-vodnje in prometa z orož-jem. Kronske dokaz, s kate-ri-m razpolaga tožilstvo, je ostanek bombe oziroma t. i. "žlička", ki so jo policisti našli na kraju eksplozije, na njej pa so kasneje forenziki odkrili biološke sledi, ki po vsej verjetnosti pripadajo drugoobtoženemu Saviću. Prav o tem je v sredo tekla beseda na okrožnem sodiš-ču v Kranju.

Na predlog obrambe je sodni senat pod vodstvom okrožne sodnice **Andrijane Ahačič** zaslišal kriminalista **Boruta Koselja**. Pojasnil je, da je bilo prizorišče eksplozi-je ob njegovem prihodu že zavarovano, prav tako pa so policisti pri prvem pregledu že našli "žličko" in jo pokrili s stožcem. "Jaz sem jo po-

tem zavaroval po navodilih za zavarovanje bioloških sle-di in jo kasneje predal forenz-ikom." Na vprašanje, ali so ugotovili, od kod je bila bom-ba odvržena, je odgovoril, da točne lokacije nikoli ni mož-no ugotoviti, so pa določili približno lokacijo, od koder bi lahko storilec odvrigel bombo.

"Po mestu, kjer je ležala žlička, lahko domnevamo o smeri, od koder je priletela bomba, točne lokacije, kjer je stal storilec, pa ni možno določiti. Bombo lahko na-

mreč nekdo samo zakotali ali pa jo vrže več metrov da-leč," je na poizvedovanje obrambe povedal strokov-njak za eksploziv **Igor Cvel-bar** iz specialne enote gene-ralne policijske uprave. Kot je dejal, so na tleh pred poli-cijsko postajo našli krater, kar nakazuje, da je bomba eksplodirala na tleh in ne v zraku, v forenzično preiska-vo pa so poslali tudi najdene plastične delce, žličko in kro-glice, ki so ostali od razletele bombe. Sojenje bodo nada-ljevali novembra.

Na najdeni žlički naj bi bile biološke sledi Dejana Savića. / Foto: Gorazd Kavčič

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341
Dattis d.o.o. Groska c. 11, 4260 Bled

GGG +

AKTUALNO
 POGOVOR
 ZANIMIVOSTI
 KNJIGE IN LJUDJE
 RAZGLED

Tema:

Na Glasovi preji z dr. Pavlom Gantarjem

"Dragi prijatelj Pavle" so zapisali v posvetilu na sliki, ki so jo gostu Glasove preje, predsedniku državnega zbora dr. Pavlu Gantarju, podarili Zdravko Krvina, lastnik Galerije Krvina, Branko Selak, predsednik upravnega odbora Marmor Hotavljje holding, in Milan Čadež, župan Občine Gorenja vas - Poljane (ob Pavlu Gantarju stoji njegova mama Ivana Gantar). / Foto: Tina Duki

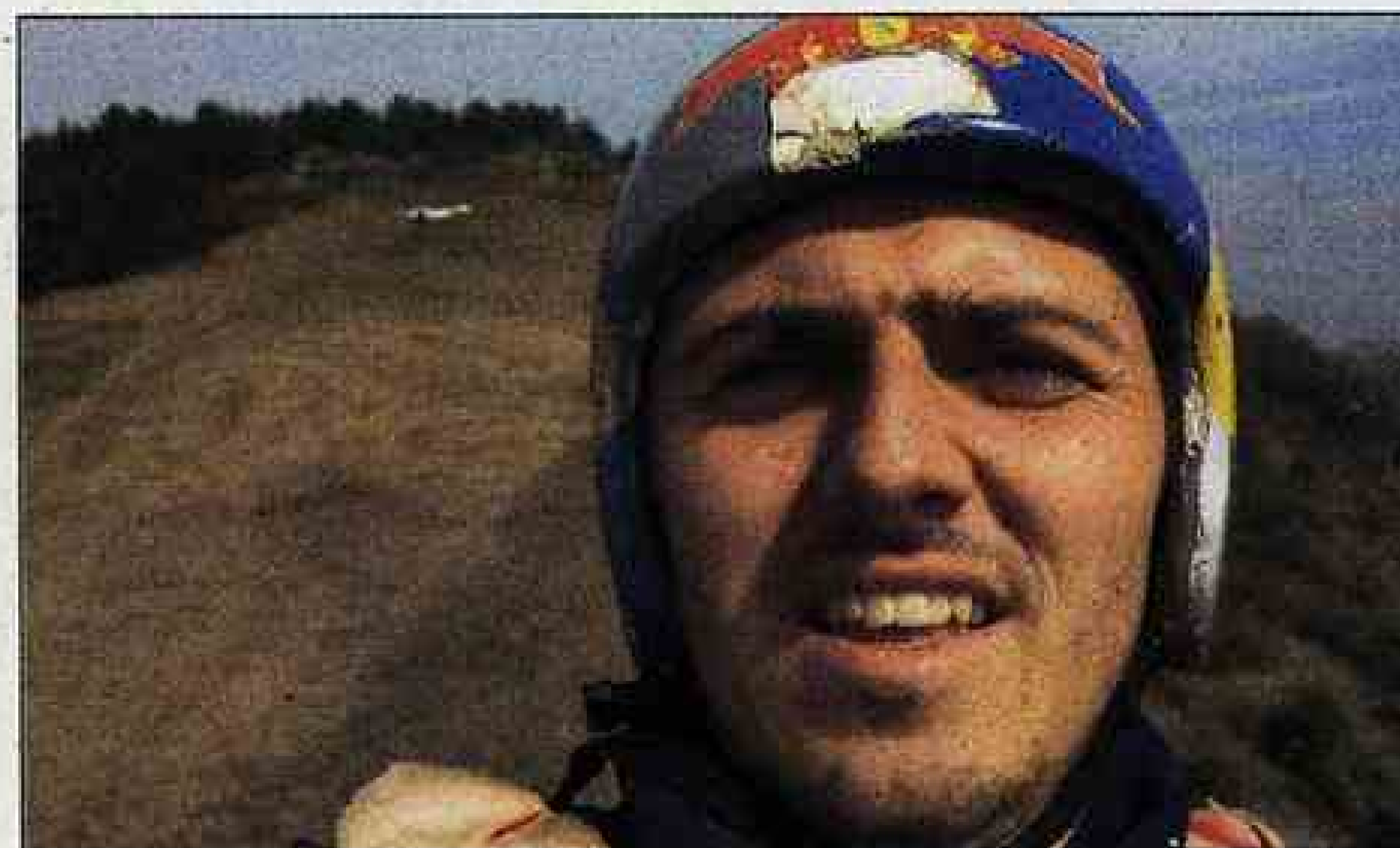
Pogovor

Slavist, profesor Franc Drolc:
 "V polju grenkobe iščem
 Prešerna." **Stran 12**

Zanimivosti

Jaka Gorenc iz Kovorja je
 v jadralnem padalstvu zmagal
 v svetovnem pokalu. **Stran 13**

Zanimivosti

Meteorit z Male Mežakle je na
 ogled v Prirodoslovnem muzeju
 Slovenije. **Stran 13**

Glasova preja

Na vrhu oblasti, ki si je ne želi

V vabilu na Glasovo prejo z dr. Pavlom Gantarjem smo za vabo izpostavili naslednji poudarek: da je prvi mož zakonodajne oblasti v državi. Naš gost pa nas je v pogovoru presenetil z izjavo, da ne gre za to, kako visoko je kdo, temveč za to, kaj lahko na svojem položaju dobrega naredi.

MIHA NAGLIČ

No, resnici na ljubo je tako, da večine tistih, ki se po različnih lestvah in na različnih višinah vzpenjajo na oblast, tja gor ne žene kak poseben altruizem, nesebična skrb za druge ljudi, temveč predvsem sla po oblasti in z njo povezane ugodnosti; najmočnejše med politiki pa volja do moči, ki je pri njih močnejša od drugih. Pavel Gantar je v svojem življenju naredil lepo kariero, od podeželskega otroka do enega prvih mož v državi. Rodil se 26. oktobra 1949 v Sestranski vasi (danes je del Gorenje vasi), v družini vaškega obrtnika. Oče je bil mizar in če bi šlo po starem, bi to postal tudi sin. Saj tudi je: v litostrojski šoli se je izučil za modelnega mizarja, ti pa med mizarji veljajo za elito. Vendar ga to ni zadovoljilo, šel je naprej, na univerzo. Na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo (sedanja Fakulteta za družbene vede; FDV) je študiral sociologijo in leta 1974 diplomiral. Magistriral je oktobra 1983 pri žirovskem rojaku dr. Zdravku Mlinarju (Urbanizem in sociologija; problem uporabe socioloških spoznanj pri urbanističnem planiranju), doktoriral pa novembra 1989 na Filozofski fakulteti Vseučilišča v Zagrebu s tezo Sociološka kritika teorij planiranja. Na FDV se je tudi zaposlil in bil v letih 1973-94 visokošolski učitelj in raziskovalec.

V drugi polovici 80. let se je dejavno vključil v družbeno gibanje, ki je na koncu privedlo do osamosvojitve Slovenije. Deloval je na levem polu, v t. i. alternativnih družbenih gibanjih, na preji je sam rekel, da je v politiko prišel preko panka. V letih 1986-91 je bil predsednik kulturnega društva ŠKUC-Forum in od maja 1988 do maja 1990 član Odbora za varstvo človekovih pravic. Brali smo ga v Mladini, kjer je politično dogajanje spremljal kot kolumnist. Ko so nastale stranke, se je vključil v ZSMS, iz katere je nato nastala LDS. Tako je vstopil v politiko in bil marca 1994 v Državnem zboru izvoljen za ministra za okolje in prostor v drugi vladi dr. Janeza Drnovška (kot naslednik dr. Miha Jazbinska). To je ostal tudi v tretji Drnovškovi vladi

(do 2000), v četrti pa je postal minister za informacijsko družbo (2000-4). V Državni zbor je bil prvič izvoljen leta 2004 in bil do 2008 poslanec. Tega leta pa je bil vanj izvoljen drugič, kot poslanec stranke Zares, in nato še za to, kar je zdaj: njegov predsednik.

Ko ga takole biografiram, se spomnim na naša prva srečanja. Zgodila so se sredi 70-tih let v domu Partizan v Gorenji vasi, kjer so bili ob sobotnih večerih še danes znameniti plesi, takrat osrednji družabni dogodek v naši dolini. Na te plesne smo hodili tudi člani Kluba študentov Poljanske doline (KŠPD), večina zaradi tistega, za kar pri teh rečeh gre - da bi plesali in se pri tem še s kom spoznali - nekateri pa smo ta vidik sistematično zanemarjali in večino plesnih rund preživeli v debatah za šankom, ki je bil v prostoru pod plesiščem. V tej pivski katakombi smo - namesto da bi se ženili - razpredali o vsem mogočem. Da bi na ta način koga odrešili, se ne spominjam, škode pa, razen sebi, menda tudi nismo delali. Po študiju smo se razšli, vsak je nekaj postal, nihče pa ni prišel tako visoko kot Pavle.

Proti koncu 80-tih let je moralo biti, ko sem ga nekega dne obiskal v Ljubljani, razloga se ne spominjam, najbrž sem ga nagovarjal, da bi napisal kak članek za Žirovski občasnik. Ko sva že nekaj časa govorila, reče Pavle: zdaj moral pa na sestanek vodstva ZSMS na Dalmatinovo 4 (v zgornjem delu tiste stavbe, v kateri je slej ko prej sindikalna centrala, v pritličju pa že lep čas tudi ljubljanska izpostava Gorenjske banke). Pa pojdi še ti, boš videl, kakšna družba je to in kaj se pogovarjamo, mogoče se nam pridružiš. In sva šla. Za mizo so sedeli mladeniči, ki so v naslednjih letih ravno po linije te mlad(insk)e stranke postali vodilni slovenski politiki; spominjam se Zorana Thalerja, Jožefa Školca, Janeza Kopača, Mojmirja Ocvirka in še kdo je moral biti. O čem so govorili, se ne spominjam, že na preji pa mi je, bolj za šalo kot zares, prišlo na misel: kaj pa, če bi se takrat tudi jaz ogrel za te reči in se tako kot Pavle preizkusil v politiki? Kakorkoli že, moj politični nagon je bil očitno prešibak. Gost preje

Dr. Pavel Gantar / FOTO: TINA DOKL

pa je ravno ob tem komplimentu - kako visoko je prišel v politiki - izrekel misel, ki se mi zdi najbolj žlahtna od vsega, kar sva rekla: da ne gre za to, kako visoko je kdo, temveč za to, kaj lahko na svojem položaju dobrega naredi. Tako se govori.

Pavla Gantarja sem po preji povprašal, na katera izmed svojih del je najbolj ponosen, katera bi uvrstil med svojih prvih deset ("top ten"). Najprej je odvrnil, da je to težko,

po premisleku pa jih je izbral. Navajam jih po časovnem vrstnem redu. Ponosen je na: 1. vodenje ŠKUC-Foruma v letih najbolj živahne alter kulturne produkcije in razcveta novih družbenih gibanj; 2. na to, da je bil pet let kolumnist Mladine; 3. na sodelovanje v Odboru za varstvo človekovih pravic, v ožjem delu odbora; 4. na sodelovanje v avtocestnem programu v devetdesetih letih; 5. na Zakon o ohranja-

nju narave; 6. na razglasitev Škocjanskega zatoka za zavarovano območje; 7. na širitev interneta v gospodinjstvih v letih 2001-2004; 8. na uveljavljanje širokopasovnega dostopa v šolah in javnih institucijah; 9. na Zakon o dostopu do informacij javnega značaja; 10. na soustanoviteljstvo stranke Zares. Zdaj pa dela na tem, da bi bil nekoč lahko ponosen tudi na to, da je vodil Državni zbor Republike Slovenije.

Pavel Gantar skuša v politiki uveljaviti tudi svojo strokovnost. Kot prostorski sociolog je ponosen na nekatere konkretne dosežke v dobro državljanov: na sodelovanje v avtocestnem programu, na Zakon o ohranjanju narave, na razglasitev Škocjanskega zatoka za zavarovano območje, na širitev interneta v gospodinjstvih, na uveljavljanje širokopasovnega dostopa v šolah in javnih institucijah, na Zakon o dostopu do informacij javnega značaja ...

Glasova preja

Protokol včasih zakrije pravi vtis

Predsednik državnega zbora Pavel Gantar je na Glasovi preji v Galeriji Krvina razmišljal o politiki, globalnem segrevanju, pokrajinah ...

MATEJA RANT

Pavel Gantar se je v pogovoru s publicistom Mihom Nagličem najprej vrnil v svoje otroštvo v Gorenji vasi, podrobneje pa sta se dotaknila tudi njegove bogate politične kariere. Ta ga je pripeljala do predsedniške funkcije v državnem zboru, za kar pa se, je poudaril Pavel Gantar, niti ni pretirano naprezal, čeprav so nekateri namigovali drugače. "Nikoli si nisem zastavil za cilj, da bi bil predsednik državnega zbora. A ko je ta funkcija pripadla stranki Zares, je bilo zelo naravno, to že moram reči, da je izbirna padla name in sem jo tudi takoj sprejel," je pojasnil Pavel Gantar.

Prva protokolarna obveznost, se je spomnil Pavel Gantar, je sledila že po nekaj dneh, in sicer obisk angleške kraljice, za kar, je dejal, si je moral izposoditi frak. "Toliko sem pa že Gorenjec, da sem takoj premislil, ali se obeta še kakšen kraljevski obisk v mojem mandatu. Ugotovil sem, da bo verjetno edini, pa sem si ga izposodil." S kraljico, je še dodal, sta ob večerji zelo prijetno kramljala. Protokol, je dejal, ob takih priložnostih sicer ustvarja neki glamur, ki pa včasih zakrije pravi vtis. Tako, je pripovedoval Gantar, je bilo recimo ob obisku srbskega predsednika Borisa Tadića, s katerim sta stara znanca. "Zato sem ga kar mimo protokola nagovoril: Boris, kako si?"

O njegovi akademski in politični karieri pa še ni bilo mogoče niti slutiti, ko se je po končani osnovni šoli namesto za gimnazijo odločil za poklicno šolo, in sicer se je učil za modelnega mizarja. "Mizo bi sicer znal narediti, a posebej zavzet za mizarstvo nikoli nisem bil. Zato sem pograbil prvo priložnost in šel študirat," je pojasnil. Kljub temu njegova akademska kariera ni bila pretirano bleščeča, je priznal Gantar, saj ga je večkrat stran zvabila politika. "Osebnost mi ni žal, čeprav so bile kariere možnosti vedno odprte, tako da ni nujno, da bi šel po tej poti, po kateri sem šel." Kot je dejal Miha Naglič, je dosegel največ, kar je možno v tej državi, saj je

Pogovor je spremljal tudi profesor Zdravko Mlinar (v sredini), pri katerem je Pavel Gantar leta 1974 diplomiral. / FOTO: TINA DOKL

eden od predsednikov, kar pa po Gantarjevem mnenju ne šteje prav dosti. "Šteje le, če ti uspe narediti kaj takšnega, za kar misliš, da je dobro in da koristi tudi drugim, če imaš javno funkcijo," je prepričan Gantar. Njegova funkcija v parlamentu, je priznal, pa je včasih zanj tudi prava muka, saj bi o do- ločenih zadevah z veseljem polemiziral, pa kot predsednik vseh poslancev ne sme biti pristranski. Obenem ne sprejema kritik, da se v parlamentu preveč prepira. "Kje pa naj se prepira, če ne v parlamentu. Problem je v tem, da je raven prepira nizka. Marsikdo, ki nima argumentov, poskuša diskvalificirati druge ljudi, in to je slabo. To pa kot predsednik državnega zbora težko prepričim, ker moram obenem paziti, da ne omejujem svobode govora. In ponavadi se tega, da je nekdo prestopil mejo, zaveš šele takrat, ko jo je že prestopil."

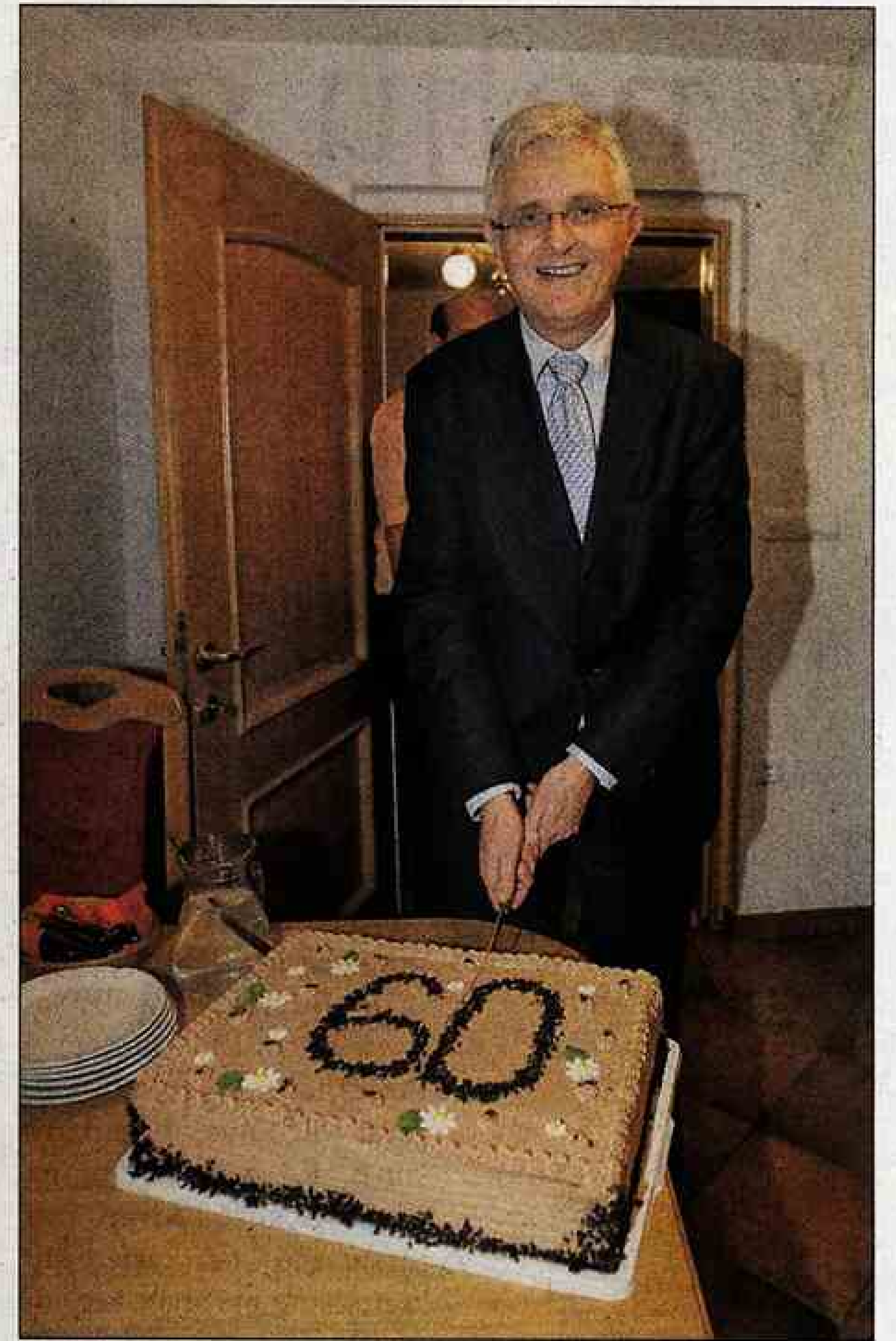
V nadaljevanju pogovora sta se z Mihom Nagličem dotaknila tudi podnebnih sprememb, ki po mnenju Pavla Gantarja predstavljajo enega od pomembnih izzivov. "Za oznako podnebnih sprememb se dogaja neusmiljen boj za prevlado, kdo bo prvi ponudil tehnologije, ki bodo temeljile na kar se da nizki porabi ogljikovodikov oziroma drugih energentov. Gre za vprašanje, ali bomo v tej igri ali bomo že takoj na začetku izločeni," je razmišljal Gantar in nadaljeval, da je pri podnebnih spremembah tudi veliko banalizacije. "Ob malce moč-

nejšem deževju že govorijo o podnebnih spremembah. Tako enostavne vzročne povezave ni. Tipičen primer je bil orkan Katrina - ne kriviti orkana, če so padli nasipi, ki niso bili vzdrževani. Enako je bilo v Železnikih - neurejeni vodotoki niso podnebne spremembe." Na primeru zapiranja obrata Alpine v Gorenji vasi pa je ironično spregovoril o globalizaciji. "V Gorenjo vas je prišla globalizacija iz sosednje vasi, saj so odločitev o zaprtju obrata sprejeli v Žireh. Kaj Kitajci, sosednja vas je za nas nevarna," se je pošalil.

Kot prostorski sociolog je povedal tudi svoje mnenje o pokrajinah in razdrobljenosti občin. "Koncept občin ali lokalne skupnosti temelji na neki prostorski soodvisnosti med ljudmi in dejavnostmi. Obstajajo pragovi, do katerih je stvari še možno razmeroma racionalno organizirati, pri čemer število prebivalcev ni edini kriterij." Glede na omenjeni kriterij pa je po njegovem spodnja meja, ki bi zadovoljevala neke nadlokalne funkcije, ki pa še niso državne, vsaj 140 do 160 tisoč ljudi. "To pomeni, da bi smelo biti šest, s skrajnimi kompromisi pa osem pokrajin, če bi recimo priznali še poseben status Koroške. Že v prejšnjem mandatu pa je v državnem zboru potekala diskusija, kdaj se vidi, da neko območje ne izpolnjuje pogojev za pokrajino: kadar se več mest med sabo krega, kje je center," je še dejal Gantar. Milana Naprudnika iz občinstva je ob tem zanimalo, kaj lahko stori predsednik držav-

nega zbora, da bi se pri presoji glede pokrajin začeli upoštevati strokovni kriteriji, ne pa strankarski. Pavel Gantar mu je odgovoril, da sam veliko sodeluje z lokalnimi geografi in prostorskimi sociologi. Obenem je izrazil upanje, da bo novi minister za lokalno samoupravo in regionalni razvoj z večjo energijo in zagretostjo izpeljal, kar je zastavila že njegova predhodnica. Milana Vodnika pa moti, zakaj naši politiki v zvezi s Hrvaško vedno govorijo zgolj o "naših interesih", medtem ko se Hrvati borijo za "svojo zemljo". Gantar je prepričan, da politikov ne smemo soditi samo po besedah. "Včasih se zdi, da tisti, ki so najbolj glasni in najbolj prisegajo na domoljubje, hitro zgubijo zagon."

Metod di Batista je opozoril na težave pri načrtovanju v prostoru, saj naj bi bilo prej kot v štirih letih težko priti od ideje do uredbe v lokacijskih načrtih. Po mnenju Pavla Gantarja pa je to še sprejemljivo, saj je treba upoštevati tudi interese ljudi. Le v nedemokratskih družbah lahko po njegovem že drugi dan začnejo seliti ljudi, če se odločijo za gradnjo. Ob tem je nekdo pripomnil, da je že loška obvoznica "znanstvena fantastika". Problem loške obvoznice Pavel Gantar vidi v tem, da zanjo v Škofji Loki nihče, razen prebivalcev Spodnjega trga, ni zainteresiran. "Zainteresirani smo zgolj mi iz Poljanske doline. Če bi bil to loški problem, bi bila zgrajena že zdavnaj," je prepričan Gantar.

Pavel Gantar je v teh dneh praznoval šestdesetletnico, zato so mu na Glasovi preji pripravili presenečenje s torto. Sam, pravi, obletnic namreč ne praznuje. "Ne želim si biti star šestdeset let," je pripomnil, se obrnil k svoji materi Ivani Gantar in hudomušno dodal: "A za to je odgovorna moja mama." / FOTO: TINA DOKL

Ob koncu Glasove preje so jubilarantu nazdravili s šampanjcem. Prav njegova šestdesetletnica je bila eden od razlogov, da je bil Pavel Gantar že drugi gost Glasove preje. Slednje naj bi sicer ostalo skrivnost, a kot je priznal Gantar, se je nekoliko zagovoril predsednik državnega sveta Blaž Kavčič. / FOTO: TINA DOKL

Za glasbeni uvod so poskrbele Grudnove šmikle. Njihovo ime, je razložila direktorica Gorenjskega glasa Marija Volčjak, je povezano z decembrom in Miklavžem. "Torej ne samo dobro pojejo, ampak tudi pečejo piškote," se je zato pošalila. / FOTO: TINA DOKL

Pogovor

V polju grenkobe iščem Prešerna

Franc Drolc

Vsakoletna branja v Prešernovem gaju na predvečer obletnice Prešernove smrti, dvojezična zbirka Prešernova pot v svet in skrb za Prešerniano, zbirko Prešernovih del in knjig o njem v kranjski študijski knjižnici, so le tri stvari, po katerih poznamo prof. Franca Drolca, slavista, poznavalca Prešerna in dolgoletnega sopotnika kranjskega kulturnega dogajanja. Ob njegovi 70-letnici je pri Gorenjskem muzeju izšla knjižica njegovih govorov iz Prešernovega gaja.

IGOR KAVČIČ

Takole na jesen imam vselej občutek, da prihajamo v nekakšen Prešernov čas, v jesen in zimo, v čas od njegovega rojstva, 3. decembra, do smrti 8. februarja, v čas njegove poezije ...

"Ja. In prihaja čas, ko začnem razmišljati o nastopu v Prešernovem gaju na predvečer obletnice pesnikove smrti. Ko grem od doma mimo Gostišča Arvaj proti mestu, me v tem času dostikrat stisne pri srcu, ker nisem še nič spisal, oziroma še ne vem zagotovo, o čem bom govoril ... Ampak navsezadnje, že šestindvajset let je, odkar sem v gaju ob Prešernovem grobu pripravil prvi večer. Leta 1983 me je za to navdušil Matevž Oman s takratne Zveze kulturnih organizacij. On je tudi avtor naslova tega vsakoletnega dogodka Trenutki tišine za Prešerna."

V knjižici s prav takim naslovom, ki je tik pred poletjem izšla pri Gorenjskem muzeju, je zbranih nekaj manj, mislim, da enaindvajset vaših zapisov, oziroma govorov, ki ste jih doslej imeli ob Prešernovem grobu. Mar spočetka niste razmišljali, da se bo zadeva razvila v tradicijo in ste prvih nekaj zavrgli?

"Prvi zapisi veljajo za izgubljene, mogoče pa samo založene. Sicer sem preiskal vse knjižne police in pisarniške predale, a jih nisem našel. Mogoče tudi zato, ker sem svoje zapise za nastope vedno pripravil na manjših kartončkih in jih potem spenjal s sponko, kar se lažje bere, a tudi lažje izgubi. Tako da ja, pet jih manjka. Če ne zapisi, pa je vreme vedno zdržalo. Vsega je že bilo tam v gaju, od snega do sonca, mraza in tople jeseni, a dežnikov še nismo odpirali."

Kako razmišljate, kaj vsako leto povedati o našem velikem pesniku?

"Gre za vsakoletno prireditve, ki me precej angažira in ko pripravljam besedilo, je včasih tudi malo nerove, kaj bom tokrat povedal. Kdo mi pravi, naj kdaj ven potegnem kakšen govor izpred let. Ampak tega ne morem narediti, če pa vem, da vsako leto tja pride krog ljudi, lahko bi rekel kar moja zvesta publika.

Tako običajno že nekaj mesecev prej razmišljam, kako in kaj. Moram reči, da sem v Prešernovem gaju vsa ta leta tudi sam na neki način rasel. Čeprav bi lahko rekli tudi, da sem kot vodja študijskega oddelka kranjske knjižnice to počel nekako po službeni dolžnosti. Do upokojitve leta 2003 sem bil namreč v knjižnici več kot trideset let."

Med drugim ste bili tudi neke vrste skrbnik tako imenovane "Prešerniane", zbirke Prešernovih izdaj in knjig o njem ...

"Ko sem prišel v knjižnico, sem v varstvo dobil tudi zelo bogato zbirko Prešerniano. Ta bogata zbirka je ostalina profesorja Stanka Bunca, ki je spravil skupaj vse na temo Prešerna, seveda, kar je bilo v povojnih časih mogoče. Na zbirki sem kasneje tudi sam veliko delal. Lahko rečem, da tudi projekt dvojezičnih izdaj Prešernovih pesmi Prešernova pot v svet, ki sva jo pripravljala s Francetom Pibernikom, ne bi bila mogoča, če za seboj ne bi imel tako bogate biblioteke, zbirke, kot je Prešerniana. V vsakem trenutku mi je bila na voljo, in poznal sem jo tako dobro, da nikoli nisem potreboval kataloga, da bi izvedel, kje je kakšna knjiga."

Vaša ljubezen do literature in nedvomno tudi do Prešerna se je najbrž začela že s študijem slavistike, pa vendar svojo poklicno pot ste začeli v poljskem Krakovu. Slavist na tujem?

"Svojo življenjsko pot sem v nekem smislu zakoličil, ko sem bil na služenju vojaškega roka v Bileci. Po eni od nočnih vaj me je namreč čakal telegram z ljubljanske Filozofske fakultete, da bo jeseni tistega leta prosto lektoratno mesto na lektoratu za slovenski jezik na univerzi v poljskem Krakovu. Ne da bi dosti razmišljal, sem naslednji dan prosil za izhod iz kasarne, da sem lahko poslal odgovor: sprejemem. Če bi bila moja odločitev drugačna, bi se po vrnitvi iz vojske kot štipendist kamniške občine zaposlil kot profesor slovensščine na osnovni šoli v Stranjah pri Kamniku, dobil bi stanovanje, oženil bi se ... tako pa sem se potikal po svetu in navsezadnje pristal tu v Kranju.

Franc Drolc v petek, 16. oktobra, v Kranju | FOTO: GORAZD KAVČIČ

Po študiju sem slovenist, po čustvu polonist, po stroki pa literarni zgodovinar. V Krakovu sem preživel dve leti, in lahko rečem, da so bila to v intelektualnem smislu odlična leta. Potem se je odprlo delovno mesto lektorja v Zagrebu, kjer sem deloval tri leta in lahko rečem, da sem tam pustil tudi najlepša leta svojega življenja ..."

Najlepša ...?

"Ja. Bil sem zaljubljen kot nor. Imel sem med petindvajset in trideset let in sem bil ravno prav "neumen" za take stvari ... V Zagrebu sem nenadoma postal strokovnjak za slovenski jezik, saj so mi pri založbi Šolska knjiga naročili, naj napišem učbenik slovensščine za 7. in 8. razrede v hrvaških osnovnih šolah. V teh letih naj bi učenci namreč dobili nekaj osnov o slovenskem in makedonskem jeziku, za katerega naj bi učbenik izdelal kolega iz Makedonije. Moram reči, da sem imel kar precej dela s tem. Kasneje v sedemdesetih letih je v Novem Sadu pri založbi Matica srpska izšla še ena moja knjiga Savremena slovenačka drama. To je bil izbor sodobne slovenske drammatike in danes, ko gledam nazaj, je to knjiga, na katero sem najbolj ponosen. Leta 1970 sem se zaposlil v študijski knjižnici v Kranju, kjer sem preživel trideset zanimivih, včasih tudi razburljivih let. Imel sem srečo, da sem delal v dobrem kolektivu, hkrati pa sem bil lahko vsak ponedeljek odsoten, saj sem precej let predaval na univerzi v Celovcu."

Nedvomno vam je ustrezalo na eni strani poglobljeno bibliotekarsko delo v tišini knjižnih polic, na drugi pa stik s študenti in razvojem stroke?

"Eno je delati z mladimi ljudmi, drugo pa s starim papirjem. Kot lektor na univerzi sem seveda moral zasledovati tudi razvoj slavistične stroke."

Vseskozi pa ste bili dejavni tudi na kulturnem področju v Kranju, najbrž ni bilo srečanja, literarnega dogodka, obletnice, vezane za književnike ..., ki bi minili brez vas ...

"Tako je bilo srečanje slovenskih pesnikov, ki sem ga v začetku osemdesetih let pomagal pripravljati tri leta. Sodeloval sem pri dogodkih okrog 150-letnice Prešernove smrti in 200-letnice njegovega rojstva. Lahko rečem, da smo takrat pripravili krasno stvar s simpozijem o Prešernu. Bil sem tajnik simpozija in imeli smo še kup idej, kako na dve ali tri leta organizirati podobne dogodke.

Potem je dr. Boris Paternu dal idejo o dvojezičnih izdajah Prešernovih pesmi v jezikih sosednjih in Slovincem bratskih narodov. Začeli smo z nemškim prevodom, zdaj imamo srbskega, angleškega, ruskega, španskega ... vsega skupaj osem knjig. Nekatere so že dosegle drugi in tretji ponatis. Pred dvema letoma je ponatis našega prevoda Octavia Prenza pripravila tudi samoiniciativno ena od španskih založb. Na prvi strani njihove izdaje piše "slovenski poet, nacionalni heroj".

Sedaj, ko ste v pokoju, še kaj pridete v študijsko knjižnico?

"Najraje grem ob sobotah, ko ni take gneče. Trenutno iščem podatke od nekega Josipa Permeta, diplomata v tridesetih letih prejšnjega stoletja, ki je bil rojen v Trsteniku."

Kako danes gledate na naš odnos do Prešerna, ga še poznamo, ali smo v tem svetu potrošništva, razen enkrat na leto, sicer pozabili nanj?

"Mislim, da nismo pozabili nanj, je pa nekoliko mutiral. Namreč vsak ve, da obstaja pesnitev Krst pri Savici, prebral pa jo je redko kdo. Ampak ko je treba udariti po mizi, vendarle vsi vedo, to je pa naš France Prešeren. A zunanaj tega še vedno s Prešernom živi tisto polje grenkobe ... Vam narišem. Prvi krog so domovinske pesmi, drugi krog je ljubezenska poezija, tretji bivanjska, in tam, kjer se ti trije krogi stikajo, tam je to temno polje grenkobe. Središča točka Prešernovega dela in življenja. In to polje grenkobe je tisto, ki je vredno raziskovanja, vse ostalo je v današnji družbi bolj ali manj "komercialnega značaja".

Že razmišljate o vsebini vašega naslednjega govora v Prešernovem gaju?

"Imam že domišljenega v računalniku in sicer na temo čudeža moškega rimanja."

Sami še kaj pišete?

"V zadnjih letih sem si v računalniku ustvaril datoteko, imenovano "Evridika", v katero shranjujem pesmi. France Pibernik me priganja, naj pesmi tudi objavim."

"Mislim, da nismo pozabili nanj, je pa nekoliko mutiral. Namreč vsak ve, da obstaja pesnitev Krst pri Savici, prebral pa ju je redko kdo."

Zanimivosti

Zanimajo ga le še zmage

Jaka Gorenc je odličnim rezultatom v natančnem pristajanju z jadrlnim padalom pred kratkim dodal naslov skupnega zmagovalca v svetovnem pokalu, na svetovnem prvenstvu pa se je z ekipo Slovenije veselil naslova najboljših na svetu.

VILMA STANOVNIK

Slovenski jadrlni padalci, ki tekmujejo v svetovnem pokalu v natančnosti pristajanja, so v letošnji sezoni dosegli velik uspeh. Na svetovnem prvenstvu na sosednjem Hrvaškem so se veselili ekipne zmage in naslova svetovnih prvakov, kar štirje Slovenci pa so po zaključku sezone letošnjega svetovnega pokala uvrščeni na mesta med prvo deseterico. Med njimi sta tudi dva Gorenjca, saj je Škofjeločan Anton Svoljšak osvojil šesto mesto, Jaka Gorenc iz Kovorja pa je postal zmagovalca svetovnega pokala.

Jaka, ki se jadrlnemu padalstvu posveča zlasti v zadnjih letih, kljub svojemu primku ni čisto pravi Gorenjec, saj je mladost preživel v Dolenjskih Toplicah, kjer ga je za jadrlno padalstvo navdušil oče, ki je še sedaj aktiven športnik. Toda Jaka ponosno pravi, da je Gorenjska, oziroma Kovor pri Trži-

ču njegov pravi dom, saj se je pred sedmimi leti najprej preselil k dekletu, sedaj pa si z družino gradi tudi svojo hišo.

Kljub številnim obveznostim mu jadrlno padalstvo veliko pomeni in ponosen je, da je dokazal, da je najboljši med več kot sto tekmovalci, ki so letos nastopili na tekmah svetovnega pokala. "Zadnji tedni od septembra naprej so bili res naporni, saj smo imeli kar tri tekme svetovnega pokala in sicer na Madžarskem, v Avstriji in za zaključek še v Bolgariji. To je bilo naporno tako fizično kot psihično, saj smo bili na vrhu tekmovalci zelo izenačeni in do konca je šlo na nož. Sam sem bil od prve tekme, ko sem zmagal na Ohridu, v vodstvu in nisem ga želel spustiti iz rok. Vendar pa me je Matjaž Ferarič pred predzadnjo tekmo ujel. Nato je v Avstriji Matjaž naredil nekaj napak, meni pa je uspelo postaviti celo tri svetovne rekorde (po dveh, treh

in štirih serijah) in takrat sem mu v skupnem seštevku ušel za tri centimetre. V Bolgariji me je nato sicer Matjaž premagal, toda ostal mi je centimeter prednosti in s tem naslov zmagovalca svetovnega pokala," o zaključku pravkar minule sezone pravi Jaka Gorenc, ki je vesel, da ima prav Slovenija tako močno in izenačeno moštvo, ki na vseh največjih tekmovanjih kroji svetovni vrh.

"Letošnjega junijskega svetovnega prvenstva na Hrvaškem v Trakoščanu se najprej sploh nisem nameraval udeležiti, saj ni bilo časa za treninge. Doma namreč gradimo hišo in tik pred svetovnim prvenstvom sem prodal tudi padalo. Toda zadnji hip sem se odločil, da vseeno grem, vzel sem staro padalo in osvojil osmo mesto. Sem pa konstantno dobro skakal, kar je pripomoglo k naši ekipni zmagi. Takrat sem si dejal, da bom vseeno tekmoval v svetovnem pokalu, saj

je uvodna tekma v Maleziji, kamor si ne bi mogel privoščiti poti, odpadla. Druge tekme so bile v Evropi in zastavil sem si cilj, da grem na skupno zmago. Enostavno ne morem več tekmovali, če si za cilj ne postavim zmage ... Peto, šesto mesto me ne zanima več. Nimam motiva, ne zberem energije. Vedno grem na zmago," pravi Jaka, ki je sicer po poklicu gostinec, a je prav zaradi tekmovanja letos pustil službo in se odločil za samostojnega podjetnika.

"Sistem tekmovanja je tak, da če ne greš na vse tekme, je v skupnem seštevku nemogoče zmagati. Drugo leto je moj prvi cilj zmaga na evropskem prvenstvu v Turčiji. Kako bo s tekmami svetovnega pokala, pa se še nisem odločil, saj bo najbrž odvisno, kako daleč od doma bodo," pravi Jaka, ki si želi, da bi tudi v svetovnem pokalu Slovenci imeli svojo ekipo, saj sedaj nastopajo za različna moštva.

Jaka Gorenc je sezono končal kot zmagovalca svetovnega pokala.

Ob vsakem skoku si Jaka zastavi, da bo najboljši.

Meteorit z Mežakle je na ogled v Ljubljani

Kamnina iz vesolja, ki so jo našli na Mežakli, je razstavljena v Prirodoslovnem muzeju Slovenije v Ljubljani. Na ogled sta dva kosa meteorita, ki so ju trije domačini iz Gorij našli ločeno maja in avgusta letos.

URŠA PETERNEL

V sredo so v Prirodoslovnem muzeju Slovenije v Ljubljani javnosti prvič pokazali meteorit, ki je na Zemljo, na območje Mežakle, padel 9. aprila ponoči. O padcu so pričali domačini iz zgornjesavske doline in avstrijske Koroške, ki so videli svetlo sled in slišali bobnjenje kot ob potresu. Redko kamnino iz vesolja sta 17. maja na območju Planskega vrha nad Jesenicami našla domačina iz Spodnjih Gorij Jožef Pretnar in Bojana Krajnc. Kot sta povedala, sta jo našla povsem naključno, nekoliko je bila zarita v zemljo, bila pa je zunaj črna in sivobela znotraj ter bistveno težja od običajnih kamnov. Jožef Pretnar, ki je takoj pomislil, da bi to lahko bil meteorit, je vzel trinajst največ-

Meteorit bodo hranili v Prirodoslovnem muzeju Slovenije v Ljubljani, ki je muzej nacionalnega pomena. V Gornjesavskem muzeju Jesenice pa si bodo prizadevali, da bi kak kosček kamnine za nekaj časa razstavili tudi v Gorjah in na Jesenicah.

jih kosov in jih odnesel domov. Nato se je povezal z nemškimi "lovci na meteorite" Thomasom Grauom, ki je na osnovi pričanj domačinov ravno v tistem času na širšem območju Gorenjske iskal meteorit. Grau je potrdil, da je to res meteorit in da sta Pretnar ter Krajnc postala najditelja drugega meteorita, ki je padel na ozemlje Slovenije - prvega so našli pred sto enim letom v Avčah. Novico so posredovali Prirodoslovnemu muzeju Slovenije, kamnino pa poslali v analize. Medtem je 27. avgusta

na Planskem vrhu na Mežakli, a kakšen kilometer stran od mesta prve najdbe, še en kos (istega) meteorita, ki se je očitno raztreščil, našel Danijel Repe, prav tako domačin iz Gorij. Repe je prav tako stopil v stik s Prirodoslovnim muzejem Slovenije in analize vseh najdenih kosov so potrdile, da gre res za meteorit, in sicer hondrit, ki ima značilno ožgano in posteklenelo skorjo črne barve, v notranjosti pa ima drobne hondrile in kovinske minerale, zaradi katerih je magneten. Vse podrobnosti o najdbi in

samem meteoritu so bile kar nekaj mesecev skrbno varovana skrivnost, tako najditelji kot strokovnjaki iz Prirodoslovnega muzeja Slovenije so jih razkrili šele minulo sredo v Ljubljani ob odprtju razstave Evolucija Zemlje in geološke značilnosti Slovenije. Dva kosa meteorita sta na ogled v stekleni vitrini, in sicer največji kos, ki sta ga našla Pretnar in Krajnc, ter kos, ki ga je našel Repe. Preostali kosi pa so, kot nam je povedal Jožef Pretnar, skrbno shranjeni v muzeju. Glede na to, da so meteorit našli na Gorenjskem, naj bi ob prvi obletnici padca, to je 9. aprila prihodnje leto, v sodelovanju z Gornjesavskim muzejem Jesenice izdali posebno publikacijo z vsemi podrobnostmi o meteoritu, hkrati z izjavami prič, najditeljev, strokovnjakov ...

Najditelji meteorita: Jožef Pretnar in Bojana Krajnc, ki sta maja našla prvi kos kamnine iz vesolja, ter Danijel Repe, ki je avgusta našel še en kos istega meteorita.

V Prirodoslovnem muzeju Slovenije sta na ogled dva kosa meteorita z Mežakle - največji kos raztreščenega meteorita, ki sta ga našla Jožef Pretnar in Bojana Krajnc, ter kos istega meteorita, ki ga je nato našel še Danijel Repe.

Na robu

BOJANOVA ZGODBA O TEM, KAKO PASTI IN ZNOVA VSTATI

Avtobus je pravkar speljal s postaje

MILENA MIKLAVČIČ

usode

"Ali poznaš koga, ki mi bo povedal kakšno optimistično zgodbo?" je vprašanje, ki ga zelo pogosto postavljam prijateljem in znancem. Zelo so mi pri srcu tisti, ki jih je življenje primoralo na kolena, a so v sebi našli dovolj energije in moči, da so se znova pobrali in zaživeli človeka dostojno življenje.

Žal pa imamo Slovenci eno zelo neprijetno lastnost, da se strašno neradi izpostavljam. Velikokrat bi raje od lakote umrli, kot pa da bi na glas povedali, da nam gre za nohte. Mislimo namreč, da se bo okolica iz nas norčevala, da bodo za našimi hrbti opravljali, kazali s prstom na otroke. Pa zmeraj rečem, da se nam tako le dozdeva, da smo ljudje v resnici zelo odprti in znamo prisluhniti in tudi razumeti tisko. V današnjem času, ko nam vsak nov dan prinese več slabega kot dobrega, bi bili posamezniki, ki so optimistični in vedri, še kako dobrodošli.

Eden takih, ki je bil še pred dvema letoma popolnoma na dnu, je tudi Bojan. Tisti, ki ste se z njim že srečevali, mu kdaj pomagali, ali mu dovolili, da prespi v vaši garaži, dobro veste, o kom teče beseda. Zase pravi, da je sicer pol življenja zapravil zato, da je preveč govoril in premalo delal, kljub vsemu pa si šteje v dobro, da je še pravočasno spoznal svojo napako, sprejel nase pokoro in potem začel živeti drugače.

"Saj ne vem, kje naj začnem pripovedovati svojo zgodbo," mi je dejal v prijetno topli kuhinji manjšega stanovanja na obrobju Kranja, kjer trenutno živi skupaj s svojo prijateljico.

"Pa dajva na začetku," sem ga spodbudila, ker sem vedela, da je na tak način najmanj možnosti, da sogovornik izpusti kakšno pomembno podrobnost.

Rodil se je v številni družini, pred malo manj kot petdesetimi leti. Njegovi bratje in dve sestri so veljali za bistr

nega pa so imeli za malo bolj počasnega. Njegov oče je že takrat, ko je bil otrok, večkrat zmajal z glavo in ga očitačo gledal, kot da bi bil Bojan kriv, ker ni prinesel na svet malo več pameti.

"Sestri in bratje so domov prinašali same petice, vsi so igrali še na kakšen inštrument, hodili na šolska tekmovanja, jaz pa sem se lahko pohvalil le s tem, da sem dobro brcal žogo v domačem nogometnem klubu. A to pri nas sploh ni štel. Rad bi se učil igrati na kitaro, vendar je oče dopuščal edino klasično varianto, vse ostale kitare so bile "podn", kar pa ni bilo na našem družinskem nivoju, saj smo bili znani po tem, da smo navzven delovali kot družina, ki se ukvarja s "kakovostno" glasbo. Takrat sva imela enega prvih hudih sporov, malo je manjkalo, da me ni nagnal od hiše, kar pa je pozneje, ob neki drugi priložnosti, tudi uresničil. Otroci smo morali biti brezhubni, moja mama je bila popolna, oče pa sploh. Ne vem sicer, kako sta spočela otroke, ker se pri nas o seksu ni govorilo, in če sem poslušal mamo, je ni bilo bolj nemarne stvari na svetu kot spolnost. Vsi drugi so sprejemali tak način razmišljanja, le jaz ne. Enostavno nisem mogel. Bil sem drugačen in tega sem se nenehno zavedal. Zgodaj sem začel kaditi, se družiti s sumljivimi tipi, pa ne toliko zato, ker so mi bili všeč, kot zato, da sem kljuboval doma," je pripovedoval z vedrim glasom, zelo melodičnim in barvitim, ki je božal tudi moja ušesa.

Ob nedeljah, pa tudi večkrat čez teden, so morali hoditi k

maši, čemur pa se je on uprl. Kristus, ki ga je videl pribitega na križu, se mu je smilil, in vsakič, ko se je ozrl na stranski oltar, kjer je bil kip Marije s sinom v naročju, ga je zbolelo srce ob misli, kako neki morejo verniki tovrstne grozote mirno gledati, ne da bi jih zamikalo, da bi se vprašali, zakaj je tovrstno nasilje v božjih hramih sploh potrebno.

"O nekaterih svetopisemskih resnicah, na primer o tisti, da nastavi še levo lice, če te udarijo po desnem, sem veliko razmišljal še kot otrok. Zdelo se mi je, da je Bog storil nelogično, da je kakšno tako misel sploh dal v roke človeku, ki še ni zrel, da bi razumel božje razmišljanje. Že včasih je bilo tako, da sta moč in oblast marsikoga pokvarila in se je potem znašal nad tistimi, ki so bili dovolj nemočni, da se niso mogli upirati. Danes pa so tovrstne situacije že tako pogoste, nenazadnje so postale del našega vsakdana, saj ne poznam nikogar, ki bi trenil magari z očesom, če ga "tepe" tisti, ki mu istočasno daje tudi kruh. Vsi, ki smo odvisni in podrejeni, molčimo in brez besed trpimo, ko tisti, ki imajo moč in oblast, izkoriščajo svoj položaj in gazi po človeku - tako po njegovem levem kot desnem licu," je še malo filozofiral.

Njegova uporniška kri pa je doma povzročala nemalo hude krvi. Tudi bratje so nanj gledali zviška, sestri pa podcenjujoče. Vsi so bili bolj debelušni, le Bojan je bil bolj vitke postave. In, smešno, tudi to jim je šlo na živce.

(se nadaljuje)

SODNA KRONIKA TEDNA

PIŠE: SIMON ŠUBIČ

V primeru Global še civilna tožba

Danilo Čamernik, oče Gorazda Čamernika, ki je oktobra 2007 umrl v pretepu pred ljubljanskim Globalom, v civilni tožbi zaradi prestanih duševnih bolečin, ki jo je na ljubljanskem sodišču vložil zoper obsojena napadalca Davida Bukovca in Seada Suljanovića, vodjo varnostnikov v družbi Vip Varovanje Danijela Praštala, Zavarovalnico Maribor in državo, zahteva skupno 130 tisoč evrov odškodnine. Njegov odvetnik Franci Matoz je za medije pojasnil, da pri Bukovcu in Suljanoviću ni nobenega dvoma o odškodninski odgovornosti, tožbo pa je naslovil tudi na njunega šefa Praštala, med drugim tudi zato, ker si naj bi prizadeval prikriti, da je Suljanović sodeloval v pretepu in naj bi organiziral njegov pobeg v Bosno. Ker je po mnenju tožnika za škodo odgovorno tudi podjetje Vip Varovanje, ki je imelo sklenjeno zavarovanje civilne odgovornosti pri Zavarovalnici Maribor, se je med toženimi strankami znašla tudi zavarovalnica. Državo pa Čamernik toži, ker po njegovem mnenju ni pravočasno ukrepala zoper varnostno družbo, ki je zaposlovala varnostnike, ki to sploh ne bi smeli biti. Bukovac in Suljanović sta bila že pravno močno obsojena na osem let zopora.

Povzročitelja prometne tragedije niso zaslišali

Na celjskem sodišču so nameravali zaslišati 46-letnega Branka Mačka, ki je pred dvema tednoma v vinjenem stanju pri Arji vasi zapeljal po avtocesti v napačno smer in s tem povzročil smrt treh mladih, starih od 21 do 24 let. Njegova zagovornica Nuša Maček je sporočila, da za zaslišanje niso bili izpolnjeni pogoji po zakonu o kazenskem postopku, saj se njena stranka zdravi v psihiatrični bolnišnici. Ob tem je izrazila zaskrbljenost zaradi gonje oziroma javnega linča njene stranke. Družine umrlih so sicer na dan napovedanega zaslišanja pred občino v Celju prižgale sveče v spomin in opozorilo, da so njihovi otroci v prometni nesreči umrli po nepotrebem.

Zakaj so domače naloge koristne? (3)

DAMJANA ŠMID

moj pogled

Nekoč je bilo znanje vrednota. Nisem čisto prepričana, ali je še. Domače naloge spadajo zraven. Predstavljajte si, da je domača naloga dodana vrednost tistemu, kar otroci dobijo v šoli. Povem vam predrzno misel. Kaj če bi morali domače naloge plačati? Če bi rekli, tole so se otroci naučili v šoli. Tisti, ki želijo to utrditi, vadi, dobiti še več, lahko to dobijo z domačo nalogo. Če želite, jo dobite za deset evrov. Nekateri bi plačali, drugi ne. Tisti starši, ki bi plačali domačo nalogo, bi najbrž od otroka tudi zahtevali, da jo naredi, in od učitelja, da poda povratno informacijo. Tisti, ki jim ne bi bilo mar, pa bi ostali na slabšem nivoju. Ampak tako je

tako ali tako že sedaj. V resnici domače naloge plačujemo. Samo ne dobimo računa. Če bi dobili informativni izračun, tako kot ga pošlje zavarovalnica, bi vedeli, koliko denarja damo za izobraževanje. Če bi morali dati denar direktno iz denarnice, tako kot naredimo za popoldanske dejavnosti, potem bi najbrž večina zvišala svoja pričakovanja, predvsem pa bi od otrok zahtevali, da opravijo svoje šolske obveznosti. Nobenega starša ne poznam, ki bi vpisal otroka v glasbeno šolo, potem pa bi mu bilo vseeno, ali tja tudi hodi in vadi. Poznam pa kar nekaj staršev, ki vpišejo otroke v šolo, potem pa jim je vseeno, kaj se tam dogaja. K sreči po-

znam še več takšnih, ki jim je mar za znanje otrok in se zavedajo svojih dolžnosti pri tem. Razmislimo o tem, kakšna je posameznikova vloga pri domačih nalogah. Vsaj tri stranke si podajamo roke pri tem. Učitelji, otroci in starši. Če k temu prištejemo še različne strokovnjake in celoten šolski sistem, je sicer videti težje, vendar brez tega pač ne gre. Pa čeprav se stroka ne more zmeniti za enotne delovne zvezke in učbenike. In seveda je žalostno, da se na plečih stroke bijejo politične bitke, katerih posledice čutijo predvsem otroci. Dogajanje vse bolj spominja na igrice v peskovniku. Pri tem se postavi vprašanje, komu mečemo pesek v oči.

CRNA KRONIKA TEDNA

Pridržanih enajst vinjenih voznikov

V preteklem tednu sta v prometnih nesrečah na slovenskih cestah umrli dve osebi, so sporočili z generalne policijske uprave. Na Gorenjskem se je v tem obdobju zgodilo 39 prometnih nesreč, v katerih sta se dva udeleženca hudo ranila, sedem pa lažje. Gorenjski policisti so zaradi vožnje pod vplivom alkohola pridržali enajst voznikov. Slovenske ceste so letos zahtevale 147 smrtnih žrtev, v enakem obdobju lani pa 177.

Knjige in ljudje

Knjige in knjigoljubi (17)

Šumi Petra Božiča

MIHA NAGLIČ

"Načeloma vseskozi iščem primerno zgodbo za to, kar me najbolj muči. In mene muči problem izročila. Sam sem pripadal generaciji, ki je izšla iz vojne. Mi nismo potrebovali mita partizanščine, ker smo imeli svojo lastno legitimiteto. Partizanščina je zame odpor v imenu lastnega človeškega dostojanstva. Zgodovinsko gledano sta partizanščina in domobranstvo avtentični. Imeli smo močno socialdemokracijo, iz katere je nastala Komunistična partija. NOB-ja brez socialne revolucije ne bi bilo. Domobranstvo pa je izšlo iz zgodovine katolištva. V II. svetovni vojni smo Slovenci prvič postali zgodovinski na-

BARBARA (za šankom v Šumiju): A je bil danes sploh kdo tukaj?

MARIJA: Teško ti to povem.

BARBARA: Torej je bil tukaj, Chubby.

MARIJA: Bil je tukaj. Rekel mi je, da zadnjič. Poglej, kaj je napisal na zid:

CHUBBY WAS HERE

BARBARA: In to je vse.

MARIJA: Čisto vse!

In za zmeraj.

PETER BOŽIČ, ŠUMI, 2009

rod in zato moramo spoštovati vse žrtve. V življenju imamo vsi neko izročilo, nekaj, kar nas presega in naredi za člane skupnosti. Če človek tega nima, je popoln individualist."

Tako Peter Božič v intervjuju Gašperju Trohi ob izidu njegove zadnje knjige, drame Šumi. Njen glavni junak je legendarni Chubby, pesnik (pravo ime Vojin Kovač, 1949-85, 27. marca letos bi dopolnil 60 let). Če komu, potem njemu pristoji oznaka "individualist". A zdi se, da je imel tudi on "neko izročilo". V Božičevi drami (Peter mu je že pred tem posvetil roman Chubby was here, 1987) namreč odkoplje Narodnikove (očetove) kosti, jih zavije v preprogo in z vlakom odpelje na jug, v kraj, kjer se je Narodnik rodil. Tako izpolni obljubo, ki mu jo je dal. Narodnik mu namreč govori: "Človekove kosti morajo biti pokopane tam, kjer je človek živel, in ne tam, kjer ni. Obljubi, da me boš pokopal v Stalaču. Tam je veliko ovalnih kamnov, nagrobnih spomenikov, stečkov. Od bogomilov. Jaz s temi kamni nimam nič, nisem ne pravoslavac ne musliman, ne protestant in ne katolik, moja vera je samo moja! Sem samo vse, kar sem živel, zato boš moje kosti pokopal pri Mostarju." Te besede, ki jih je v Narodnikova usta položil Božič, so po mojem tudi nje-

TRGOVEC: Tako na kratko. Ali morda veste vsaj to, kdo je ta človek in kaj?

CUNJAR: Kaj je bolj pomembno? Kaj je ali kdo je? Ko bi vam hotel povedati, kdo je, tega ne bi mogel, najbrž tudi on sam ne bi vedel, čeprav bi govoril ves dan o sebi. Kaj je? Zdi se mi, da zdaj ni nič. Toda to ni niti pomembno. Morda vas bo zanimalo to, da mi je nekaj zaupal. Zaupal pa mi je lahko, ker je že prej živel v tej hiši. Vsaj rekel mi je tako.

TRGOVEC: Kaj vam je zaupal?

CUNJAR: Da se da priti od tod. Da je izhod od tod.

TRGOVEC: Kje?

CUNJAR: Tega pa mi, če pomislim natanko, sploh ni povedal. Ga nisem niti vprašal, ker se mi je zdelo neprimerno nadlegovati ga s tem, ko pa je bilo jasno, da bo kmalu umrl.

PETER BOŽIČ, ZASILNI IZHOD, 1957

gova, Petrova vera. Drama Šumi je njegova zadnje objavljeno delo, izšlo je le malo pred njegovo smrtjo in tako lahko velja za njegovo poslednje sporočilo: Moja vera je samo moja! Sem samo vse, kar sem živel.

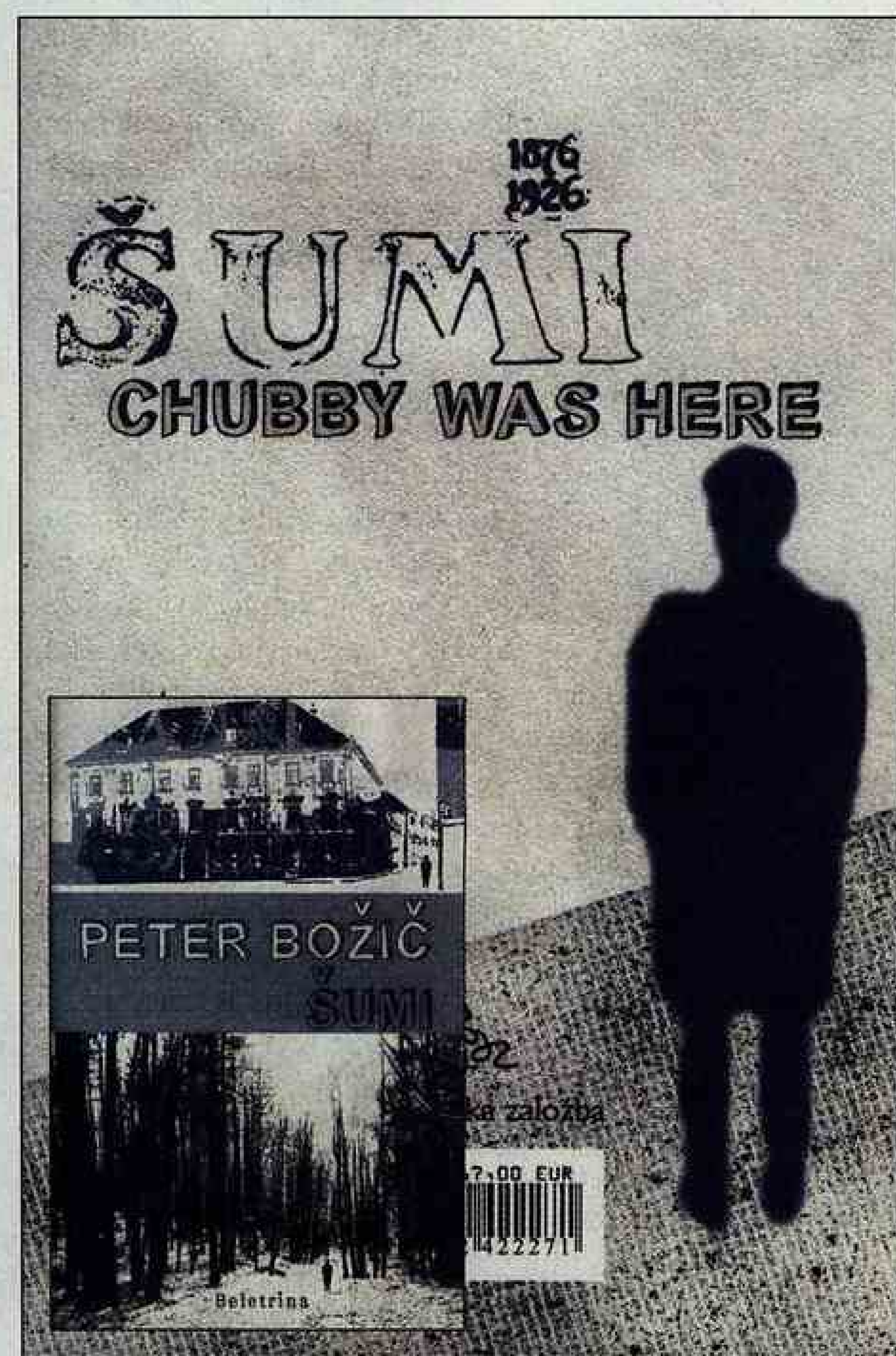
Na gornje Chubbyjeve oziroma Petrove besede o izročilu ("smislu") je Troha postavil še zadnje vprašanje: "Lahko dramatika, literatura seže onkraj, najde ta smisel, ki ga vsi iščemo?" Avtor je odgovoril: "Edino literatura lahko to naredi, a se nam ta smisel vztrajno izmika. Če bi ga namreč našli, ga ne bi bilo več." Bistvo je v torej v iskanju, ne v tistem, kar bi morda našli ... Drama Šumi bo

kmalu tudi uprizorjena, v Mladinskem gledališču, že v tej sezoni. O njej, pa o Chubbyju in o Petru bo torej še veliko govora, za zdaj pa si preberimo dva odlomka iz njegovih dram, ki sta kot navedka vpletena v to pisanje. Iz njiju se lepo vidi oziroma začuti, kaj je tisto novo, kar je Peter Božič dal slovenski dramatik.

Peter Božič,
Šumi, drama,
Študentska založba,
Ljubljana, 2009,
zbirka Beletrina,
86 strani, 17 evrov.

Peter Božič / Foto: Miha Fras

Zadnja in v njej prva stran ovitka knjige

Slovenci v zamejstvu (165)

Peter Wrolich je imel srečo

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Slovenci na Koroškem se lahko pohvalijo z nekaterimi odličnimi športniki in ekipami. Nogometaši Slovenskega atletskega kluba SAK pod vodstvom novega trenerja Lojzeta Jagodiča uspešno igrajo v avstrijski regionalni ligi. Ker je bilo v preteklih sezonah v moštvu vedno manj Slovencev in slovenščine, se je število gledalcev začelo zmanjševati. Včasih je bila tekma SAK praznik za Slovence na Koroškem. Naraščajniki Slovenskega atletskega kluba so že več let med najboljšimi na Koroškem. "Akademija SAK", v kateri se zbirajo nogometni talenti, deluje uspešno in sodeluje s slovensko gimnazijo. Akademijo vodi Silvo Kumer, po poklicu novinar in

glavni urednik Novic, slovenskega tednika za Koroško. Na deželni in državni ravni igrajo uspešno tudi košarkarji, združeni v košarkarskem klubu KOŠ Celovec. Mladinsko moštvo je prvo po prvem turnirju avstrijskega mladinskega prvenstva. V srednjeevropski odbojarski ligi igra ekipa Dob/Aich iz Podjune. Začetek letošnje sezone je bil po oceni trenerja Miroslava Palguta uspešen. Dobjani so premagali tudi drugo najboljšo slovensko odbojarsko moštvo Salonit Anhovo. Za to sezono so si postavili visok cilj: uvrstitev v finale štirih najboljših v ligi. Največji problem kluba ni denar, ampak neustrezna dvorana. Avstrijska odbojarska zveza je

Dobjanom prepovedala nastop v domači dvorani v Pliberku. Tekme igrajo na Prevaljah v Sloveniji. Upanja, da jih bodo kmalu spet doma, je vedno manj. "Načrt za zgraditev nove športne dvorane v Pliberku se odmika. Občina namreč ni pripravljena prevzeti četrtinskega deleža 4,8 milijona evrov vrednega projekta," je povedal menedžer kluba Martin Micheu.

V Zahomcu/Achomitz v Ziljski dolini, kjer so vzgajili nekaj izvrstnih skakalcev na smučeh in tekmovalcev v nordijski kombinaciji, načrtujejo gradnjo treh novi skakalnic s plastično oblogo. Zgradili jih bodo vzhodno od sedanjega nordijskega središča. Za predsednika športnega društva

Peter "Paco" Wrolich z mamo Eriko in sestro Miriam ter njenima sinovoma Noem in Milanom / Foto: Jože Košnjek

so ponovno izvolili Martina Wiegeleja, ki vodi društvo že od leta 1988 dalje. Med

uspešnimi mladimi smučarji zahomškega kluba je v zadnji sezoni največ dosegel kombinatorc Tomaž Druml iz bližnje Ziljske Bistrice, ki je bil lani svetovni mladinski prvak v kombinaciji.

Srečo v nesreči je imel eden najboljših avstrijskih kolesarjev Peter "Paco" Wrolich iz Loč/Latschach pri Baškem jezeru/Faaker See. Med cestno dirko na svetovnem prvenstvu v Švici je pri izogibanju na tleh ležečemu ruskemu kolesarju grdo padel in si zlomil ramo. Na srečo zlom ni bil kompliciran in operacija za 35-letnega kolesarja ni bila potrebna. "Upam, da bom novembra že na kolesu," mi je dejal pretekli teden v Celovcu.

Rusi prihajajo

MIHA NAGLIČ

Mihovanja

Ne, ne bojte se, saj jih ne pride veliko, samo enajsterica izbranih z velikim spremstvom in žogo. Še prej, 14. novembra, bodo šli v enaki postavi naši v Moskvo in če bodo dobro opravili, nam bo štiri dni pozneje (18. novembra), ko pridejo Rusi v mariborski Ljudski vrt, veliko lažje. Rusi so največji slovanski narod, Slovenci eden manjših (manj je le Makedoncev in Črnogorcev), imamo tudi to veliko srečo, da z njimi nismo mejaši; v tem primeru bi imeli najbrž velike težave, predvsem mi, ne oni (o tem bi vedeli kaj več povedati Poljaki). Na poligonih gospodarskih, političnih, vojaških in še katerih preizkušanj se Slo-

venci z Rusi ne moremo meriti, na nogometnem igrišču pa bo boj povsem enakopraven in zato tem bolj zanimiv. Vprašanje je torej: ali lahko Slovenci premagamo Ruse in hkrati ostanemo prijatelji? Strokovnjaki pravijo, da je to čisto možno in Bog daj, da bi bilo tudi res!

Spopada, ki nas čakata, bosta bistveno bolj enakopravna, kot je bil tisti, ki se je zgodil 12. marca 1916 na Vršiču. Takrat so bili na eni strani ljudje, na drugi pa narava. Tista zima je bila ob svojem koncu tako snežena, da so se celo Rusi čudili velikim količinam zapadlega snega. Ob cesti, ki so jo v težavnih razmerah gradili iz Kranjske Gore čez Vršič v Trento, je bilo v barakah nastanjenih 12 tisoč ruskih vojni ujetnikov, slabo oblečenih, slabo prehranjenih, mnogi so bili bolni, vsi izčrpani. Cesta je bila ob koncu zime 1915/16 že skoraj končana, po njej se je že jeseni 1915 peljal bodoči cesar Karel, na vojaški sprejem v vasi Soča. Tistega usodnega dne pa je s pobočij Mojstrovke pridrvel silni plaz, pred katerim ni bilo obrambe. Rusi so le prestrašeni vpili, da bi opozorili svoje tovariše: "Lavina, lavina!" Izid "tekme" je bil porazen; pod snegom je ostalo "več sto" (170-300) Rusov in 10-80 avstrijskih vojakov, ki so jih stražili.

Še večji spoprijem pa smo imeli Slovenci z nasledki tistega, kar so Rusi spočeli v svojih revolucijah leto dni pozneje, 1917, zlasti v tisti, ki se je zgodila oktobra. Vpliv oktobrske revolucije je v komunističnem projektu svetovne revolucije zajel tako rekoč ves svet, tudi Slovenijo. V revolu-

ciji, ki se je pod vplivom sovjetske pri nas začela v letih 1941-45 in nadaljevala po vojni, s(m)o tako ali drugače sodelovali vsi, le da eni prostovoljno, drugi pa z odporom. Tudi v tem spopadu so bile žrtve velike, zlasti človeške, na obeh straneh. Na konto revolucije in državljske vojne je treba knjižiti veliko padlih partizanov, pa Slovence, ki so v nemški vojaški suknji padli na vzhodni fronti, predvsem pa več kot 12 tisoč po vojni pobitih domobrancev. Večina teh žrtev je bila posledica z revolucijo spodbujenega obračuna med Slovenci samimi, Rdeča armada se je na slovenskih tleh pojavila le v Prekmurju, ki ga je osvobodila ob koncu vojne. Tudi projekt povojne graditve socializma pri nas je bil sprva navdahnjen predvsem z ruskimi zgledi, po mnenju nekaterih so bili slovenski komunisti takrat bolj papeški od papeža v Moskvi. Pozneje so se unesli, se posvetili vsakdanjim rečem in bili v tem razmeroma uspešni, gradili so "socializem s človeškim obrazom". Nazadnje pa so tekmo s kapitalizmom tako kot v Sovjetski zvezi izgubili, zlasti zaradi neuspešnosti gospodarstva, ki je temeljilo na družbeni lastnini in zaradi politike, ki je onemogočala vsako večjo zasebno pobudo. Čeprav je Kučan Gorbačovu, ko je ta kot zadnji sovjetski voditelj prišel marca 1988 na obisk v Slovenijo, našo deželo razkazal kot najbolj uspešno ekonomijo znotraj komunizma ... No, zdaj je rezultat med Rusijo in Slovenijo spet 0:0 in zanima nas predvsem to, kakšen bo 18. novembra?

Vaš razgled

Čeprav smo šele sredi jeseni, smo z mislimi že pri zimi. Jesensko pospravilo pridelkov je v večji meri končano, tudi žetev seveda, zaradi nizkih temperatur se je že začela kurilna sezona, v teh dneh tudi pripravljamo svoje avtomobile na zimske razmere. A kljub vsemu, jesen je lepa, kar nam pripoveduje tudi zgornja fotografija. / S. Š., foto: Matic Zorman

Gre morda Slovenski vojski že tako slabo, da se njeni pilatusi ne morejo niti sami popeljati po tleh? Potrebujemo nova letala, morda lovce? Se nam torej po aferi Patria obeta še afera MIG? Brez panike, fotografija prikazuje premikanje letala po letaliških površinah na brniškem letališču. / S. Š., foto: Gorazd Kavčič

Predsednik z našega brega Kolpe

MARJETA SMOLNIKAR

sedmica

"Bučar se moti. Prav imam jaz." Osební zaimék "jaz" se ne nanaša na nikogar drugega, kot na tako rekoč že pregovorno skromnega aktualnega predsednika slovenske vlade Boruta Pahorja. Če ne bi navedene samohvalne izjave slišala na lastna ušesa, bi rekla, da je nekdo pač narobe slišal, imel prisluhe ali se mu po malem že kar (tako po odlomkih) meša.

Hja. Človekova narava je pač tako ustrojena, da v tuji (namišljeni, virtualni, medijski, propagandni), pomeni ne lastni oziroma neosebni koži, ne zdrži dogo. Niti en vladni mandat, se pravi, štiri leta, ne, kaj šele dolžino povprečno trajajočega človekovega življe-

nja. Celo škornjev, ki nam niso prav, ne moremo dolgo nositi, tuje kože pa sploh ne. In ta trditev se je z navedeno izjavo slovenskega vladnega predsednika, ki ni prav nič elegantna, še manj diplomatska, potrdila kot točna.

Drugega si, žal, ne morem misliti, kot da se je naš vladni predsednik Borut Pahor v javnosti do zdaj vedel tako, kot so mu strokovnjaki za te stvari pač naročili. Se razume, zaradi dopadljivosti čim širšega kroga volivcev; najmanj tako širokega, da je stranka, ki je Boruta Pahorja pretekla leta ustvarjala za lastne (gospodarsko finančne) potrebe in interese, lani na državnozborskih volitvah zmagala.

Natanko tako. Trdim, da je bila dosedanja umirjena, trezna, domala asketska drža vladnega predsednika Boruta Pahorja igra, navadna aplikacija resnične narave obravnavanega političnega osebká. Če bi bil Borut Pahor po njemu imanentni naravi strpen, da bi torej dopustil možnost, da ima nekdo drug več politične modrosti in političnega znanja kot on sam, ne bi nastopil s tako ortodoksno in oholo trditvijo, kot je zapisana v uvodu tega diskurza.

Po tem incidentu ali, če hočete, nepričakovanem razodetju naravnih (ne)inteligentnih odzivov aktualnega vladnega predsednika se

upravičeno sprašujem, kaj vse utegne biti na Borutu Pahorju še zlaganega. Morda zavest o pripadnosti slovenskemu narodu? Poštenost? Nepodkupljivost? Vrednostni družbeni sistem, v katerem je družina (dveh) različno spolnih partnerjev, se pravi, moškega in ženske (in ne dveh možkih ali dveh žensk) na prvem mestu? Se z Borutom Pahorjem kot predsednikom slovenske vlade z nerazumno strpnostjo oziramo na čas množičnih (in do zdaj nekaznovanih) povojnih domnevnih političnih nasprotnikov, med katerimi so bili celo nedolžni otroci?

Da ne bo pomote in nepotrebne razburjenja, ničesar ne

trdim, samo na glas se sprašujem, kje smo oziroma v kaj smo se z Borutom Pahorjem v vlogi vladnega predsednika na slovenskem bregu Kolpe pravzaprav podali?

Kar se mene in mojega doje-manja aktualne politične resničnosti z Borutom Pahorjem na čelu tiče, me nobena stvar ne preseneča. Boruta Pahorja sem poznala (službeno, da se razume), veliko prej, preden je postal predsednik slovenske vlade. In rečem lahko, da je v aktualnem slovenskem vladnem predsedniku toliko nekdanjega Boruta Pahorja, kot je v dnevu noči. Se razume, na ravni navideznosti oziroma medijskega privida.

Prednost domačemu blagu

Kljub krizi in recesiji se prihodek v Mercatorju letos ne bo zmanjšal, pričakujejo pa prepolovitev dobička. Rast na tujih trgih zahteva reorganizacijo vodenja.

ŠTEFAN ŽARGI

Kranj - Pred štirinajstimi dnevi je vodstvo Mercatorja seznanilo javnost s poslovanjem, spremembami pri plačah ter napovedalo reorganizacijo družbe. O tem smo se pogovarjali s članom uprave "najboljšega soseda", Gorenjcem Petrom Zavrlom.

Član uprave Mercatorja, največjega slovenskega trgovca, pa tudi največjega trgovca v jugovzhodni Evropi, ste postali v začetku leta 2006. Tedaj ste nam dejali, da je to velik izziv, saj Mercator tudi zelo hitro raste. Kako po skoraj štirih letih gledate na ta izziv?

"Kako zelo se razvija Mercator, najboljše pove podatek, da so se v tem času prihodki povečali za 60 odstotkov. Nismo le največji trgovec, pač pa smo po prihodku tudi največje slovensko podjetje, razen lani, ko nas je Petrol zaradi visokih cen goriv za malenkost presegel. Letos bomo tako po prihodkih kot tudi po številu zaposlenih spet prvi. Temu primeren je tudi izziv."

Ste član uprave, odgovoren za maloprodajo, veleprodajo, logistiko in interno proizvodnjo, skratka praktično za celotno osnovno operativno dejavnost Mercatorja. Koliko ljudi je torej pod vašo odgovornostjo?

"V Sloveniji v naštetih osnovnih dejavnostih dela nekaj nad enajst tisoč ljudi, v Poslovni skupini Mercator pa okoli 19 tisoč od skupno nekaj nad 21 tisoč zaposlenih."

Kako ste organizirani? Pokrivate osnovno dejavnost tudi v družbah v tujini? Mercator ustvari dobro tretjino prihodka že izven Slovenije.

"Da. Letos pričakujemo, da bo v tujini ustvarjenih vsaj 36 odstotkov naših prihodkov. Organizirani smo funkcijsko, kar pomeni, da se temeljne funkcije vodijo centralno. Ker pa smo postali preveliki, bomo z novim letom za lažje obvladovanje organizacijo spremenili. Organizirali se bomo po trgih, posamezne funkcije se bodo torej vodile po trgih, kjer delujemo, v matični družbi ostaja postavljanje standardov in pravil, koordinacija in nadzor. Hkrati bo v matični družbi oblikovano področje, ki bo skrbnik vseh naših nepremičnin in bo pristojno tudi za večanje kapacitet na vseh trgih."

Peter Zavrl / Foto: Tina Dekl

V Sloveniji se je konkurenca med trgovci močno povečala. Nove velike trgovske centre postavljata Spar in Tuš, vse več je tudi diskontov velikih evropskih verig, ko sta Hofer in Lidl. Kako vpliva to na vašo prodajo?

"Nedvomno tak razvoj vpliva na našo prodajo, zlasti na prodajo v manjših trgovinah. Slovenci vse pogosteje kupujemo v večjih centrih, več nankrat in še vedno je pri marsikom prisotno prepričanje, da je tuje blago boljše od domačega. Takšen pogled ima in bo imel posledice, ne za trgovce, ki z lahka nadomestimo domače blago s tujim, pač pa za naše podeželje, kmetijstvo, živilsko in predelovalno industrijo. Očitno je tudi, da se vsi v omenjeni verigi prepočasi prilagajajo, ne znižujejo dovolj stroškov, postajajo nekonkurenčni. V Mercatorju prav domačim dobaviteljem posvečamo posebno pozornost, kot največji slovenski trgovec čutimo dolžnost, da dajemo prednost domačemu blagu. Večkrat je bilo dokazano, da Mercator ponuja najboljše razmerje med kvaliteto in ceno."

Dobro leto je tega, odkar tudi v Sloveniji govorimo o gospodarski krizi, recesiji. Kako vpliva na vaše poslovanje?

"Potrošniki se v krizi jasno obnašamo drugače, spremenile so se nakupovalne navade. Kupujemo manj, še posebno tekstila in trajnejših dobrin, bolj sledimo akcijam trgovcev, zanemarjamo blagovne znamke. Polletni poslovni rezultati Mercatorja kažejo, da dosežemo plan. V poslovni skupini je celo ob upoštevanju tečajnih razlik prodajo višja za en odstotek, podoben rezultat je tudi v Sloveniji. Letošnji dobiček bo, glede na lansko leto, manjši za polovico."

Kako ukrepate?

"Poudariti je treba, da smo se v Mercatorju na krizo že dlje časa pripravljali. Veliko smo storili pri optimizaciji poslovanja, zniževanju režije. Mercator je, za razliko od nekaterih konkurentov, ki gradijo le velike trgovske površine, raste tudi s prevzemi lokalnih trgovskih podjetij, to pa pomeni, da smo podedovali veliko manjših trgovin. V desetih letih smo zaprli približno tristo nerentabilnih trgovin in odprli vsaj sto večjih novih. Še vedno ne dosegamo učinkovitosti konkurentov in tujih trgovcev, vendar si za to prizadevamo."

Naj temu dodam, da smo s precejšnjim prizadevanjem kot edini od večjih trgovcev pridobili tudi okoljski certifikat ISO 14001, kar pomeni, da se zavedamo potrebe po zmanjševanju vplivov na okolje, za našo učinkovitost pa bo tudi izrednega pomena certifikat AEO - pooblaščenega ekonomskega operaterja, ki nam omogoča, da sami opravljamo postopke, ki jih je doslej opravljala carina. Smo edino veliko podjetje v Sloveniji, ki ta certifikat ima in ga je pridobilo z lastnimi močmi, poleg Gorenja, ki je pridobilo ta certifikat s pomočjo EU."

V Sloveniji smo se, podobno kot v večini evropskih držav, znašli v deflaciji, torej padanju cen, vendar ekonomisti opozarjajo, da bo prišlo po tem tudi do pospešene inflacije. Kakšne so vaše napovedi?

"Trgovci smo bili lani razglašeni za krivce za inflacijo, seveda po krivem. Inflacija kot tudi deflacija nam povzročata le dodatne stroške. K letošnjemu statističnemu ugotovljenemu padanju cen je zagotovo pripomogla tudi

naša aktivnost, saj smo znižali cene prek tri tisoč artiklov. Kdaj bo spet nastopila inflacija, je odvisno od tega, kdaj se bo začela gospodarska rast, saj jo iz makroekonomskih vzrokov vedno spremlja."

Pred dvema tednoma ste objavili, da v določeni meri spreminjate razmerja med plačami. Znižali ste plače v upravi (od dvajset do trideset odstotkov), vodstvenim (za deset odstotkov) višje plačanim (za tri do pet odstotkov) in povečali najnižje plače (za tri do sedem odstotkov). Je bilo to posledica strahu pred protesti, kakršnim smo bili priča po Sloveniji?

"Mi smo storitvena dejavnost, torej sloni dejavnost na ljudeh, in uspešnost je odvisna od tega, ali so zaposleni zadovoljni. Kljub naši velikosti in uspešnosti vodilni nikdar nismo imeli najvišjih plač, ne ukvarjamo se s tem, kako bi družbo prevzeli, smo profesionalni menedžerji, odgovorni nadzornemu svetu in svoji vesti o skrbnem gospodarjenju. V razmerah, ko mase plač ne moremo povečati, nam preostane le notranja prerazporeditev, pri čemer nas je tistih, ki si znižujemo plače, veliko manj od tistih, ki jim plače povečujemo. Odziv je bil zelo pozitiven. Sicer so pa plače v Mercatorju za deset odstotkov nad določili panožne kolektivne pogodbe. Kot zanimivost pa lahko povem, da smo letos v Sloveniji prejeli že sedem tisoč prošenj za zaposlitev."

Investicije ste letos, glede na lansko leto, prepolovili. Zakaj?

"Res je. Lani smo investirali 313 milijonov evrov, letos bomo le 159 milijonov evrov. Investiramo le toliko, kot zmoremo sami. Bančna sredstva so postala predraga. Predvsem v tujini se vedno večkrat odločimo tudi za namjene poslovne prostore."

Koliko od tega bomo deležni na Gorenjskem?

"V Škofji Loki je bil aprila odprt nov center, nova trgovina je na Primskovem, prenovljena sta bila hipermarketa v Domžalah in Kamniku ter pet poslovalnic na Gorenjskem, v gradnji je supermarket v Preddvoru, ki bo odprt decembra. Poleg tega poteka v Mercatorju zamenjava računalniške opreme, tako, da bomo imeli v celotni maloprodaji enoten sistem. Ob prevzemih posameznih trgovin tega tedaj namreč nismo menjali."

Uzde za direktorske plače

Na ministrstvu za gospodarstvo so pripravili predlog zakona o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v lasti države in lokalnih skupnosti.

ŠTEFAN ŽARGI

Ljubljana - V ponedeljek so z ministrstva za gospodarstvo v medresorsko usklajevanje poslali predlog zakona, s katerim želijo "ukrotiti" menedžerske plače v podjetjih, ki so v neposredni ali posredni lasti države. Kot je ob tem poudaril minister Matej Lahovnik, s tem zakonom ne želijo uvajati uravnilovke, pač pa določiti osnovna merila za izplačilo plač, nagrad in morebitnih odpravnin. Iz predloga zakona izhaja, da bodo poslovodni delavci upravičeni do fiksne bruto plače, ki bo večkratnik povprečne bruto plače v dejavnosti, variabilnega dela za delovno uspešnost do največ petine osnove in odpravnine. Kolikšen večkratnik naj bi se uporabil za osnovno plačo, bo vlada določila s posebno uredbo, medtem ko se bo sedemdeset odstotkov

dela plače za uspešnost lahko izplačeval šele po dvehletnem zamiku na osnovi posebej izdelanih meril. Odpravnine so v predlogu zakona omejene na največ šest bruto plač, do njih pa ne bodo upravičeni direktorji, ki so odstopili sami, bili razrešeni zaradi kršitev ali so dobili nezaupnico oziroma ostali zaposleni v družbi. Z zakonom je prepovedana možnost nagrajevanja direktorjev z delnicami, kar je pogosta praksa, ali sodelovanje v delniških in opcijskih shemah, prav tako vodilni ne smejo biti udeleženi pri dobičku. Nad izvajanjem zakona naj bi bedelo računsko sodišče, v predlogu zakona pa so predvidene tudi finančne kazni, če nadzorniki in poslovodstva pri sklepanju pogodb ne bodo upoštevali meril iz zakona. Vsa izplačila, ki bodo v nasprotju z zakonom, bodo nična.

Za energetske varčne vrtce

Lesna industrija Jelovica iz Škofje Loke je predstavila modularni koncept energetske varčnih vrtcev.

ŠTEFAN ŽARGI

Brdo pri Kranju - Družba Jelovica je v torek na Brdu pri Kranju organizirala strokovni posvet, kjer so obravnavali energetske varčnosti javnih objektov s posebnim poudarkom na vrtce in šole. Sodelovali so župani oziroma predstavniki občin, ravnatelji vrtcev in osnovnih šol ter priznani projektanti. Na posvetu sta poleg strokovnjakov Jelovice sodelovala tudi zunanja predavatelja, in sicer Marko Umberger, predsednik Slovenskega društva za sončno energijo, ter Janez Kopač, direktor Direktorata za energetiko na ministrstvu za gospodarstvo in z zanimivimi ter konkretnimi primeri še dodatno izpostavila pomen energetske učinkovitosti. Premieri so predstavili nov modularni koncept energetske varčnih

vrtcev, ki poleg energetske učinkovitosti zagotavlja tudi zelo ugodne bivalne razmere. Prednosti tovrstnih objektov so zelo hitra postavitve, dober prostorski izkoristek ter omogočeno stopenjsko dograjevanje, glede na potrebe. Predstavili so tudi konkreten primer, kako se investicija v nova energetske varčne okna povrne že prej kot v petih letih, njihova "varčevalna vloga" pa se po tem obdobju le še nadaljuje. Župan občine Predvor Miran Zadnikar je poudaril, da "so se prednosti nadgradnje osnovne šole v Preddvoru, ki je bila opravljena s sistemom energetske varčne gradnje Jelovica, že potrdile tudi v praksi". Dodal je še: "Vsekakor si želimo tudi nov vrtcev, ki ga nujno potrebujemo, zgraditi po principu energetske varčne gradnje".

PROBANKA
Finančna skupina

Poslovna enota Kranj
Koroška c. 1, 4000 Kranj
T: 04/280 16 20
E: poslovna.enota.kr@probanka.si

Več prihodnosti.

Ciljno varčevanje

- varčujete z rednimi mesečnimi vplačili v izbranim obdobju,
- obrestna mera od 2,90 % za 6 mesecev do 4,10 % za 60 mesecev.

CILJNO VARNJEVANJE

www.probanka.si

Brez psov ni pravega lova

Lovsko kinološko društvo Gorenjske letos praznuje trideset let delovanja.

BOŠTJAN BOGATAJ

Poljane - Okroglo obletnico so gorenjski lovci kinologi slavnostno praznovali minulo soboto v Poljanah, kjer so najzvestejšim članom podelili tudi priznanja. Društvo je med večjimi v Sloveniji, trenutno šteje 431 članov (imajo 302 psa), med njimi pa je še 24 ustanovnih članov. Ob tej priložnosti so člani izdali zbornik, kmalu jih čaka nova prireditev. "V sklop praznovanj spada tudi državna tema za goniče, ki jo bo to soboto pripravila Lovska družina Gorenja vas," je povedal dolgoletni predsednik Alojz Mlakar.

"Lovca naj bi bil tudi kinolog, imel psa, vendar ga vsak žal tudi ne more imeti," je

prepričan gospodar društva Dušan Belovič. Najvišje priznanje lovcev kinologov je ob obletnici prejel Jurij Rihtaršič, znani vzreditelj psov s Kokrice pri Kranju: "To je priznanje za dolgoletno delo, v društvu sem bil 14 let gospodar, šest let sem predsednik strokovnega sveta, zato mi veliko pomeni." Opravlja tudi naloge kinološkega sodnika in je vodja šolanja lovskih psov, z istrskimi goniči pa na evropskih prvenstvih osvaja najvišja mesta. Z bogatimi izkušnjami Rihtaršič pomaga kolegom lovcem kinologom, vendar ugotavlja: "Mladi lovci se ne zavedajo, da lova brez psov ni. Več bi se jih moralo odločiti za kinologijo. Izgovor, da ni časa, ni pravi."

Lovci kinologi so praznovali v poljanskem kulturnem domu. / Foto: Denis Bozovičar

Radio Triglav[®]
RADIO TRIGLAV JESSENCE, d.o.o., Triglavova Cesta 4, JESSENCE
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

V navodilih za pripravo jedi avtorica želi podati osnovno znanje o pravilnem ravnanju z živili, da ne bodo samo "nasitna", ampak tudi zdrava.

PREPROSTO, HITRO IN OKUSNO!
Kulturna knjiga za vse priložnosti

Redna cena knjige: 26 EUR,
cena za naročnike: 22 EUR + poština
Spiralna vezava, 255 strani

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu v ponedeljek, torek in četrtek od 8. do 17. ure, v sredo od 8. do 18. ure, v petek od 8. do 14. ure, ali jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Ekonomika je krepko pod sto

Odkupna cena mleka ne pokriva vseh stroškov priraje, razmere na evropskem trgu z mlekom se postopno izboljšujejo, rejcem pomagata z različnimi ukrepi Evropska unija in slovenska država.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - Odkupna cena mleka se je v Sloveniji od lanskega decembra do letošnjega avgusta zmanjšala za dobro četrtino, s 35 na 26 centov za kilogram, stroški priraje so se v enakem obdobju znižali le za 0,7 odstotka. Koefficient ekonomičnosti je pri srednje intenzivni priraji mleka (6500 litrov na kravo) okoli 88 odstotkov, pri ekstenzivni priraji (4500 litrov na kravo) je le 76 odstotkov. Rejce poleg ekonomike želi še marsikaj drugega: velik delež trgovine v cenah mlečnih izdelkov, plačilna nedisciplin, povečanje uvoza mleka in mlečnih izdelkov, neustrezno izvajanje javnih naročil v javnih zavodih, kjer je v praksi še vedno najnižja cena kot glavno merilo za dobavo mlečnih izdelkov ...

Razmere v mlečnem "sektorju" so v zadnjem času nekajkrat obravnavali v Evropski uniji, slovenski kmetijski minister Milan Pogačnik je v sredo s stanjem na evropskem trgu ter s slovenskimi in evropskimi ukrepi seznanil tudi predstavnike kmetov, ki pridelujejo mleko, ter mlečno predelovalne industrije.

Kot je razvidno iz poročila Evropske komisije, se stanje na trgu z mlekom postopno izboljšuje. Cene mlečnih izdelkov v Evropski uniji in na svetovnem trgu se zvišujejo. Povprečne cene masla, posnetega mleka v prahu in polnomastnega mleka so že za 12 do 18 odstotkov višje od

Največji rejci krav molznic bodo prejeli okoli štirideset evrov državne pomoči na kravo.

intervencijskih odkupnih cen, zanimanje za skladiščenje masla se je zaradi višjih cen zmanjšalo, z nekajmesečno zakasnitvijo naj bi se popravile tudi cene sirov ... K postopnemu izboljšanju razmer na trgu prispevajo tudi tržno cenovni ukrepi Evropske komisije. Ta je pri uveljavitvi izvoznih spodbud za sire ukinila zahtevo po najnižji ceni, ki jo je izvoznik moral doseči pri izvozu, podaljšala je zasebno skladiščenje masla do 28. februarja in intervencijski odkup masla in mleka v prahu do 30. no-

vembra, zvišala prag posebne pomoči v krizi s 7500 na 15 tisoč evrov, razširila možnost mlečne izdelke za sofinanciranje v okviru sheme šolskega mleka ... Za ukrepanje na področju mleka bo prihodnje leto namenila še dodatnih 280 milijonov evrov, od tega naj bi Slovenija po prvih izračunih prejela 1,2 milijona evrov.

In kaj je k evropskim ukrepom dodala slovenska država? Vlada je za pomoč pridelovalcem mleka odobrila dva milijona evrov, pomoč naj bi prejelo okoli 2400 rejcev, ki

redijo 49 tisoč krav molznic in namolzejo približno polovico mleka v Sloveniji. "Do pomoči bodo upravičeni rejci, ki so odvisni od priraje mleka in mlečno krizo najbolj občutijo, hkrati pa so za obstoj mlečnega sektorja dolgoročno najpomembnejši."

Avgusta je bila v državah Evropske unije povprečna odkupna cena mleka skoraj 26 centov za kilogram, v Sloveniji je bila 26,32 centa. Najvišja je bila na Cipru (50,58 centa) in na Finskem (38,11 centa), najnižja pa v Latviji in Litvi (od 15 do 16 centov).

je dejal minister Milan Pogačnik in dodal, da bo ministrstvo tudi pospešilo izplačilo podpor za ukrepe skupne kmetijske politike. Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja naj bi predvidoma decembra izplačala 38 milijonov evrov oz. 90 odstotkov vseh izplačil za območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost, 5. januarja pa naj bi začela izplačevati tudi neposredna plačila na površino. Slovenija bo prihodnje leto začela izvajati poseben ukrep za gorsko višinske kmetije s priraje mleka v vrednosti dva milijona evrov, že ob reformi neposrednih plačil leta 2007 pa je odločila, da vsa kmetijska gospodarstva z dodeljeno mlečno kvoto na dan 31. marec 2007 prejema dodatek za mleko v znesku 28 evrov na tono.

Slovenski problem je predvsem velika razdrobljenost oz. nepovezanost, ki slabi pogajalsko moč mlečnega "sektorja" v odnosu do domače trgovine in tuje konkurence, ugotavlja kmetijski minister Milan Pogačnik in predlaga resen razmislek o koncentraciji tako pri pridelavi kot predelavi mleka.

Psi so jim lahko v veliko pomoč

Borderški psi lahko veliko pomagajo rejcem pri paši ali pregonu ovc.

CVETO ZAPLOTNIK

Spodnje Jezerko - Udeleženci sobotne dražbe plemenskih ovnov jezersko solčavske pasme na Kovkovi kmetiji na Spodnjem Jezerkem so si z zanimanjem ogledali delo ovčarskih psov border collie. Lastnik treh psov te pasme iz Italije je prikazal, kako psi nadzorujejo ovce na paši, kako jih usmerjajo, držijo ovce v tropu ali ga razdelijo, pomagajo rejcu oz. pastirju, da jih lažje žene z enega pašnika na drugega ali da jih nažene v ogrado. Društvo rejcev ovc jezersko solčavske pasme in gospodar Kovkove kmetije

Borderji med usmerjanem tropa ovc na Kovkovi kmetiji na Spodnjem Jezerkem

Janez Smrtnik sta letos pripravila tudi štiri delavnice o pomoči ovčarskih psov pri "upravljanju" ovc, vendar se jih je udeležilo več ljubiteljev psov kot rejcev. Kot je ob tem pripomnil predsednik društva Primož Muri, bi bili takšni psi lahko rejcem v veliko pomoč, vendar pa ti običajno nimajo dovolj časa, da bi se z njimi ukvarjali. Torvrstni psi pa zahtevajo veliko pozornost lastnikov. V opisu pasme celo piše, da so preveč inteligentni, da bi zapravljali dan s poležavanjem in brez dela. Če se dolgočasijo, si sami poiščejo delo, ki pa vedno ne ugaja njihovim lastnikom.

PLANINSKI IZLET: LEPENATKA (1425 M) IN ROGATEC (1557 M)

Menih pri počitku

Tura, na kateri bomo v enem dnevu združili nezahteven in zelo zahteven vzpon. Vzpon s čudovitim razgledom na Kamniško-Savinjske Alpe in vzhodne Karavanke.

Danes se bomo spet podali v savinjski konec in obiskali travnati vrh, na katerem se v poletnih mesecih pase živina. Lepenatka je travnat vrh, ki smo ga opazovali že s planine Podvežak.

Z gorenjske strani se zapeljemo do Kamnika in nadaljujemo proti sedlu Černivec. Spustimo se proti Gornjemu Gradu. Peljemo mimo prvega smerokaza za Lenart, po 1500 metrih pa je druga tabla Lenart, ki nas usmeri levo. Pred seboj tudi že vidimo cerkev v Gornjem Gradu. Zavijemo levo in nadaljujemo po asfaltirani in nato makadamski cesti kar naravnost. Nadaljujemo ob potoku navzgor. Cesta potok zapusti, mi pa še kar nadaljujemo do parkirišča, kjer je smerokaz proti cerkvi sv. Lenarta (5 minut) ter proti Lepenatki in Rogatcu.

Predlagam sledečo pot vzpona: po cesti nadaljujemo proti cerkvi sv. Lenarta

in tik pred cerkvijo zavijemo strmo levo v breg. Markirana steza nas bo pripeljala na zgornjo cesto, ki ji sledimo kar naravnost. Prečimo hudournik in se nato v okljukih po dobro vzdrževani poti strmo dvigamo skozi gozd. Po približno pol ure vzpona strmina popusti. A le za kratek čas, saj se pot kmalu spet postavi pokonci. Običajno blatna pot nas pripelje do sedla Kal, 1285 m, kjer ima PD Gornji Grad tudi ličen bivak, ki je običajno zaklenjen.

S sedla Kal se usmerimo levo na greben. Vzpon do vrha Lepenatke poteka po zmernem travnatem pobočju. Najprej dosežemo prvi vrh, ali pa če hočete neizrazit greben, ki mu sledi še lahkoten vzpon do vrha. Na vrhu Lepenatke je žig, postreže pa nam tudi z lepim razgledom na Kamniško-Savinjske Alpe in sosednji Rogatec. Le kje poteka zelo zahtevna pot na vrh? Skalni

stolpčiči so me navdali z navdušenjem.

Z vrha se po travniku spustimo nazaj do sedla Kal in sledimo smerokazu za Rogatec. Za omenjeni vrh se uporabljajo različna imena: Rogač, Veliki Rogatec in Mrtni menih. To ime je sploh zanimivo. Gora naj bi bila namreč od strani videti kot menih s kapuco, ki spi. Verjetno pa je ime povezano tudi z legendami cerkve sv. Lenarta.

V gozdu pot zavije levo, nato pa se začne zelo zahtevna pot proti vrhu. Iskreno priznam, da me je pot pozitivno presenetila. Zakaj? Zato, ker sta na celi poti dva klina in dve skobi, drugo pa je skala, ki nudi čudovito napredovanje proti vrhu. V spodnjem delu se povzpne čez razčlenjen skalni skok, nato pa pot zavije desno. Vzpon ni pretirano zahteven, ne smete pa biti vrtoglavi. Pot izstopi na vrhu enega od stolpčičev, ki smo jih prej opazovali z Lepenatke, nato pa preči gozdni pomol, saj so omenjeni stolpčiči rahlo odmaknjeni od glavnega vrha Rogatca. Grebenček ni zavarovan in je delno izpostavljen. Tik pod vrhom nas čaka še krajša strmina. Na vrhu je križ z zvoncec, vpisno knjigo in žigom.

Sestopili bomo po poti, ki na vrh pride s planine Špeh. Pot je običajno označena kot nezahtevna, a moje mnenje je drugačno. Precej strma pot, speljana med kamni, koreninami in zemljo, ki kar leze, leze in leze. Sploh po dežju zna vzpon na Rogatec

predstavljati problem. Trenutno je na poti tudi nekaj podrtega drevja. Pot se strmo spusti do zapuščene kmetije na planini Špeh, kjer nas smerokaz usmeri nazaj navzdol do jeklenega konjička. Izberemo pot *Gornji Grad mimo sv. Lenarta*. Takoj pod tablo zavijemo na travnik in sledimo vidni travniški poti, ki zavije desno proti gozdu. V gozdu se pot začne strmo spuščati. V nekaj okljukih nas pripelje do hudournika, ki ga je potrebno prečiti. V tem delu je tudi voda. Če je vroče in nam je voda pošla, bo ta del več kot dobrodošel. Padajoča voda je lahko tudi naš tuš, a previdno tam spodaj, kajti skale so mokre.

Ko prečimo hudournik, pridemo do makadamske ceste, po kateri kar nadaljujemo. Pot pelje tudi mimo cerkve sv. Lenarta, ki se prvič omenja 1426, nastala pa je verjetno že stoletje prej. Z njo je povezanih ogromno legend. Skrita v gozdnih obronkih naj bi bila zaradi turških vpadov, po drugi strani pa naj bi se v njej skrivali pobegli menihi benediktinci, zato je cerkev tudi opasana z verigo.

Od cerkve do avta je še pet minut hoda. Zaključili smo še eno lepo turo!

Nadmorska višina:
1425 m in 1557 m
Višinska razlika:
496 m + 272 m
Trajanje: 4 ure
Zahtevnost:
Lepenatka ★★★★★
Rogatec ★★★★★

Lepenatka s poti na Rogatec

Tihozitje vrh Rogatca

Pogled na Rogatec s poti na Lepenatko

Slovenske domače jedi 2

Več kot 280 receptov za pripravo pristnih domačih jedi. Naj v kuhinji zadiši po goveji juhi, golažu, govedini z ohrovtom, krompirju v oblicah, koruznem močniku, potratni potici ...

Trda vezava, 152 strani. Cena: 19,50 EUR, 10% popust za naročnike: 17,55 EUR. Ceni knjige pristoje tudi poštnino.

Naročila sprejemamo na: 04/201 42 41, narocnine@g-glas.si ali na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4, Kranj, vsak dan v času uradnih ur.

Gorenjski Glas

Jedi za jesenske dni

98

KUHARSKI RECEPTI

Ocvrti sir na ohrovtovi solati

Sestavine: 40 dag ohrovt, 30 dag mladih cukinov, 2 drobni zeleni papriki, 3 mlade čebule, 3 žlice razredčenega pehtranovega kisa, 3 žlice pomarančnega soka, 4 žlice olivnega olja, sol, poper, malo posušene-ga pehtrana, nekaj razkošičenih oliv, 30 dag ovčjega sira.

Priprava: Očiščen ohrovt operemo, dobro odcedimo in narežemo na tanke rezance. V vrelem kropu liste nekoliko prevremo, nato jih na hitro oplaknemo v hladni vodi. Ohrovt moramo dobro posušiti, sicer bo njegov

vonj v jedi preveč prisoten. Bučke očistimo, operemo in narežemo na drobne kolobarje. Mlado čebulo očistimo in narežemo na drobne kolobarje. Papriko razpolovimo in narežemo na drobne rezance. Vso zelenjavo stresemo v skledo. Pehtranov kis, pomarančni sok, olje, sol in poper gladko premešamo. Preliv zlijemo na zelenjavno solato in temeljito premešamo. Počakamo nekaj minut, da se okusi spojijo. Nato solato nadevamo na globok pladenj. Olive razrežemo na polovice, ovčji sir pa na kocke ali poljubno. Oboje porazdelimo po solati.

Svaljki s paradižnikovo omako

Sestavine: 1 kg dobro zrelih paradižnikov, 2 stroka česna, 12 dag korenja, 10 dag zelene, 8 dag peteršiljeve korenine, 2 drobni čebuli, šopek rukole, 4 dag maščobe, sol, poper, pol limone, sesekljani peteršilj.

Priprava: Maščobo segreje-mo, dodamo sesekljano čebulo in česen, narezano zelenjavo dobro prepražimo, dodamo še narezan paradižnik. Omako zalijemo z juho ali vodo in dobro prevremo. Juho s paličnim mešalnikom zmiksamo in po okusu še začimimo, nazadnje pa juhi dodamo še prepraženo rukolo.

Svaljke skuhamo in jih oplaknemo s toplo vodo, prelijemo jih z dobro segreto paradižnikovo omako. Po vrhu jih potresemo s sesekljanim peteršiljem.

Poleg ponudimo zeleno solato z naribanim sirom ali kakšno drugo pikantno solato.

Jogurtova juha

Sestavine: pol l goveje juhe (lahko iz kocke), 3 dcl jogurta, 1 žlica moke, 10 dag dolgozrnatega riža, 1 do 2 jajci, sol, poper, nekaj sesekljanih metinih listov, 3 žlice masla, sladka paprika v prahu.

Priprava: V loncu segreje-mo mesno juho, vanjo zaku-

hamo riž in nazadnje še jogurt, zmešan z moko in jajcem. Počasi kuhamo na majhni temperaturi. V ponvi na maslu prepražimo metin liste in juho začimimo z mlet sladko papriko.

Borovničev liker

Sestavine: 2 kg gozdnih borovnic, 1 kg sladkorja, 2 l terana, pol l ruma, vanilin sladkor.

Priprava: Vino, borovnice in sladkor zavremo, po petih minutah odstavimo, primešamo vanilin sladkor in pustimo, da se ohladi. Potem precedimo in prilijemo rum. Nalijemo v steklenico in postavimo za nekaj časa na hladno in temno.

JANEZ ŠTRUKELJ

Smeti naše vsakdanje

Pod tem naslovom so nas v našem občinskem glasilu prijazno obvestili, da je Komunala Kranj s soglasjem našega občinskega sveta z oktobrom 2009 povišala ceno odvoza odpadkov za 147 odstotkov.

Kot razlog za tako nenormalno povišanje cene navajajo zaprtje deponije v Tenetišah in posledično "romanje" odpadkov na Jesenice in v Logatec.

Vsakomur je jasno, da samo daljši prevoz odpadkov ne more povzročiti tako visokega dviga cene, pač pa nam sosedje predvsem krepko zaračunajo svoj prostor, kamor naše smeti deponirajo. "Če se ne morete zmeniti za deponijo in sortirnico odpadkov na svojem območju, lahko pripeljete k nam, ampak boste krepko plačali," si verjetno mislijo sosedje. In prav imajo.

To so dejstva. Kdo je pravzaprav kriv za povišanje cen, oziroma da še vedno nimamo poskrbljeno za lastne smeti?

So to krajanji Mlake, ki so zgradili hiše na poceni parcelah v bližini deponije Tenetiše, svoje nosove pa odpri šele takrat, ko so bile hiše že vseljene?

So to samozvani podbreški varuhi okolja, ki so se zelo bali, da bodo prekinjene romarske poti k Mariji Pomagaj, če bo zgrajen center za ravnanje z odpadki na tromeji, za lokacijo na Polici (ki ni v njihovi bližini) pa so takoj prižgali zeleno luč?

Ali so to gorenjski župani, ki se v vseh letih in skoraj desetletjih niso mogli dogovoriti za celostno, okolju in ljudem sprejemljivo ravnanje z odpadki? Mislim, da je to pravi odgovor.

Pa nimam v mislih samo našega, nakelskega župana, ki je glede na majhnost naše občine dajal veliko predlogov in ponujal lokacije za rešitev te težave. Mislim predvsem na župane in vodstva največjih občin na Gorenjskem, predvsem občine Kranj, ki bi glede na svojo moč pri odločanju, morali dosedaj že najti rešitev, pa se zato niso hoteli ali pa znali dogovoriti.

Za ureditev deponij in centra za ravnanje z odpadki je trenutno še na voljo "evropski" denar, ki pa grozi, da vam bo spolzel iz rok. Seveda bi poleg evropskega tudi občine morale prispevati del svojih proračunov.

Lažje je smeti odpeljati na "pozlačene" lokacije k sosedom, stroške pa prevaliti na položnice občanov - v tem primeru občinski proračun nič ne trpi.

V podjetjih imajo delavci ustanovljene sindikate, ki zastopajo njihove interese, kadar šefi preveč zategnejo zanko. Bomo tudi občani morali ustanoviti svoj sindikat, ki bo občinarjem povedal, da naj svoje grehe plačujejo sami? Prihodnje leto so pa volitve, mar ne?

Nobena stvar pa ni tako slaba, da ne bi bila za nekaj dobra. Visoke cene odvoza odpadkov nas bodo prisilile, da bomo še bolj zmanjšali količino odpadkov in jih bolj dosledno ločevali. Če hočem obdržati enako ceno odvoza odpadkov tudi od oktobra dalje, moram zmanjšati volumen našega smetnjaka za 78 odstotkov!

FRANC PAVLIN
Cegelnica

Enkratno

Pozdravljena ga. Marjeta Smolnikar, prebrala sem Vaš članek Na piedestalu pravice. Z eno besedo lahko rečem "enkratno". Ta članek bi morali v naši presvetli vladi prebrati kot obvezno branje. Sama sem bila pred 20 leti zaposlena v računovodstvu, kar se našega dela tiče, nam je visel meč SDK-ja, prehitro je bilo vse to ukinjeno, zato so nastali tudi "tajkuni", saj jim je bilo vse dovoljeno. Zdaj pa po 37 letih dela, ko smo vlagali iz dohodka za vse mogoče stvari, tudi za naše pokojnine, pa ni denarja. Naj nam omogočijo nakup kakšnih tablet, da gremo s poti vsem.

Zdaj pa ena resna šala iz teh socialističnih časov. Ko so nekoč imeli v Begunjah veselico in so se začeli fantje kot po navadi ravšati, zavpije nekdo: "Iz Radovljice gre miličnik Ž.... na mopedu." Pri prič je bilo konec pretepa. Ta miličnik je imel tak ugled, bil je več tudi boksarskih prijemov. Tako so imeli naši miličniki (sedaj policisti) ugled. Kar se sedaj dogaja, ni demokracija, ni kapitalizem, ni turbo kapitalizem, kvečjemu suženjstvo.

Lep pozdrav in hvala za lep članek.

STANOVALKA DOMA DR.
J. BENEDIKA RADOVLJICA,
J. V.

HALO - HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4, v Kranju oz. po pošti - do ponedeljka in četrta do 11.00 ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki: izredno ugodna.

JANEZ ROZMAN S.P. - ROZMAN BUS, LANCOVO 91, 4240
RADOVLJICA, TEL.: 04/53 15 249. Izleti: MADŽARSKE TOPLICE: 2. - 5. 11. 19. - 22. 11., 28. 11. - 1. 12.; TRST: 30. 10.; KOPALNI IZLET - BERNARDIN: 2. 11.; BERNARDIN: 15. 11. - 18. 11.; RIM 19. 11. - 22. 11.; TOPOLŠČICA: 26. 10.; MARTINOVANJE: 14. 11.; LJUTOMER-BOŽIČNI PROGRAM: 23. 12. - 26. 12.

OBVESTILA O DOGODKIH OBJAVLJAMO V RUBRIKI GLASOV
KAŽIPOT BREZPLAČNO SAMO ENKRAT.

PIREDITVE

Žalne komemoracije ob dnevu spomina na mrtve Kranj - Združenje borcev za vrednote NOB Kranj obvešča, da bodo spominske slovesnosti potekale pri spominskih znamenjih in grobiščih padlih borcev v sledečih krajih: v četrtek, 22. oktobra - Duplje - ob 17. uri pri spomeniku NOB pri osnovni šoli; v petek, 23. oktobra: Mavčiče - ob 10.30 pri spomeniku na pokopališču; Britof - Predoslje: ob 16.30 pri spomeniku na pokopališču; v četrtek, 29. oktobra: Primskovo - ob 16. uri pri spomeniku NOB; v petek, 30. oktobra 2009: Vodovodni stolp - ob 10. uri pri Šorlijevem mlinu; osrednja občinska komemoracija ob 16. uri na kranjskem pokopališču; Stražišče - ob 15. uri pri spomeniku; Kokrica - ob 16. uri na pokopališču; Jezersko - ob 18. uri pri centralnem spomeniku; Preddvor - ob 17. uri na pokopališču; v soboto, 31. oktobra: Naklo - ob 16. uri na pokopališču; v nedeljo, 1. novembra: Žabnica - ob 10. uri pri centralnem spomeniku padlim borcem in talcem; Šenčur - ob 11. uri pri centralnem spomeniku. V ponedeljek, 2. novembra, ob 16. uri bo odkritje obnovljenega spomenika ob protokolarnem objektu Brdo. Vabi KO Kokrica.

Orehok, Drulovka - Združenje borcev za vrednote NOB in OŠ Orehek Kranj vabita krajanje KS Orehek - Drulovka na komemoracijo ob dnevu mrtvih, ki bo danes, v petek, 23. oktobra, ob 11. uri pred spomenikom padlim krajanom.

Škofja Loka - Združenje borcev za vrednote NOB Škofja Loka obvešča, da bodo ob dnevu spomina na mrtve žalne slovesnosti pri spomenikih padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja v naslednjih krajih: nedelja, 25. oktobra: v Dražgošah ob 10.30 pri spomeniku NOB; četrtek, 29. oktobra: v Škofji Loki ob 16. uri pred Domom ZB v Škofji Loki; petek, 30. oktobra: v Železnikih ob 16. uri pri spomeniku NOB na Trnju; na Hotavljah ob 12. uri pri spomeniku NOB; v Leskovicah ob 13.30 polaganje venca pri spomeniku NOB; v Gorenji vasi ob 11.30 polaganje venca pri spomeniku NOB; sobota, 1. novembra: na Trebiji ob 9. uri pri spomeniku NOB; v Poljanah ob 9. uri pri spomeniku NOB; v Žireh ob 10. uri na pokopališču na Dobračevi; na Godešiču ob 11. uri pri spomeniku NOB.

Priznanja za hiše in vrtove

Preddvor - Turistično društvo vabi na podelitev priznanj za najbolj urejene hiše in vrtove v letu 2009, ki bo danes ob 19. uri v domu krajanov v Preddvoru.

Dan podeželja

Kranj - Jutri Turistično društvo Kranj organizira 8. do 13. ure na Glavnem trgu Dan podeželja in pridelkov s kmetij.

IZLETI

Zaključni planinski izlet

Bitnje, Stražišče - Društvo upokojencev Bitnje Stražišče vabi v torek, 3. novembra, na zaključni planinski izlet. Prijave in vplačila sprejemajo 26. (Bitnje) oz. 28. oktobra (Stražišče) na sedežu društva ob uradnih urah, izjemoma tudi po tel.: 040/268 005.

Družabno srečanje: martinovanje

Bitnje, Stražišče - Iz Društva upokojencev Bitnje Stražišče vabijo v nedeljo, 15. novembra, na martinovanje v Jamarski dom na Gorjušo. Prijave in vplačila sprejemajo 26. oktobra v Bitnjah in 28. oktobra ter 4. novembra v Stražišču ali po tel.: 041/706 673. Rok plačila je 9. oktober.

Na Skutnik v Reziji

Slovenski Javornik - Planinsko društvo Javornik-Koroška Bela vabi jutri, v soboto, 24. oktobra, na izlet na Skutnik v Reziji (lahka označena pot). Obvezne prijave do petka na tel. št. 051/311 226.

Na Pršivec

Kranj - Planinsko društvo Iskra Kranj vabi svoje člane in ostale planince v soboto, 7. novembra, na Pršivec. Informacije in prijave pri vodnikih ali v društveni pisarni.

Iz Naklega na Katarino

Naklo - Društvo upokojencev Naklo vabi jutri, v soboto, 24. oktobra, na srednje težak planinski pohod na Katarino. Hoje bo za okrog štiri ure. Zbirališče pohodnikov bo ob 8. uri pred kulturnim domom v Naklem.

Na Zelnico

Kranj - Tudi letos PD Iskra Kranj vabi pred dnevom mrtvih (v soboto, 31. oktobra) na zimski pohod na Zelnico in v okolico. Prijave z vplačili in dodatne informacije v pisarni društva na Laborah (lokacija Iskratel, stranski vhod).

Na Tolsti vrh

Šenčur - Društvo upokojencev Šenčur vabi člane v sredo, 28. oktobra, na pohod na Tolsti vrh. Informacije in prijave tel. št. 25 31 591.

Martinovanje

Predoslje - Društvo upokojencev Predoslje organizira za svoje člane v sredo, 11. novembra, veselo martinovanje v hotelu Jeruzalem v Ljutomeru. Prijavite se lahko v pisarni društva 4. novembra ob 16. uri ali pri poverjenicah, oziroma pri Tone-tu Oblaku po telefonu 2041 633 ali 031/494 422, do zasedbe mest v avtobusu.

Na Primorsko

Preddvor - Društvo upokojencev Preddvor vabi svoje člane 6. novembra na avtobusni izlet na Primorsko. Prijave in naročila za kakije zbira poverjeniki, v pisarni društva pa v sredo, 28. oktobra, od 10. do 11. ure.

OBVESTILA

Športna vadba za otroke med počitnicami

Strahinj - Biotehniški center Naklo vabi otroke, stare od 9 do 14 let, v okviru projekta Hura, prosti čas na športno vadbo in sicer med jesenskimi šolskimi počitnicami v športno dvorano BC Naklo. Začne se v ponedeljek, 26. oktobra, ob 9. uri, vadba pa je brezplačna.

Računalnik v zrelih letih

Kranj - Društvo upokojencev Kranj, Univerza za tretje življenjsko obdobje, vabi k vpisu v začetni osnovni računalniški tečaj. Dodatne informacije dobite na društvu.

Merjenje tlaka in holesterola

Naklo - Danes med 8. in 13. uro bo v prostorih Društva upokojencev Naklo brezplačno merjenje krvnega tlaka in glukoze v krvi, meritve holesterola, trigliceridov, prostih radikalov in antioksidantov v krvi pa bo treba plačati po ceniku.

Trening namiznega nogometa

Bled - Danes bo ob 16. uri v prostorih Društva Blejski mladinski center, Trubarjeva 7, Bled, trening namiznega nogometa z državnim prvakom Simonom Zormanom.

PREDAVANJA

Raznolikost Južne Amerike

Kamna Gorica - Raznolikost Južne Amerike bo danes ob 19.30 v Domu krajanov Kamna Gorica v besedi in sliki predstavila Kaja Beton.

Ohranjanje gibljivosti

Žirovnica - Iz prosvetno-kulturne sekcije Društva upokojencev Žirovnica vabijo na predavanje pod naslovom Ohranjanje gibljivosti. Dr. Alenka Cegnar bo predavala v torek, 27. oktobra, ob 18. uri v Čopovi rojstni hiši.

Proučevanje Svetega pisma

Kranj - Društvo prijateljev Svetega vabi jutri ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma z okvirno temo Zakaj brez šestdnevnega stvarjenja ni evangelija? Razgovor bo povezoval Vladimir Odorčić.

KONCERTI

Vrskal sem, pel

Begunje - 3. zborovski koncert Avsenikovega glasbe Vrskal sem, pel bo jutri ob 19.30 v dvorani Pod Avsenikovo marelo v Begunjah na Gorenjskem. Na njem se bo predstavilo šest zborov.

ŽIRI

Knjiga o Slovenki v Šidu

Danes, v petek, 23. oktobra, ob 19.30 bo v Galeriji DPD Svoboda predstavitev knjige *Etnologija u pismama i slikama* avtorice dr. Marije Stanonik. Knjiga je del mednarodnega projekta, pri katerem sodelujeta Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU v Ljubljani in Etnografski inštitut Srbske akademije znanosti in umetnosti iz Beograda. Na predstavitvi bosta poleg avtorice sodelovali še nosilka projekta dr. Mladena Prelič in prevajalka dr. Lada Stevanović, tako kot pred dnevi na predstavitvi v Srbiji bo zapel Moški pevski zbor Alpine, tokrat pa bo s srbskimi plesi in pesmijo nastopila tudi Folklorna skupina KUD Mladost iz Ljubljane. Uvodoma bodo prikazali tudi nekaj utrinkov z njihove poti v Šid oziroma Srbijo. I. K.

Le kdo pozabil bi gomilo,
v kateri zlato spi srce,
ki neskončno nas ljubilo
do poslednjega je dne?

V SPOMIN

Jutri, v soboto, 24. oktobra 2009, mineva žalostno leto, odkar nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in stric

SLAVKO ŠOLAR

s Srednje Dobrave pri Kropi

Iskrena hvala vsakomur za postanek ob njegovem grobu, za cvetje in prižgane svečke, skratka, iskrena hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu.

Vsi njegovi

OSMRTNICA

Z bolečino v srcu sporočamo, da nas je zapustil naš dragi.

BRANE KRAMAR

Od njega se bomo poslovili danes, v petek, 23. oktobra 2009, ob 16. uri na kamniških Žalah. Žara bo na dan pogreba v tamkajšnji mrliški vežici.

Žaljuči vsi njegovi
Kamnik, 21. oktobra 2009

V SPOMIN

Danes minevata dve leti od smrti dobre in skrbne žene

ANTONIJE GROŠELJ

Hvala vsem, ki prižigate sveče in stojite ob njenem grobu.

Mož Pavle
Lahovče, 23. oktobra 2009

ZAHVALA

V torek, 6. oktobra 2009, smo se na kranjskem pokopališču poslovili od naše ljube žene, mame, stare mame, tašče in tete

MILENE PERČIČ

roj. Sekne, Rupa 31/a

Iskrena zahvala vsem, ki ste jo imeli radi in ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeno novo pot. Hvala za cvetje, sveče in vse globoke besede sočutja, ki so nam v teh težkih trenutkih segle do srca. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem. Posebno zahvalo izrekamo njeni osebni zdravnici dr. Mariji Ravnihar, g. župniku Mitju Štirnu za lepo opravljen pogrebni obred, pogrebni službi Navček, pevcem MEPZ Iskra in vokalni skupini Krila za ganljivo zapete pesmi. Hvala vsem, ki ste jo razveseljevali in jo boste ohranili v lepem spominu.

Žaljuči: mož Franc, hči Mojca z možem Miranom, vnuka Anja in Beno Kranj, Voklo, Voglje, Šenčur, Visoko, Srednja Bela

Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
a v naših srcih
za vedno boš ostal.

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi dragega moža, očeta, brata in strica

AVGUSTA ZVERA

iz Mač pri Preddvoru

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem Pošte Preddvor za lepe misli, sočutja in besede tolažbe, za pisna sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Pristrčno zahvalo smo dolžni Mihi Arnežu ter Božu in Barbari Rehbergar za nesebično pomoč pri oživljanju našega očeta. Hvala tudi ekipi nujne medicinske pomoči in medicinskemu osebju KC LJ - Kardiologija. Iskrena hvala g. župniku Mihi Lavrincu in salezijancu Dragu za lep pogrebni obred. Zahvalo smo dolžni gasilcem PGD Preddvor, ki so svojega tovariša častno pospremili k večnemu počitku. Hvala DU Preddvor in praporščaku, pogrebni službi Navček, pevcem Zupan in trobentaču. Pristrčna hvala vsem, ki ste našemu očetu s svojo prisotnostjo izkazali spoštovanje in ga v tako velikem številu pospremili na zadnjo pot.

Žaljuča: žena Marija in sin Marjan v imenu vseh sorodnikov Mače, Ljubljana, Radlje od Dravi, Puconci, Kranj, Britof, Renkovi, oktober 2009

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj je odšla od nas naša draga

ALENKA POR

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom s Kalinškove ulice v Kranju in prejšnjim sosedom iz Dvorij, prijateljem, sošolcem, znancem, bivšim sodelavkam in sodelavcem in drugim, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti na pokopališču v Cerkljah. Še posebej iskrena hvala Alenkinim prijateljicam iz mladih let za dolgoletno nesebično prijateljstvo in pozornost. Zahvaljujemo se za izrečena ustna in pisna sožalja, darovano cvetje in sveče. Hvala govornicam in govornikom za ganljive besede slovesa, posebej Ani. Zahvala osebni zdravniku dr. Beleharju za zdravljenje in podjetju Pogrebnik za organizacijo pogreba. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in ste bili z nami.

Žaljuči vsi njeni
Kranj, Ljubljana, Pšenična Polica

Tisti, ki jih imamo radi,
ne umrejo,
samo daleč so.

ZAHVALA

Ob zadnjem slovesu naše drage

MARIJE PUŽEM

Urhove Mici iz Naklega

izrekamo zahvalo vsem, ki ste nam stali ob strani, darovali cvetje in sveče, nam izrekli sožalje in jo pospremili na zadnji poti.

Žaljuči vsi njeni
Oktober 2009

Kdor živi v spominu drugih,
ni mrtev, je samo oddaljen.
Mrtev je tisti, ki ga pozabijo.
(Kant)

ZAHVALA

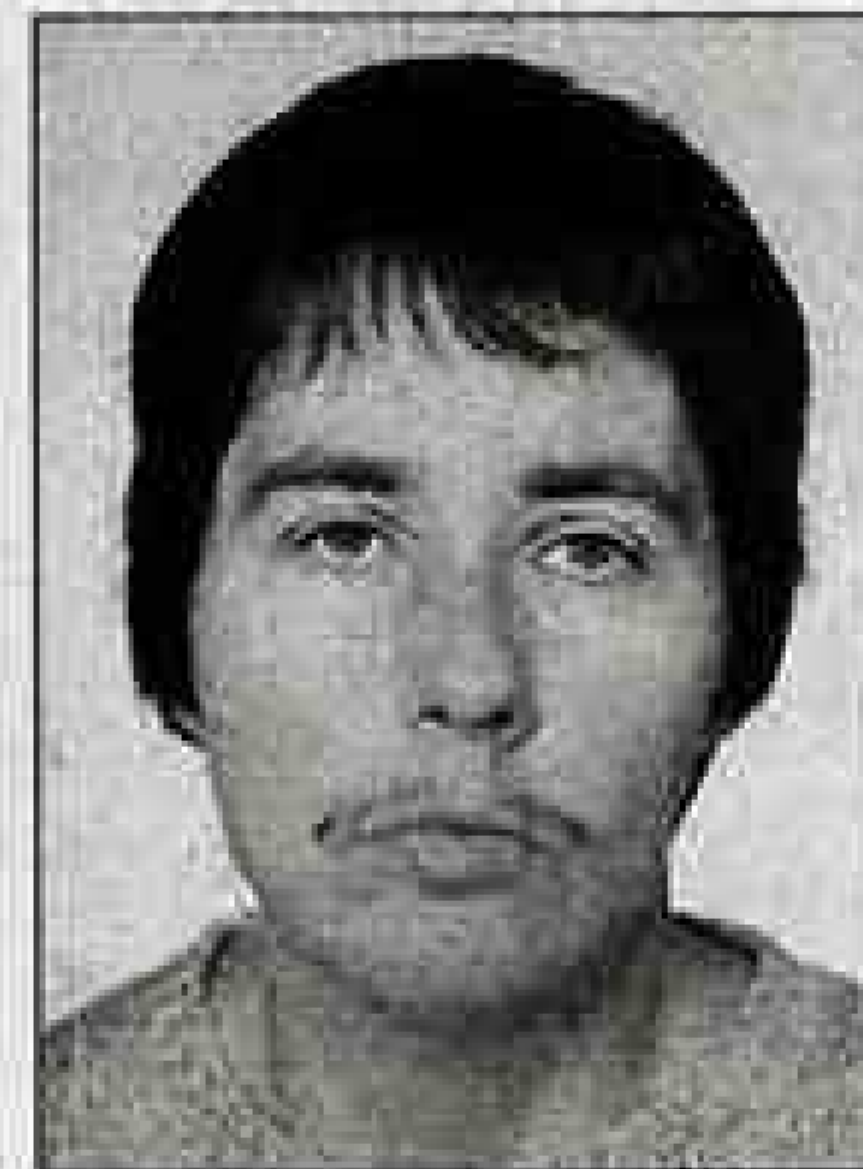
V 47. letu starosti smo pospremili k večnemu počitku našo drago hčerko, sestro, teto in svakinjo

STANKO NOVAK

iz Zgornjih Bitenj 51

Iskrena hvala vsem, ki ste si vzeli svoj dragoceni čas, nam izrekli sožalje, podarili cvetje in sveče. Zahvala pogrebni službi Komunale Kranj, pevcem Kranjskemu kvintetu za lepe pesmi in g. župniku Bojanu Likarju iz Šmartina za lep pogrebni obred.

Žaljuči vsi njeni
Zgornje Bitnje, 16. oktobra 2009

ZAHVALA

V devetdesetem letu nam je umrla draga mama, babica in prababica, sestra in teta

FRANCKA STUDEN

roj. Gros

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se prišli posloviti od nje in jo pospremit na njeno zadnjo pot. Hvala tudi za vso pomoč, izražena sožalja in tople besede.

Vsi njeni
Kranj, 19. oktobra 2009

Vsi bližnji, ki smo jih ljubili,
nas s smrtjo niso zapustili.
V ljubezen so se spremenili,
z njo naša srca napolnili.

ZAHVALA

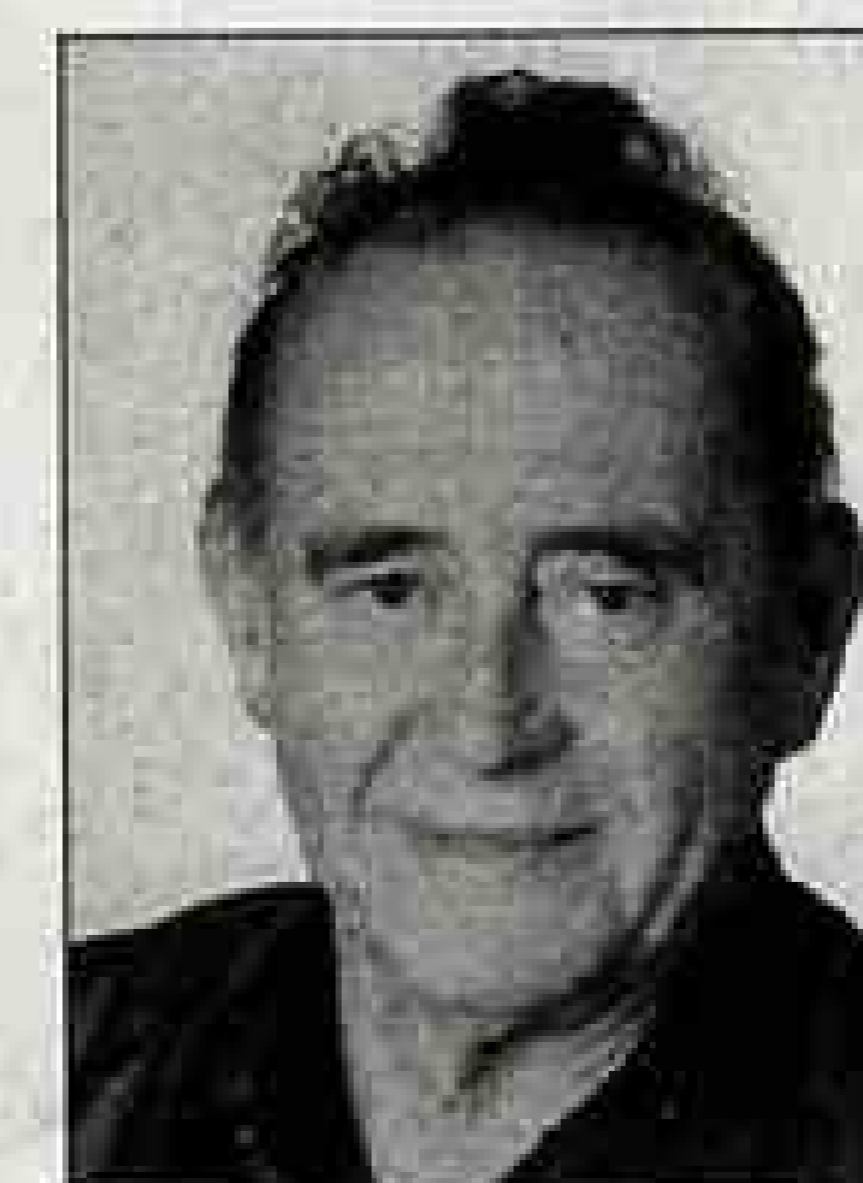
V 77. letu je za vedno zaspal naš dragi mož, oče, stari oče in tast

BRANKO FINŽGAR ST.

iz Stražišča

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in sveče, izrečena sožalja ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej bi se radi zahvalili dr. Jerajevi ter osebju internih oddelkov bolnišnice Jesenice. Hvala duhovniku za lepo opravljen pogrebni obred, pogrebni službi Navček, trobentaču in pevcem Zupan za zapete žalostinke. Vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste kakorkoli počastili njegov spomin in mu poklonili lepo misel, še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

ANKETA

Spremembe ure
smo že vajeni

VILMA STANOVNIK

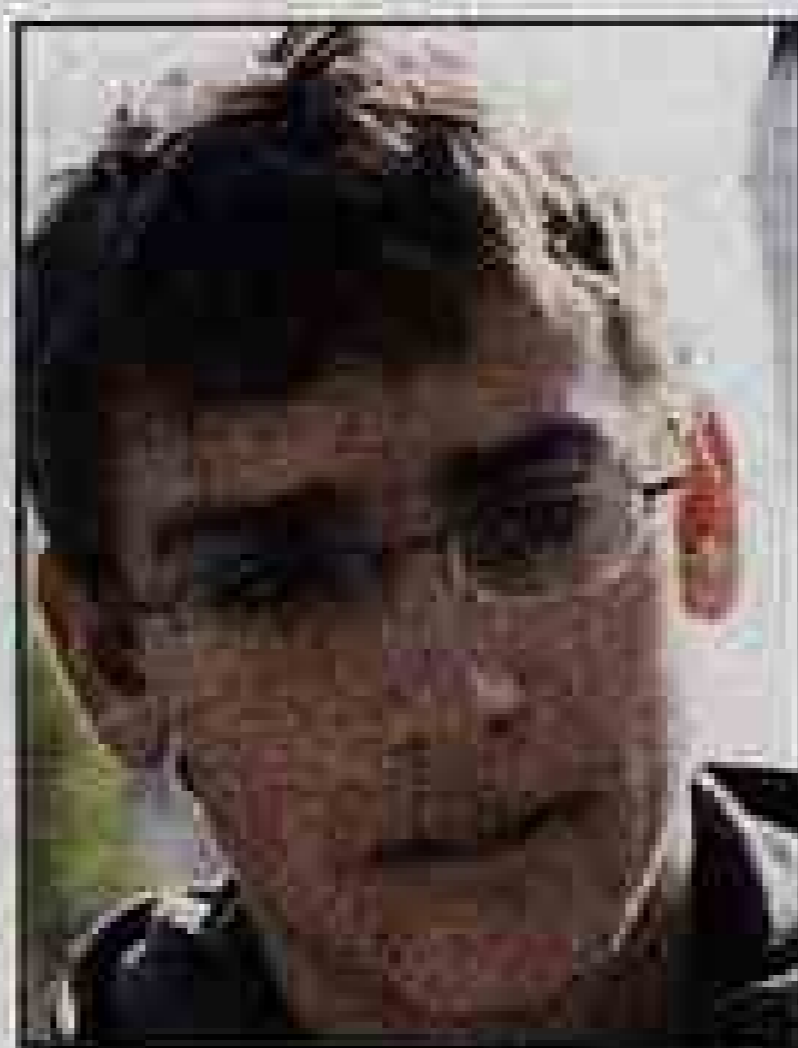
To nedeljo ob 3. uri ponoči bomo ure premaknili za eno uro nazaj. Nekaterim se sprememba ritma pozna in rabijo nekaj časa, da se prilagodijo, zato smo naše sogovornike tokrat vprašali, ali sploh vedo za spremembo in ali jim povzroča težave.

Foto: Gorazd Kavčič

Mojca Rekar:

"Vem, da se bo konec tedna spreminila, vendar me to ne bo motilo, čeprav imam rajši poletni čas, ko so dnevi daljši. Sedaj bo že sredi popoldneva noč in časa za sprehode bo manj."

Jan Košiček:

"Na spremembo ure do sedaj sploh nisem pomislil, saj temu nikoli ne posvečam pozornosti. Ravno tako bo treba zjutraj vstati za šolo, ur pouka pa bo tudi ostalo enako."

Sara Stenovc:

"Nobeno leto se ne spominim, da bi imela težave s spremembo ure in mislim, da me tudi sedaj malce drugačen ritem ne bo motil. Je pa res, da se bomo vsi na to morali hitro privaditi."

Srečo Bodlaj:

"Bolj mi ustreza poletni čas, ko zjutraj ukradeš malce dneva, večer pa je daljši. Tako imaš več prostega časa. Vendar mislim, da s prilagajanjem ne bom imel težav."

Tjaša Kovič:

"Vem, da nas čaka sprememba ure in to me nič ne moti. Všeč mi je, da bom lahko dlje spala. Rada imam zimo in to, da bo hitro večer, mislim, da ne bo vplivalo na moj ritem."

Zbogom, samopostrežni terminali

Kartic zdravstvenega zavarovanja pacientom za storitve na Gorenjskem ni več treba potrjevati na samopostrežnih terminalih. Kartic ni treba menjati za nove, a jih morate obvezno imeti s seboj pri pregledu, izdaji recepta ...

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - Gorenjska (javni in zasebni zdravniki, zobozdravniki, zdravniki specialisti, patronažna služba, fizioterapija ...) je že v novem online sistemu kartic zdravstvenega zavarovanja, priključiti se mora le še nekaj domov za starejše občane in dobavitelj medicinsko-tehničnih pripomočkov. Predvidoma do konca februarja, najkasneje pa junija 2010 naj bi bile v novem sistemu vse slovenske regije, zadnja bo ljubljanska. "Največja sprememba za zavarovance je, da za zdravstvene storitve na Gorenjskem ni več treba potrjevati kartic zdravstvenega zavarovanja na samopostrežnih terminalih. Po novem imajo namreč tudi zdravstveni delavci profesionalne kartice, s katerimi imajo vpogled v podatke zavarovanca in jih preverjajo neposredno v naših bazah prek spletnih povezav. Poleg zavarovalniških podatkov so na tej kartici tudi podatki o prejetih zdravljenih in medicinskih pripomočkih. Ker gre za posebno občutljive podatke, je uveljavljen dodaten sistem varovanja (podatki, ki se prenašajo prek spleta, so kodirani, sistem beleži vse vstope) in tudi dostopi do obsega podatkov o zavarovanju so različni glede na pooblastila; dostop do predpisanih zdravil imata samo zdravnik in farmacevt, medicinske sestre lahko določene podatke samo berejo, ne morejo jih pa zapisovati ...," je povedal Srečko Eržnožnik, direktor ZZSZ, Območne enote Kranj.

Novost pa ne pomeni, da zavarovanci osebnih zdravstvenih kartic več ne bomo imeli. Stara kartica ostane, saj deluje tudi v novem elektronskem sistemu. Kartica, na kateri so identifikacijski podatki zavarovanca, je namreč ključ, s katerim potem posamezni izvajalec zdrav-

Kartic za zdravstvene storitve na Gorenjskem ni treba več potrjevati, za obisk zdravnika na ljubljanskem območju pa še nekaj mesecev. /Foto: Tina Dokl

stvene storitve dostopa do podatkov ZZSZ ali prostovoljnih zavarovalnic. Zato jo moramo imeti vedno s seboj! "Zavarovanci morajo skrbeti le še za to, da nam vsako spremembo (na primer menjavo službe) čim prej sporočijo. Stare kartice z novimi menjamo postopoma, izključno zaradi dotrajnosti, poškodbe, kraje ali izgube kartice," je razložil Eržnožnik, in še: "Če bi odpovedala tehnika, mora zdravstveno osebje ravno tako opraviti storitev, podatke o zavarovancu pa preveriti naknadno." Ljubljanska območna enota bo zadnja pre-

šla na on-line sistem. Dokler ne bodo priključeni, pa morate zavarovanci, ki hodite na preglede ali na zdravljenje v ljubljansko regijo, še vedno potrjevati kartice.

Celotna nadgradnja sistema kartic zdravstvenega zavarovanja v Sloveniji je ocenjena na približno štiri milijone evrov. Sistem bodo v prihodnje nadgradili z elektronskimi naročilnicami za medicinsko-tehnične pripomočke in z elektronski recepti. Na Gorenjskem je trindvajset samopostrežnih terminalov, za kaj jih bodo namenili v prihodnje, se na ZZSZ še niso odločili.

predvidoma potekala od 9. do 22. decembra, bo za promet zaprt avtocestni odsek Šentvid-Koseze, katerega del je tudi predor Šentvid (od severnega portala do vključno razcepa Koseze). V tej fazi na Celovski cesti ne bo zapor, odprta bosta tudi izvoz in uvoz na avtocesto prek priključka Šentvid. V času zapore predora Šentvid bo ves promet z Gorenjskega in iz smeri razcepa Kozarje potekal po Celovski cesti, tako kot pred odprtjem šentviškega predora. Promet z Gorenjskega bo na obvoznico preusmerjen prek Celovške ceste, promet za smer Gorenjska pa bo na razcepu Koseze vođen na severno ljubljansko obvoznico in Celovško cesto.

Pri šentviškem predoru
bo moten promet

SIMON ŠUBIČ

Kranj - Na območju Šentvida bosta zaradi zaključnih del navezovanja novih priključnih cevi predora Šentvid na Celovško cesto v Ljubljani ter v glavni predorski cesti do 22. decembra še dve fazi cestnih zapor, so sporočili z Darsa. Do 25. novembra bo tako zaprt en prometni pas Celovške ceste med križiščem pri Jelenju in priključkom Šentvid v smeri proti središču Ljubljane. Zaporo bodo med delavniki postavili po jutranji konici oziroma po 9. uri, predvidoma med 17. in 18. uro pa jo bodo spet umaknili. Promet v smeri proti Medvodam bo potekal nemoteno po obeh voznih pasovih. V drugi fazi, ki bo

predvidoma potekala od 9. do 22. decembra, bo za promet zaprt avtocestni odsek Šentvid-Koseze, katerega del je tudi predor Šentvid (od severnega portala do vključno razcepa Koseze). V tej fazi na Celovski cesti ne bo zapor, odprta bosta tudi izvoz in uvoz na avtocesto prek priključka Šentvid. V času zapore predora Šentvid bo ves promet z Gorenjskega in iz smeri razcepa Kozarje potekal po Celovski cesti, tako kot pred odprtjem šentviškega predora. Promet z Gorenjskega bo na obvoznico preusmerjen prek Celovške ceste, promet za smer Gorenjska pa bo na razcepu Koseze vođen na severno ljubljansko obvoznico in Celovško cesto.

ŠKOFJA LOKA

Prodajna razstava del Petra Jovanoviča

V prostorih predavalnice Zdravstvenega doma Škofja Loka bodo danes ob 18. uri pripravili prodajno razstavo likovnih del slikarja in kiparja Petra Jovanoviča. Izkupiček bodo namenili za nakup digitalnega rentgenskega aparata za škofjeloški zdravstveni dom. M. R.

Mladoporočenci

Na Bledu sta se 6. junija poročila Giovanni Ruocco in Ajda Živa Plešnar, 17. oktobra pa v Škofji Loki Matej Tomažin in Marinka Šink, v Kranju Jaka Čebašek in Maja Cvetanovska, v Predvoru pa Marjan Murko in Živka Bozovičar. Mladoporočencem čestitamo in jim podarjamo polletno naročnino na Gorenjski glas.

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Danes dopoldne bo večinoma suho, popoldne pa oblačno in deževno, v noči na soboto bodo padavine ponehale. V soboto in nedeljo bo deloma sončno, v nedeljo zjutraj bo po kotlinah megla.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

7/13°C

SOBOTA

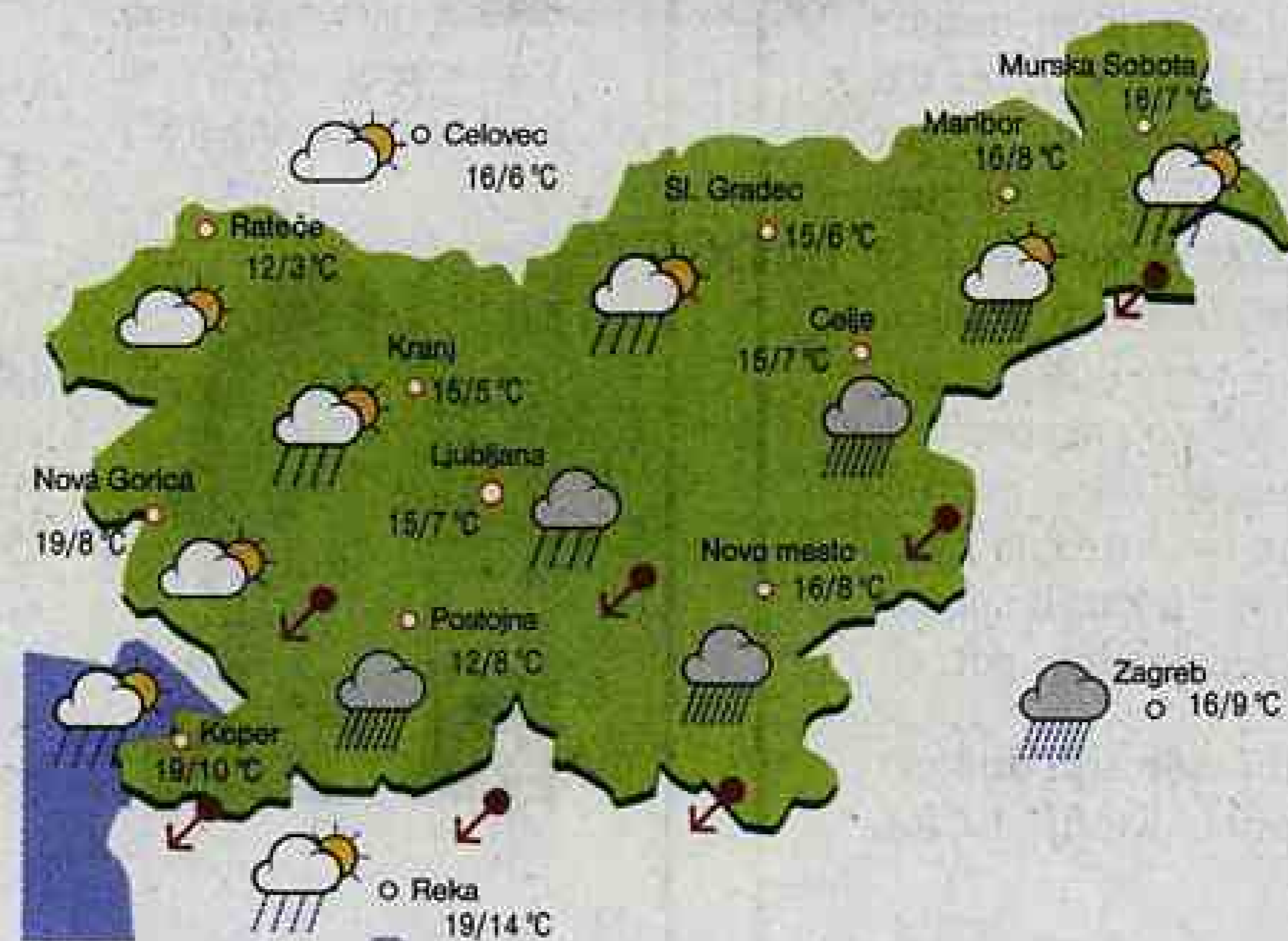

6/15°C

NEDELJA

4/16°C

PRILAGAJTE SE
RADIO KRANJ
97,3 MHz

RADIO KRANJ d.o.o.
Stritarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220 REDAKCIJA
(04) 281-2221 TRŽENJE
(04) 2022-222 PROGRAM
(051) 303-505 PROGRAM OSB

FAX:
(04) 281-2225 REDAKCIJA
(04) 281-2229 TRŽENJE

E-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si

GORENJSKI MEČASRČEK

www.radio-kranj.si